

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Bilanca našega srednjega šolstva

Ze nekaj let objavlja naš list vsakokrat na Vidov dan statistiko učnih uspehov na srednjih šolah. Tudi v današnji številki jo imajo braveli na razpolago. Dasi je bilo vsakoletno sestavljanje te statistike združeno z raznimi težavami in se nam včasih sploh ni posrečilo, da bi bili dobili potrebne podatke od vseh srednješolskih zavodov, smo vendar smatrali za svojo dolžnost, da od tega dela ne odnehamo; zavedamo se namreč, da s tem po svojih močeh pomagamo dvigniti nivo našega srednjega šolstva in da služimo narodu na najlepši način s tem, če pospevamo skrb napredku mladine.

Bili so časi, ko so se smatrali učni uspehi skoraj za nekaj tajnega, za nekaj, kar je nekaka notranja stvar šole in česar ne gre spravljati v javnost. Proti takemu naziranju je prav odločno nastopilo pred dobrim letom dni prosvetno ministrstvo. Odredilo je namreč, da mora vsaka srednja šola izdajati letno poročilo, ki ga poprej že več nego deset let naše šole niso izdajale, in da mora letno poročilo vsebovati najnatančnejše podatke o učnih uspehih posameznih učencev. V avstrijskih časih smo iz letnega poročila razvideli samo, kdo je bil odličnjak; sedaj pa beremo poleg tega tudi, kdo je izdelal s prav dobrim uspehom, kdo z dobrim, kdo ima povprečni izpit (in iz katerega predmeta!) in kdo je padel. V tih časih smo imeli lanske leto celo neto letno poročilo, v katerem so bile natisnjene celo pri imenu vsakega učenca vse ocene iz vseh predmetov in iz vedenja!

Za javnost učnih uspehov je torej v obilni meri preskrbljeno in dijaki imajo priliko, da kontrolirajo, ali se je pri vseh učencih merilo z istim merilom. Širše javnosti pa ne zanimajo uspehi posameznih učencev, ampak samo pregled končnih uspehov, ki nam brez ozira na posameznike nudijo nekako celotno sliko o prihodnosti in uspešnosti naše mladine.

In to slednje vprašanje nikakor ni notranja stvar katerega zavoda, ampak stvar vsega naroda. Ne bomo ponavljali starega reka, da je mladina naša nada — saj ga tudi ni treba, ker ni nikogar, ki bi o tem dvomil. Vso utemeljitev, zakaj s tako skrbjo zasledujemo uspehe naše mladine, je prelepo podal Prešeren v svoji monumentalni Zdravljici, kjer nazdravlja najprej domovini, nato pa mladini, »našemu upu«: »Ljubezni domačije noben naj vane ne usmrti trup! Ker po nas bode vas jo srčno branit klical čas.«

V minulem šolskem letu smo doživeli lep primer, s kakšno vestnostjo spremljajo naši sos-dje v Savski banovini razvoj svojega srednjega šolstva. Glasnik Jugoslovenskog Profesorskega društva je namreč prinesel v 4. in 5. številki razpravo: Iz statistike srednjih šol na savski banovini. Tam najdete vse podatke posebno o gimnazijah v Savski banovini za šolsko leto 1929-30. Naj jih navedemo nekaj, da bomo imeli nekako merilo, po katerem bomo presojali uspehe na naših gimnazijah!

V Savski banovini je 5 klasičnih in 30 realnih gimnazij; na njih študira 9689 (ali 67%) učencev in 4781 (ali 33%) učenk. Zanimiv primer, da je izobrazba res moč, nam nudijo — židje: dasi tvorijo v Savski banovini samo 0,75% vsega prebivalstva, tvorijo na gimnazijah 4,91% vsega dijaštva. Po poklicu staršev izhaja 27,43% dijaštva iz uradniških krogov in samo 19,19% iz kmečkega prebivalstva. Po učnih uspehih je izdelalo z odličnim uspehom 6,95% vsega dijaštva, s prav dobrim uspehom 25,31%, z dobrim uspehom 34,16%; skupno je torej izdelalo 66,42% ali skoraj natančno dve tretjini vsega dijaštva. V celoti so bolje izdelale učenke nego učenci; učenke so tudi šole redneje obiskovale, ker je od vsakih 100 učencev jih izostalo opravičeno 86 in neopravičeno 24, od vsakih 100 učenek pa opravičeno 79 in neopravičeno 11. (To razmeroma visoko število neopravičenih absenc nam razlaga v veliki meri tudi v celoti prave neugodne učne uspehe.)

Kakšni so pa učni uspehi pri nas? Poslednje podatke za našo preglednico smo dobili šele včeraj na razpolago, zato nam ni bilo mogoče v podrobnem primerjati odstotka odličnih, prav dobrih in dobrih učencev v naši in Savski banovini. Sicer je pa za presojo učnih uspehov najvažnejše vprašanje, koliko odstotkov vsega dijaštva je izdelalo in koliko jih je padlo, oz. dobilo ponavljalni izpit in to statistiko smo izvedli tudi za naše gimnazije. (Samo za gimnazije zaradi tega, ker se tudi zagrebška statistika nanaša samo na gimnazije.) Tu smo ugotovili zanimivo dejstvo, da je letos pri nas izdelalo skoraj natančno toliko odstotkov dijaštva kot lani v Savski banovini. Tam je izdelalo lani, kakor rečeno, 66,42%, pri nas pa letos 67,67%, torej dobri dve tretjini. V naši banovini imamo 15 gimnazij. Razmeroma najugodnejši so uspehi na vseh treh klasičnih gimnazijah. Tam je povsod izdelalo najmanj 70%, povprečno pa 74,6%. V celoti je na osmih gimnazijah izdelalo dobri dve tretjini učencev (učenek), na sedmih zavodih pa pišli dve tretjini, oziroma dobra polovica. Upamo, da se bo našel kak prijatelj našega šolstva, ki nam bo izdelal za našo banovino slično podrobno statistiko, kakor je bila objavljena za Savsko banovino.

Posebno zanimivo bi bilo vprašanje, v koliko se dá iz tega, kakšne uspehe je kdo imel na gimnaziji, sklepati o tem, kakšne uspehe bo imel v življenju. V tem oziru nimamo pri nas še nobene razprave; nikdo še ni v večjem obsegu ugotovil, kakšni so bili pomembni močje iz naše slovstvene in politične zgodovine kot gimnazijci. Imamo pač pri preminogih naših kulturnih delavcih ugotovljeno tudi, kako so študirali na gimnaziji; nikdo pa ni tega gradiva še zbral in predelal. Kolikor moremo soditi na osnovi doslej znanega gradiva, moramo reči tole: skoraj vsi odlični močje, kar smo jih Slo-

Za povzdigo našega kmetijstva

Kraljevska vlada uvedla monopol na izvoz in uvoz rži, pšenice in pšenične moke

Belgrad, 27. jun. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za trgovino in industrijo in po zaslišanju predsednika ministr. sveta predpisal in proglasil zakon o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke.

§ 1. Izvoz in uvoz vseh vrst pšenice, rži in pšenične moke je izključna pravica države. § 2. Izključne pravice iz § 1 vrši država po svojih organizacijah ali ustanovah, ki jih za to pooblasti minister za trgovino in industrijo z odobritvijo predsednika ministr. sveta. § 3. Odredbe tega zakona se ne nanašajo na tranzit blaga, omenjenega v § 1, kakor tudi ne na obveze, sprejete z mednarodno pogodbo, glede vršitve obmejnega prometa. § 4. Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da predpiše delne odredbe glede delovanja pooblaščenih ustanov, kakor tudi ostale odredbe za izvrševanje tega zakona. § 5. Z uveljavitvijo tega zakona izgube veljavo vse tiste odredbe, ki so nasprotne odredbam tega zakona. § 6. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi na dan razglasitve v »Službenih novinah«.

Belgrad, 27. jun. AA. O novem zakonu o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke smo dobili tale pojasnila: Ta zakon je bil izdan v skladu z ukrepi kraljevske vlade glede ohranitve cen pšenice. Po odredbah tega zakona sta izvoz in uvoz vseh vrst pšenice, rži in pšenične moke izključna pravica države. Ta ukrep zastra in uvoza omenjenega blaga je bil potreben zaradi znatnih razlik med cenami v naši državi, ki jih hoče kraljevska vlada poljedelcem zagotoviti, in cenami v tujini, da onemogoči izpreminjanje cen v mednarodnem prometu. Prevoz blaga čez našo državo ostane

v zmislu mednarodnih konvencij popolnoma prost. Glede na državne mednarodne obveze in dogovore glede obmejnega prometa predvideva ta zakon ustrezajoče izjeme. Kraljevska vlada bo pri izvajanju tega zakona poskrbela, da ne pride v notranjem prometu do zmešnjav in da ne bodo trpeli škode bodisi pridelovalci in proizvajalci, bodisi katerikoli druga gospodarska stroka na kakršenkoli način in bo zato zajamčila nemoten promet v notranjosti naše države.

Določitev cen pšenici

Belgrad, 27. jun. AA. Uradno se sporoča, da se zagotovi pravilno vnovenje letošnje pšeni-

ne žetve, je ministrski svet sklenil, da bo država intervenirala, da ohrani ceno. Zato je dobila izvozna družba pooblastilo, da bo bodisi neposredno ali pa preko kmetijskih zadrug ali kakorkoli drugače v vsakem času počenši s 5. julijem t. l. kupovala količine pšenice, ki bodo na prodaj, in sicer najmanj po 160 Din pšenice povprečne kakovosti, natovorjeno v vagon, s primerno višjo ceno pa na vlačilcih. Pšenico boljše kakovosti bo plačevala sorazmerno dražje. Te cene se bodo za vse vrste pšenice postopno v toku leta zvišale. Država bo zato dala izvozni družbi na razpolago potrebna sredstva.

Potujoče kmetijske šole

V 20 vagonih bodo krožile po vsej državi

Belgrad, 27. jun. AA. Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja in z odobritvijo predsednika ministrskega sveta je na skupno inicijativno prometnega in kmetijskega ministra sklenjeno, da se ugotovi pobudi, izraženi iz krogov zadrugištva in svrhu propagande in pospeševanja kmetijstva in da se zato ustanovi potujoča kmetijska razstava in šola. Ta šola bo nastanjena v posebnih vagonih in bo potovala po vseh železniških progah naše države, vodil pa jo bo poseben odsek prometnega ministrstva. Po svojem programu bo ta razstava obsežala razen živine in drobnice tudi poljske pridelke ter bo imela potujočo šolo. V njej se bodo vršila strokovna predavanja, združena s filmsko projekcijo, ki bo nekaka dopolnitev živi besedi, pri tem pa se bo posebno oziralo na one rastlinske produkte in na ono živino, ki se po prilikah po-

sameznih krajev dajo najbolje gojiti in rediti. Razen tega se bodo delile poučne brošure in knjige in prodajali plemenski eksemplari za oddajanje in rejo. Razstava bo nastanjena v 20 nalašč za to urejenih vagonih.

To bo prva razstava te vrste na Balkanu. Take razstave prirejajo s posebno velikim uspehom že v Franciji in skandinavskih deželah in služijo pospeševanju vseh panog poljedelstva. Razstava bo prepotovala vse železniške postaje naše države, kakor hitro se letos končajo dela na polju ob žetvi in bo naš kmet imel nekaj več časa. Vodstvo te potujoče razstave in šole ima poseben odbor prometnega ministrstva v Belgradu, soba št. 93. Ta odbor bo z velikim veseljem sprejemal sodelavce in primerne predloge ki mu jih pošljejo prijatelji te ustanove.

Nova vlada v Bolgariji

Stališče zemljoradnikov

Sofija, 27. junija. AA. Bolgarska agencija poroča: Prvak agrarne stranke, čigar blok bo imel v novem sobranju nad 70 poslancev, Kučev, je naglasil, da je deviza stranke mir v državi in zunaj nje. *Legenda o boljševiziranju zemljorad. stranke na Bolgarskem je propadla in niti ni treba več, da bi jo demantirali. Politika zemljoradnikov ne bo nasilna, nego bo samo branila malega človeka in skušala odstraniti vse, kar ustvarja nezadovoljstvo in tako podlaga za boljševizijo.*

Sofija, 27. jun. ž. Opozicijske stranke, ki so zmagale pri volitvah, so se po dolgih pogajanjih končno zedinile glede bodoče sestave vlade, tako da je še danes pričakovali odstopa Ljapčeva in takojšnjega imenovanja Malinova za ministrskega predsednika. Čuje se, da je Ljapčev že v sredo podal kralju demisijo, kar pa so prikrivali, da

se razburjeno razpoloženje v državi ne postrsiše. Bolj. V novi kabinet bodo poslali demokrati Malinova, Mušanova, Geirginova, kmetje Kličeva, Muravjeva in Murdanova, narodni liberalci Petrova in Varbenova, radikali pa Dosturkova. Malinov bo prevzel ministrsko predsedstvo in zunanje ministrstvo, Mušanov notranje ministrstvo in Murdanov kmetijsko ministrstvo. O razdelitvi drugih resorov se še nadaljujejo pogajanja. Glavni spor pa gre za trgovinsko ministrstvo zaradi prihodnje carinske in industrijske politike. Predsednik novega sobranja, ki se bo sklicalo najbrže začetkom avgusta, bo postal demokrat Stefanov. Mnogo se opaža zmernost dosedanjega vladnega tiska, v katerem voditelji premaganih strank ponovno zagotavljajo, da ne bodo vodili načelne opozicije, temveč da bodo po možnosti podpirali novo vlado.

Zadnji dan pred volitvami

Po deželi velika razcepljenost strank — Volivec se ne more orijentirati

Madrid, 27. junija. Volitvena borba se razvija proti pričakovanju mirno. Minister za notranje zadeve Maura meni, da bi se mogli resnejši incidenti zgoditi samo v Andaluziji, predsem v Sevilji, kjer je propaganda sindikalistov in boljševikov posebno intenzivna.

To propagando je zelo ojačil znani šef španske aviacije, major Franco, ki je s svojega letala razmetal nad mesto brez števila revolucionarnih letakov, v katerih poziva k nasilnemu strmoglavljenju sedanje vlade. Vlada je zaradi tega Franca odstavila od poveljstva španske vojaške aviacije. Minister Maura je izjavil, da bo vlada z vso odločnostjo ščitila red in ne bo dopustila nobenih nasilstev. V Seviljo je odpotoval, da paralizira delovanje Franca, minister za promet, ki je socialist.

Kot kraj zborovanja ustavodajne skupščine je določen Escorial, kjer bo vseh 400 poslancev moglo tudi stanovati. Vsi člani kabineta se nahajajo v volivni agitaciji.

Značilno je, da po mnogih provincah vlada napram volitvam velika indiferentnost. Vzrok tega pojave je v veliki razcepljenosti vseh strank, tako da se volivec ne more prav orientirati. Za novo ustavodajno skupščino vlada navdušenje samo med meščanskimi republikanci in socialno demokracijo, dočim jo takorekoč že vnaprej bojkotirajo monarhisti na eni in anarhisti ter komunisti na drugi

veni imeli, so dosegli že v srednji šoli nadpovprečne uspehe. Odličnjaki so bili n. pr. Prešeren, Levstik, Jurčič, Stritar, Levce, razen v prvem razredu tudi Gregorčič in Finžgar, odličnjaka sta bila Detela in Tavčar, odličnjaki so bili naši veliki škofje Slomšek, Jeglič (prvi odličnjak) in Mahnič; celo politika dr. Korošec in dr. Zerjav sta prednjačila že v gimnaziji po učnih uspehih. Podrobneje raziskavanje bi gotovo sprevilo na dan še celo dolgo vrsto primerov, da so se mladostni učni uspehi krili z uspehi v poznejšem življenju. Nardarjenost in vestnost pri delu se pač v normalnih razmerah uveljavita povsod: v šoli in v življenju. Znatno redkejši so primeri, da je bil pozneje odličen moč v gimnaziji povprečen dijak (n. pr. Krek, ki je bil odličnjak samo kot četrtošolec, ali pa Zu-

strani, kateri pišejo, da se bo usoda bodoče Španije odločila samo na barikadah.

Madrid, 27. junija. AA. Jutri bo prvič po 9 letih volila Španija parlament, ki bo imel 470 poslancev. Od zadnjih volitev je živela Španija v znamenju velikih izpremenb. Leta 1923. se je Primo de Rivera proglasil za diktatorja in ukinil parlamentarni režim. Aprila tega leta je kralj Alfonso odstopil in Španija je postala republika. Jutri bodo pa volitve v ustavodajno skupščino.

Volitve v senci bajonetov

Budimpešta, 27. jun. ž. Iz vseh pokrajin prihajajo vesti o strašnem terorju vlade, ki ga izvaja nad ljudstvom pred volitvami. Atmosfera je tako napeta, da z grozo pričakujejo jutrišnje volitve, ki bodo vsekakor prinesle vladnemu bloku večino. Danes zvečer ob 6 je bilo zapovedano, da se morajo vsi vojaški in žandarmerijski oddelki pripraviti zaradi eventualnosti. Pripravljeni so avtomobili in gasilne brigade. Ker so bile v nekaterih krajih v interesu vladne stranke odbite mnoge opozicijske liste, bo 63 kandidatov vladnega bloka enoglasno izbranih za poslance. Oblasti so do zadnjega trenutka držale v tajnosti na škodo opozicije liste opozicijskih zastopnikov, šele sredi so jim sporočili, da ne morejo sodelovati pri volitvah, ker jim manjkajo pravilni podpisi za priporočila. Oblasti so na ta način zagotovile zmago vladne stranke.

Današnji dan bo za naše dijake dan veselja in zadoščenja, pa tudi dan — dobrih sklepov, da mora biti v naslednjem šolskem letu drugače. Radujemo se z vsemi, ki jih danes navdaja veselo zadoščenje. Drugim pa želimo obilno poguma, da resno zgrabijo za delo in jim bomo mogli čestitati v jeseni ali pa vsaj koncem naslednjega šolskega leta. Saj je tako lepo povedano o mladim fantu: Mati, tvoj sinko je pal, ali vedno je vstal!

Vidovdanska misel

Jugoslavija je zopet praznovala svoj Vidov dan. To pomeni: kar je bilo srbskemu rodu sto in stoletja sveto, je danes enako drago tudi Slovincu in Hrvatcu, in narobe: kar spoštujemo od nekega časa mi kot svoje splošne, pred tem se enako klanjajo naši bratje. Iz te skupnosti se gradi naša jugoslovanska nacionalna in državna zvestost kot jamstvo naše svobode, edinstva in srečne bodočnosti.

Vidov dan pomeni, da ima ose, kar je osakemu izmed nas bodisi kot verska bodisi kot etična in naravna kulturna vrednota lastno, služiti enemu najvišjemu smotru: da smo jugoslovani močna celota v medsebojni slogi in ljubezni do domovine. Vidov dan je obenem kreplil vere, iz katerih izteka naša resnična moč, naše fizično in moralno zdravje, naše kulturno življenje: hrabrost, požrtvovalnost, delavnost in globoko religioznost, lastno vsem jugoslovanskim rodovom, nenehno od krščanske vere z Zapada in Vzhoda, od jezika in narodne pesmi ter svetih narodnih izročil od proga dne, ko so se jugoslovani uvrstili o kolo kulturnih narodov krščanske Evrope.

Kakor je Vidov dan spomin prošlega dela, tako nam pomeni neprestano nalogo za bodočnost: da izločimo vse negativne elemente iz naše notranjosti, ki razdirajo, pa gojimo one osobine slovenske, hrvaške in srbske narodne duše, ki nas, če jih znamo prav ceniti, na pravo mesto postaviti in v skupno dobro rabiti, edine morejo družiti v notranjem, samohotenem in naravnem soglasju sobodnih članov velike jugoslovanske narodne družine. In zato mora vsak od nas biti velik, velikodušen in idealen: ta notranja človečanska vzgoja je prvi in neobhodni pogoj, da iz vsakega našega človeka napravimo resničnega rodoljuba in domoljuba Jugoslavijske. Da iztrebimo največje sovražnike Jugoslavijske: koristolost, klečeplazivo, hinarstvo in neznačajnost.

Vsak Vidov dan naj bo etapa na tej poti čim trdnje medsebojne vzajemnosti južnih Slovanov.

Miss Helen Keller v Jugoslaviji

Belgrad, 27. junija. AA. V Belgrad prispe v ponedeljek 29. t. m. ob 10 dopoldne Miss Helen Keller. Z njo potuje njena učiteljica Miss Sullivan in njena tajnica Miss Thompson. V ponedeljek ob 19 bo v veliki dvorani nove univerze svečana akademija na čast Miss Keller. Akademijo bo otvoril minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Marko Kostrenčič, načelnik tega ministrstva dr. Hofmanovič pa bo imel predavanje o delu in življenju Miss Helen Keller in njenem velikem življenjskem optimizmu. Svečanost bodo mikrofoni prenašali po radiu in bodo lahko poslušali v vseh krajih naše države. Iz Belgrada bo potovala Miss Keller v Skopje, nato nazaj v Belgrad, potem pa v Sarajevo, Zagreb in Ljubljano. Za svojega bivanja v naši državi bo Miss Keller s svojim spremstvom gost ministrta za socialno politiko in narodno zdravje.

Osebnosti

Ljubljana, 27. junija. AA. Ban dravske banovine dr. Marušič bo v torek 30. t. m. uradno odsoten in radi tega ne bo sprejemal strank.

Rekord v klanju

Peking, 27. junija. Vlada poroča, da so žete kitajskih boljševikov v zadnjih dveh letih samo v okrajih Pinking in Lijuan v provinci Hunan oklale nič manj ko 400.000 oseb.

Ljubljana

Konec vlomilske tolpe

Razprava pred ljubljanskim sodiščem

Ljubljana, 26. junija.

Razpravna dvorana št. 79 je bila danes spreminjena v pravo izložbo raznega blaga, ki tvori po uradnem seznamu 116 corpora delicti. So veliki zavoji kotenine nad 355 m, lep ročni voziček, kakoršne rabijo bizovski perice, ko vozijo po Ljubljani perilo, dalje lepe, zeleno barvane ročne sani, ukradene pri Antonu Adamcu v Kranju, in izredno mnogo najraznovrstnejše ropotije. Večino vseh teh stvari so našli pri hišni preiskavi na domu glavnega vlomilca, proslulega Ivana Pavliča. Kakor hrček je Pavlič zbiral razne predmete, da si je ustvaril udobno gnezdo. Med vsemi corpora delicti vzbujajo največjo pozornost slika stare kmečke ženice, iz katere obraza odseva ljubezen, dobrota in tudi trpljenje. Pravili so, da ta slika predstavlja mater velikega poklicnega vlomilca Ivana Pavliča, ki se sicer pri svojih poslih ni posluževal kakih rafiniranih metod, toda je vlamiljal povsod na najpreprostejši način.

Danes precej pozno ob 11.30 se je namreč pričela pred malim kazenskim senatom glavna razprava proti 47-letnemu brezposelnemu krojaču Ivanu Pavliču in njegovim štirim mlajšim, a prav močnim tovarišem.

Mali senat so tvorili: s. o. s. g. Ivan Kralj kot predsednik in s. o. s. dr. Baričević in s. o. s. g. Javoršek kot sododnika. Javno obtožbo je zastopal zastopal namestnik drž. tožilca g. Branko Goslar, a obtožbeno so ex officio branili odvetniki: dr. Egon Starč, dr. Emil Starč, dr. Sayer in dr. Lemež.

Ivan Pavlič iz Kosez pri Vodichah, Ivan Meserko, 29 letni čevljarški pomočnik iz Migolice pri Mirnu, Ivan Skapin, 29 letni strojni ključavničar, Ljubljancan, a italijanski državljani, Ivan Kosirnik, 35 letni pleskar iz Ljubljane in Stanko Jereb, 30 letni čevljarški pomočnik iz Ljubljane, so obtoženi zločinstva tatvine odnosno soudeležbe.

Ivan Pavlič ima na vesti 12 vlomov, od katerih je 8 izvršil sam, a pri 4 večjih vlomih so mu pomagali ostali zločinci. Pavličeva družba je nakradla ogromne množine najrazličnejšega blaga, osobito manufakturnega blaga v skupni vrednosti okoli 32.000 Din. Pavlič je med manjšimi vlemi briljiral, a pozneje je začel kar na debelo. V najkrajšem času nekaj mesecev je izvršil tri velike vleme. Prvi vlom 20. januarja pri odvetniku dr. Sabothju v Kranju, kateremu je odnesel razne stvari v vrednosti 1285 Din. Krono vseh Pavličevih podjetij pa je tvoril 1. februarja letos v Novem mestu izvršeni vlom v tovarno perila Joška Povha. Tu je imel Pavlič 3 pomagale. Odnesele je 160 komadov svetlih, cefirnatih in flanelastih srajc v skupni vrednosti 14.510 Din. Te srajce je pozneje Pavlič prodal za malenkostno vsoto 2200 Din. Pavlič je bil sploh znan po drželi kot »krošnjar za srajce«. Tretji vlom je bil izvršen v tovarno Sirc v Kranju 10. februarja, od koder je Pavlič z Ivanom Meserkom odnesel več bal kotenine v vrednosti 7900 Din.

Po prečitani obtožnici se je pričelo zaslišanje obtožencev.

Ki je trajalo do 3 popoldne. Predsednik je vodil zaslišanje z največjo natančnostjo in podrobnostjo. Zaslišanje je prineslo pač mnogo senzacij, kajti Pavlič je skušal obtoženega Ivana Skapina izrezati, dočim sta ga ostala dva obtoženca temeljito »notri potlačila«. Mnogo smeha je vzbujal originalni Pavlič, ki je govoril z nekako ležernostjo. Pavlič je pač prava kaznišniška cvetka. Udan je v svojo usodo.

Pavlič pripoveduje avanture.

»Priznate, da ste krivi?« je vvedel predsednik zaslišanje. Ivan Pavlič kot glavni obtoženec je odgovorjal: »Priznam, samo to ne, da bi bil tudi pri Sabothju kradel. Nisem bil tam. Sredi januarja sem se pripeljal z avtom iz Cerkelj v Kranj. Prenočeval sem v neki lopi pri Narodnem domu. Zjutraj sem šel na kolodvor, da se odpeljem v Ljubljano. Pa sem pri kolodvoru našel paket. Veste, pustil ga je mogoce kak drug tat, ker se je zbal orožnikov. To bi tudi jaz storil.

Pavlič je nato pojasnil vseh osem tatvin, ki jih je izvršil sam. Sajtivo je opisoval, kako je kradel in potem prodajal. Najoriginalnejša je bila tatvina pri Gerkmanu. Pavlič pravi: Sel sem mimo. Videl sem omaro blaga. Vzel sem tam pri skofiji voziček. Snel omaro in vse odpeljal. Kar je bilo blaga, sem rzel iz omare pri Ljubljani.

Vlom v Novem mestu.

Zelo obširno je opisal Pavlič vlom v tovarno Joška Povha v Novem mestu. Pravil je, kako se je seznanil pri Prešernovem spomeniku z ostalimi obtoženci. Odločno pa je zatrjeval, da ni bil zraven tega vroma souboženca Ivana Skapina, ki je lani delal kot strojni ključavničar v Novem mestu in so mu bile razmere znane. V petek 31. januarja so se odpravili v Novo mesto. V vlaku je bilo mnogo ljudi in še en orožnik. Z njim sta bila le Ivan Kosirnik in Stanko Jereb. V Novem mestu so najprej čakali v neki gostilni. Okoli polnoči so se spravili na vlom.

Sli so mimo pokopališča. In Pavlič pravi: »Tam smo srečali nekega policaja in jaz sem ga pozdravil: Dober večer. On je mene pogledal. Iz tovarne so odnesli v dveh vrečah okrog 200 srajc in ne 300, kakor je zapisano. V nedeljo zjutraj so se z blagom odpeljali do Laverce. Tam so izstopili in šli čez hrib. Blago je potem on prevzel in ga prodal. Zani je dobil 2200 Din. Denar je potem posteno razdelil. Čez dva dni je dal tovarišem denar.

»Kako je bilo pri Sircu?« »Tam sem vzel več bal kotenine.« In Pavlič je podrobno opisal, kako je z Ivanom Meserkom peljal na saneh več bal kotenine v vrednosti 7900 Din. Iz Kranja sta v snegu vozila blago po cesti. »Sani sem si izposodil pri nekem posestniku.« je omenil Pavlič. »Po poti pa mi je prišlo slabo. Obolnel sem. Premrzlo vodo sem pil in se mi je mrena vnela.«

Obtoženec Ivan Skapin

se je branil, da bi bil udeležen pri vlovu v Novem mestu. Pozna pač Jereba, ki je na vandru avgusta prišel v Novo mesto, ko je on bil kot ključavničar zaposlen pri Povhetoji tovarni. Tudi dan poprej se je z njim sešel v Ljubljani. On ni in ni bil v Novem mestu. Navedel je nato alibi-dokaz, kje je vse bil kritični čas, kod je hodil po Ljubljani in da je v nedeljo po vlovu že ob 6 zjutraj bil doma. Navedel je razne priče.

Obtoženca Ivan Kosirnik in Stanko Jereb sta odločno izjavila, da je bil Ivan Kosirnik soudeležen pri vlovu v Novem mestu, da je on dal sam denar za vožnjo tja in da je pomagal pri vlovu. Ko je Pavlič srajce prodal, je Skapin prejel pri delitvi izkupička 700 Din, dočim so si pridržali Pavlič, Kosirnik in Jereb le 500 Din. Oba sta izpovedala, kako so se med seboj dogovorili, kje so poprej v Ljubljani popivali in vse druge podrobnosti.

Obtoženec Meserko

je star znanec Pavličev iz kaznišnice. Udeležen je bil samo pri vlovu v Sircovo tovarno.

Zanimivo je, da se je Ivan Pavlič v kaznišnici predstavljal tovarišem za trgovca in da ne sedi zaradi tatvine, marveč zaradi večje trgovske stvari. Tudi pri srečanju se mu je predstavljal za trgovca. Vprašal ga je, če ima kak zaslužek. Ko mu je pototil, da je brez posla, mu je sam obljubil dober zaslužek. Sta sta na Gorenjsko. V Kranju je zvečer 10. februarja Pavlič na saneh pripeljal bale blaga in on mu jih je potem pomagal peljati.

Razprava še traja.

● **Počitniška kolonija mestne občine v Kraljevi.** V nakaznicah izdanih onim otrokom, ki so bili sprejeti v kolonijo k morju, je določen dan odhoda za 2. julij. **Odhod te kolonije se pa vsled tehničnih ovir preloži na 6. julija.** Vse oslalo (ura zbiranja in odhoda) ostane v veljavi. — Mestni mladinski urad.

● **Drevi ob 20 v dvorani Delavske zbornice III.** delavski prosvetni večer z bogatim programom, ki smo ga že včeraj objavili. Vstop prost.

● **Vidovdanska proslava v gluhomemnici.** V nedeljo dne 28. junija ob 9 popoldne se bo vršila v ljubljanski gluhomemnici proslava Vidovega dne z deklaracijami in telovadnimi nastopi gojencev ter s predvajanjem zanimivega filma »Naši kraljeviči na Bledu«. S proslavo bo združena tudi razstava ročnih izdelkov gojencev. Mnogo je ljudi, ki se danes ne verjamejo, da se uče otroci na gluhomemnici živga govora. Zato se nudi vsakomur prilika, da se o tem prepriča na lastna ušesa. Vsi prijatelji gluhomene mladine dobrodošli! Vstopnine ni, pač pa se bodo sprejemali prostovoljni prispevki v prid »Podpornemu društvu za gluhomene mladince«. — Ravnateljstvo.

● **Prenos izseljenskega kongresa po radiu.** Včerajšnja slovesna otvoritev izseljenskega kongresa v Delavski zbornici je prenašal tudi radio. Kakor vedno ob takih prilikah, je bil prenos prav uspešen in so bili vsi govori povsem jasni in čisti. Tako so mogli včeraj tudi v drugih krajih in celo v tujini po radiu prisostvovati otvoritvi kongresa in sprejemu izseljencev.

● **Fotografi, ki so fotografirali sprejem ameriških rojakov, se naprošajo, naj prinese slike izseljenskemu odboru v Delavsko zbornico.**

● **Opozarjamo na razstavo Tehniške srednje šole!** Samo še danes in jutri je odprta. Kdor je ne obišče, se bo pozneje kesal!

● **Glavna bratvska skladišnica in Pokrajinski pokojniški sklad za rudarje** se preselita s 1. julijem 1931 na Dvorakovo ulico št. 10, I. nadst. Telefon Štev. 2504.

● **Na mestni ženski realni gimnaziji** je zaključek šolskega leta v nedeljo, dne 28. t. m., s slovesno službo božjo ob 9 v nunski cerkvi. Po službi božji gredo gojenke na zavod, kjer bodo izpričevala in izvestja. Za izvestje naj prinese vsaka gojenka deset dinarjev.

davnim preminuli Ivo Raič, je bila izredno subtilno zamišljena in plastično podana. Igralci so oblikovali svoje vloge v neki višini, na katero more biti zagrebška drama ponosna. Kabineto oderske sposobnosti je izkazala Božena Kraljeva, ki je z lahkoto prikazovanja in podajanja predstavila mariborskemu gledališkemu občinstvu igral-sko tehniko, ki je pri mariborskem odru nismo vajeni. X-a je kreiral izluščujoč v tem tipu s tenkovestno analizo vse poteze od predznosti in teatralnosti pa do skrajne potuhljenosti, rafiniranosti in erotičnega zanosa Dubravko Dujšin. Morda radi pomankljive izdelave grofa Z-ja ga v igri ni do-sezal Mato Grkovič. Kot sluga je nastopil Josip Pukšec. Ob tej priliki naj naglasim neko razliko med Mariborom in Zagrebom. Oni dan, ko so v Zagrebu uprizorili R. Rehariove »Učlovečenec«, je zevala dvorana porazne praznote. Porazne za Za-greb. To se ne bi smelo zgoditi tudi, če bi mari-borski teater nastopil s čimerkoli. Za dostojnost in dokaze medsebojnega spoštovanja in obračunja gre. Mariborčani pa so navzile zatonu letošnje gledališke sezone gledališče skoraj docela napolnili ter nagradili igralce s toplim in mestoma celo fre-netičnim aplavzom. Ali je sploh še mogoce dvomiti, kje je za velike in resne stvari največ dobre volje?

— c. —
Dr. Jos. Čerin: Solnčni dnevi. Pesmi za dobro voljo. Šestnajst pesmi je skladatelj povezal v dehteč šopek. Sveda pa to ni šopek v običajnem zmislu: šestnajst pesmi zapovrstjo nanizanih, v že davno obnešeno harmonično obleko odetih: še manj je polpurr, kjer skladatelj že dano glasbeno snov v skrebnih vzorcih poda; tudi ni samo spretno, s praktičnim glasbenim znanjem zaleta in obde-lana ljudska glasba, ne! ljudska glasbena snov, slovenska narodna pesem je tu umetnostno upo-

— c. —
Tudi klobuki so dobrodošli. Gospod, ki je z dekletom v nedeljo dne 14. junija zvečer prišel v gostilno pri Mraku na Rimski cesti na pivo in si prilastil z obešalnika tuj svetiljav klobuk s temno-rjavim trakom in svileno podlago, je sedaj poznan in se poziva, da ga takoj prinese nazaj k Mraku, ako se hoče izogniti posledicam. Tam dobi tudi svoj bel klobuk s črnim trakom nazaj.

● **Dve nesreči.** Na Irgu je včeraj zjutraj neka neprevidna ženska podrla z vozom na tla 80 letno mesno ubogo Marijo Pajer, stanujočo na Sv. Petra nasipu 14. Starka si je pri padcu prebila čelo. — Popoldne pa se je pripetila huda nesreča na Vodni-kovi cesti v bližini gostilne »Pri kameniti mizi«. 50 letni zidarski mojster Jurij Ferenc ob Dev. Mar.

● **Ena najstarejših Mariborčank je umrla.** V visoki starosti 90 let je izdihnila svojo blago dušo v Slovenski ulici 22 stanujoča zasebnica Rozalija Novak. Pogreb bo danes ob pol 16 iz mestne mrtvašnice na pobeško pokopališče. Blagi rajniki svetila večna luč, žalujočim naše najgloblje sožalje!

● **Mariborska davčna uprava razglasa:** V smislu čl. 148 zakona o neposrednih davkih se daje na znanje, da dospe dne 1. julija t. l. v plačilo tretji četrtletni obrok za zgradarino, pridobitno, rentnino in družbeni davek ter se mora plačati najkasneje do 15. avgusta t. l. Tega dne dospe tudi v plačilo in se mora plačati polovica celoletne zemljarine. Davkoplačevalci se opozarjajo, da naj ne zaostajajo s plačilom davkov, sicer bodo morali plačati od celega za-ostalega zneska zamudne obresti in stroške prisilne izterjatve, ki se mora hrezoobzirno vsti-proti vsem zamudnikom.

● **Brez sporta bo Maribor oba praznika.** Mariborci gredo v revanzo na Sušak, kjer se bodo poizkusili z Orijentom, ki je binškošne praznike gostoval v Mariboru. Razeu roko-borbo...

● **Razpeta žica.** Aleksič bo nastopil Janes ob 17 in 20 na Trgu Svobode, kjer bo v zračnih daljah med Puglovim poslopjem in gradom iz-vajal svoje vrstolomščine.

● **Težka nezgoda motociklista.** Kakor obi-čajno, tako se je tudi včeraj zjutraj podal na delo 24-letni ključavničar Jakob Gačnik iz Št. Ilje v Slov. goricah. V službo se je vozil vedno na svojem motornem kolesu. Včeraj pa ga je doletela večja nesreča. Ker je ponoči in še zjutraj deževalo, je bila cesta mokra in opozka. V naglem tempu je privozil v Kosače, kjer je prednjemu kolesu spodrselo in Gačnik ni mogel obvladati motornega vozila. Zaletel se je z vso silo v perapetni zid ob cesti. Padel je tako ne-srečno, da si je zlomil levo nogo. Z rešilnim od-delkom so ga morali prepeljati v splošno bol-nišnico in je njegovo stanje zelo resno. Motorno kolo se je popolnoma razbilo. Le srečnemu ra-ključju je pripisovati, da se ni zgodila smrtna nesreča.

● **Razburkano morje in Mariborčani.** Za ribji trg gre, ki je bil včeraj slabo založen. Samo »loradi« po 20 Din kg in ena stojnica. Ja-dransko morje je vzburkano in... Nekaj smrd-ljivih rib so zaplenili.

● **Bivši državni prvak v Mariboru.** Grad-janski gostuje v Mariboru prihodnjo soboto; spoprime se v prijateljski tekmi z našimi vrlimi Mariborci. Koliko bo kaj razlike...? Drukar-ske brige in skrbi.

● **Poljak-Zamorec-Bolgar?** Kdo bo zmaga-l pri uniojskih spoprijemih? V četrtek zvečer je s svojo mirnostjo, močjo in »brkovihob« im-pionjuči Poljak nadvladal v 41. minuti Bolgara Belica. Simpatičnemu Poljaku je priredilo ob-činstvo navdušen aplavz. Belgrajski prvak Gojko Manojlovič je v 22. minuti iz dvojno-nel-sonske pozicije ugnal Sedmogradčana Čentoša, ki zapusti s tem Maribor. Neodločena je ostala borba med Ljubljancem Šotlerjem in Saksom-cem Frankom. Odslej se bodo vršile samo od-ločilne borbe in so bila na včerajšnjem sporedu odločilna srečanja med Beličem in Šotlerjem, Manojlovičem in Tom Sayerjem ter Olszovskim in Bognerjem. Kakor izgleda, bodo zasedli prva mesta Poljak, Zamorec in Madjar. Kdo prvi, kdo drugi in kdo tretji? Ni šmenta, da bi bilo vseeno. Za nagrado desetih jurijev gre.

● **Nezgodna šestletnega dečka.** Sin služ-telja Anton Vodošek je doma padel na tla; pa-del je tako nesrečno, da si je zlomil levo roko nad zapestjem. Ubogega dečka so odpremili v splošno bolnišnico.

● **Sreča.** Izobraževalno društvo v Krčevini priredi jutri ob 15 poučno predstavo trodejanke »Sreča«. Prireditve v Društvenem domu.

● **Matura na drž. trgovski akademiji.** Za-ključni izpit so napravili: Antčič Milena (z od-liko), Franjo Škarabot, Erna Urbas, Marica Plesničar, Nada Ličen, Stanko Vitez, Karol Mla-kar, Alojzij Duh, Premislav Klubička, Helvik Kotnik, Fedor Horacek, Drago Černe, Marija Legat, Franjo Purkelc, Marica Vošnik, Mihael Korošec, Ivan Lobnik, Edvard Marguč, Gabrijel Thaler, Marija Šinigoj in Radej Vilibald.

● **Meljsko kat. prov. društvo** ima jutri ob pol 17 redni mesečni sestanek s poučnim preda-vanjem.

v Poiju se je peljal s kolesom čez cesto, pri tem se pa tako narodno izognil bližajočemu se avtobusu, da je s kolesom zadel v zadnji del avtobusa. Ferenc je padel na tla in nezavesten obežal. Rani se je namreč na senč. Njegovo stanje je zelo nevarno. Oba ponesrečena je prepeljal v bolnišnico reše-valni avto.

● **Nočno službo imata lekarni:** mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

● **Najmodernejšo higiensko mesnico in trgo-vino z delikatesami** je odprl v Oražnovem domu v Wolfovi ulici domači mojster Ivan Javornik, ki ga pozna vsa Ljubljana in okolica po izvrstnih mesnih izdelkih lastne tovarne, ki je opremljena tudi z najmodernejšo hladilnico.

Maribor

● **Nočno lekarniško službo** ima prihodnji teden Minařikova lekarna pri Orlu na Glavnem trgu.

● **Pri vezanju brajde je padel iz lestve.** 77letni prevzičkar Jernej Koban iz Hotinje vasi. Pri padcu si je starček strl desno nogo. Prepe-ljali so ga v splošno bolnišnico.

● **Sprememba posesti.** Trydka inž. Ra-kusch in drug je kupila od Karla Scherbaum in sinov hišo št. 74 na Aleksandrovi cesti 74, za 1.064.620 Din.

● **Dr. Josip Furlan, specialist za ušesne, vratne in nosne bolezni v Mariboru.** Razlagova ulica 2, ordinira od 1. julija dalje od 10—12 in od 14—15.

● **Pri delu je onemogla v neki tukajšnji tkalnici** tkalka Ida Gorican. Naenkrat ji je po-stalo tako slabo, da se je napol zavestna zgru-dila na tla. Rešilni oddelek jo je prepeljal na dom v domačo oskrbo. — Občinsko vdovo Tere-zijo Vezjak od Sv. Barbare v Slov. goricahpa je vožnja z avtobusom in vročina tako zdelala, da je reva pri izstopu iz avtobusa obežala na cestnem tlaku. Reševalci so jo prepeljali v splošno bolnišnico.

● **S ponarejenimi ključi** so udri svedrovci v uči na petek v trafiklo Katarine Duet na Betuavski cesti 110 in odnesli vse, kar ni bilo pribito. Pobrali so vso zalogo tobaka, nekaj obleke in drugih stvari v skupni vrednosti 1500 Din. Ductova je tatvino opazila še le zjutraj.

● **Kos železa v trebuh** je odletel pri se-kanju tračnice 17-letnemu ključavničarskemu vajencu Evgenju Laborniku, zaposlenemu v de-lavniciah drž. žel. na Koroškem kolodvoru. Ko-šek železa mu je priletel s tako silo, da se je na mah zrušil. Poklicali so zdravnika, ki mu je nudil prvo pomoč; ker je spoznal komplicir-a-nost težke rane, je odredil, da so ponesrečena prepeljali z rešilnim avtom v bolnišnico.

● **Neprestano na poslu.** Ko se je včeraj popoldne le za trenutek odstranila iz pisarne dr. S. odvetniška uradnica Marta V., je to pri-liko porabil neznan tat in ji odnesel srebrno za-pesnostno uro, ki jo je pustila na mizi. — V Ciril Metodovi ulici pa so svedrovci s ponarejenimi ključi prišli v klet »dove Koser Olge in odnesli dva lesena škafla in 60 jajc. Koserjeva nima nikogar na sumu, ker je našla klet zaklenjeno, ko je opazila tatvino. Pač pa je policija na sledu predrzni svedrovčadi, pred katero ni varna no-bena ključavnica.

Konjice

Zastrupil se je s sublimatom 31-letni bryske pomočnik Alojz L. Došli zdravnik dr. Gorican mu je sicer izpral želodec, vendar pa je malo upanja, da bi ostal pri življenju. Pred usodnim korakom je svoje stvari porazdelil raznim osebam, kakor so našli napisano na listih. Kaj ga je dovedlo do tega žalostnega dejanja, ni znano. Prepeljali so ga v bolnišnico Rdečega križa.

Na koso je stopil in si prerezal desno peto 29-letni čevljarški pomočnik Vincenc Pahole in Oplotinec. Sosedje so poleg hiše kosili in Pahole je prišel pogledat k njim. Ker je bilo že precej temno, ni opazil v travi ležeče kose in je stopil na njo ter se nevarno poškodoval.

Trbovlje

● **Občni zbor Zadrudne elektrarne.** Po poročilih načelstva in nadzorstva so se vršile volitve treh članov načelstva in pet članov nadzorstva. Izvoljeni so bili v načelstvo gg.: Vodušek, dr. Jenšterle in Ražnar, v nadzorstvo pa gg.: Berger, Počivavšek, Letnik, Jordan in Dolinšek. Spremenilo so se tudi nekatere točke pravil. Zbor je tudi razpravljaj o bodoči elektrifikaciji, ki je za naš kraj potrebna.

● **Promenadni koncert »Delavske godbe** bo drevi ob 7 pred rudniško restavracijo na Vodi.

Poizvedovanje

Bel voilen šal se je 24. junija našel na poti proti glavnemu kolodvoru. Dobi se: Korytkova 5 (za žensko bolnišnico).

Iz društvenega življenja

Rosa. Katoliško prov. društvo na Rovih pro-slavi v nedeljo dne 28. t. m. ob 3 popoldne 25-le-tnico društvenega obstoja. K proslavi vse prav vljudno vabimo.

Kulturni obzornik

Mariborsko pismo

Ob gostovanju zagrebške drame.

Za zaključek so gostovali v sredo in četrtek v mariborskem teatru člani zagrebške drame s Kla-bundovo trodejanjo »XYZ«. Zopet tisti rodbinski trikot: Kontesa Y ter X in Z. V grotesko in ne-verjetnost ter nepreprečevalnost že gre to dejanje, ki obiluje na številnih situacijskih posebnostih in morda celo duhovitostih. Vsebinska: Kontesa Y pri-čakuje ravno svojega zaročenca grofa Z-ja; ki ima že pristanek njenih roditeljev. Ker ga še ni v svojem življenju nikdar videla, se je lahko zgodilo, da se je baš tistega dne, ko je bil napovedan njegov pri-hod, znašel pri njej neki trgovski potnik, ki se po nekotiko edinstveni uvedbi in čudoviti metamorfozi predstavi kot njen zaročenec grof Z. Sledi tajna »oroka. Toda v to srečno rodbinsko življenje tane trpko razkrinkanje njenega moža kot človeka, za katerim je izdana tiralica radi raznih zločinov. Kot razkrinkatelj pa nastopi pravi grof Z, ki se je znal utihotapiti pri novoporočencih kot sluga. Gro-fica Y se sedaj odloči za pravega grofa Z-ja; da se pa prepreči možnost družabnega škandala, ostane goljuf pri obeh kot sluga. Toda kmalu se grofica naveliča grofa Z-ja in razvoj dogodkov pritira po-ložaj v trikot tako daleč, da se grof in sluga-goljuf, do katerega je vzplamtel v grofici stara ljubezen, pobratita in da adoptira grof Z tega X-a, da ne pride do kakšnih sitnosti pri ločitvi zakona in po-tem, ko mu je bil vrnil svojo ženo, grofico Y. — Oderski prikaz: Režija, ki io je izvedel pred ne-

rabljena, tako da delo, kakršno je, v celoti pred-stavlja čisto novo, samostojno glasbeno proizvodi. Dr. Čerin se ni v vrste delih zdj kakor slikar, ki slika pokrajino. Pokrajina mu daje snov, pobudo za umetniško udejstvovanje; umetnost njegova ni v tem, da pokrajino kaže v vsej njeni vsakdanosti, marveč v tem, da nam to vsakdanost prikaže v estetski prečuteni obliki; umetnost ni v pokrajini, marveč v tem, kako je slikar pokrajino prikazal, kako je lepote vrednote iz nje izluščil ali pa tudi vanjo položil, oziroma z nje nji obdal. — Da je dr. Čerin v delu pokazal veliko glasbeno oblikovno znanje in praktično izvežbanost, ne bomo posebej poudarjali. Pač pa bi radi opozorili na nekatera glasbeno snovnostna sredstva. Harmonije so polne, sočne, pester, modulatorja živahna, pogosto pre-seenljiva. V figuraciji ima polno lepih domisle-kov, da melodiji tek počivi ali ga z neakim si-jem venča. Najbolj hvalje vredno je pa, da je vse delo prepleteno s kontrapunktno zasnovanimi glasbenimi zamislami. Pa ta kontrapunkt ni le znanje, ampak življenje. Ni samo vrvice, ki se mu na prvi sluh vidi, da le prisliljen skrbi za razliko; tu kontrapunktirajoče zamisli ljudski napev bo-gate, ga z novo luto zlato, ga nam z novega ozadja v novem blišču kažejo. Kako — da opozorim samo na en primer — v 4. štev. klavinetov, odnosno goselni solo najprej v mehkih sinkopirajočih vzdi-hih, pozneje pa v silovitih čustvenih vzgibih lepo pomaunjuje neutešljivo hrepenenje po nevrnljvi sreči; lepo urejeno glasbeno meditacijo bi jo mogli imenovati, ali — da še drugega primera povsem ne prezremo: kako v kranskem valčku (št. 14.) solo v neugnani radosti kar plava nad že itak veselim gibanjem v instrumentalnem zboru, ki se v lahкотnem vrtenju sam že konaj na rahlo

s konicami prstov dotika tal; v 5. štev. je s pre-prostim, v spev nadrobnilim ritmičnim motivom označil ljubko stopicanje »drobne tičke«. Štev. 8. je harmonično in figurativno izvrstna; štev. 9. je opremljena iznajdljivo. Pa čemu bi hoteli vse po-zajeti, ko je lepote v melodijah, harmonijah, ritmičnih nasprotjih (kontrastih) toliko nakupičene, ko je zvok zdaj gost, nasičen, nato pa harmonično le še rahlo nakazan, včasih s kratkimi bliskovitimi utrinki ožarjen, pa lepote in poglobitve tudi v do-polnilnih periodah, ki so pa tako srečno zajete, da bi jih navzile temu, da zlasti modulatorično včasih skoro prevarno (revolucionarno) učinku-jejo, da melodično v ogromnih zagonih tek poživ-ljajo in periodično bogateje končujejo — navzile temu bi jih imel za čisto naraven razvoj danega ljudskega napeva, če bi besedilo ne kazalo, do kam sega ljudska umetnost in kje se Čerinova začnjenja. — Poudarimo naj še to, da so »Solnčni dnevi« za klavir veliko laže in za igravega praktičneje pri-rejeni kakor n. pr. »Iz vrela ljubavi«. — Poleg tega večjega dela je dr. Čerin izdal še dve koračnici: 1. »Naša voljaka, 2. »Skranček poje«. Prva je samo-stojna stvaritev, druga pa v triu porablja po Schwa-bu (v »Pevecu«) harmonizirano omenjeno enačico. Hvalje vredno je, da dr. Čerin nazadnje vselej točno navede viro, kje je napeve dobil, in še napeve same, da vsakdo lahko primerja, kako je ljudsko blago porabil in kako ga je po svojih potrebah in namenih spremenil (variral). Tudi za orkester so pribojke skladbe tako prirejene, da jih vsaka naša, kolikoli izvežbana godba more rabiti. Dr. Čerin je v teh delih našim godbam in naši kulturi napravil upoštevanja vredno uslugo: da nam ne bo venomer sogati po tujem, manj ali ničevnem blagu, ko imamo tu domače, zdravo, glasbeno izvrstno pri-rejeno.

Slovenskim rojakom iz Amerike bratski pozdrav!

Med letošnjimi izleti naših ameriških rojakov je za nas najpomembnejši izlet Kranjske Slovenske katoliške Jednote, ki pride v Ljubljano na praznik Sv. Petra in Pavla ob 8.40. Tekom svojega 40-letnega delovanja, si je Jednota pridobila neprecenljivih zaslug za versko in nacionalno zavest kakor tudi za gospodarski prosep naših rojakov v Ameriki. Jednoti se imajo zahvaliti premnogi rojaki, da so ostali zvesti veri svojih očetov in da so v tej veri vzgojili svoje otroke. Jednota je skrbno gojila tudi narodno zavest med svojimi člani. Z eno besedo ohranila je naše rojake zveste Bogu in narodu, iz katerega so izšli. Mi Slovenci v domovini pokazimo, da znamo ceniti kulturno delo KSK Jednote in priredimo izletnikom, ki pridejo pod njenim okriljem v domovino, kar najsijajnejši sprejem. Izletnike vodi duhovni voditelj KSK Jednote znani, zelo zaslužni kulturni delavec, odlični organizator Rev. John Plevnik, župnik največje in najlepše urejene župnije v Jolietu. Z Jednoto pridejo izletniki in izletnice, ki so dolga leta hrepneli po naši sicer majhni skromni, a tako lepi domovini. V trdem boju za obstanek so morali v tujini, tujina jim je res dala kruha, toda kljub blagostanju, ki so ga dosegli v tujini, ljubezen do rodne zemlje v njihovih srcih ni ugasnila. In svojim otrokom so pripovedovali o naših tihih vasicah, o sanjavih cerkvicah, ki se bleste v solncu v naših holmih, o naši beli Ljubljani in pridnih ljudeh, ki prebivajo v tej prelepi deželici. Z nekdajnimi izseljenci prihajajo tudi njihovi otroci, da spoznajo naš delovni narod in da se napijejo prelesti naše predrage domovine.

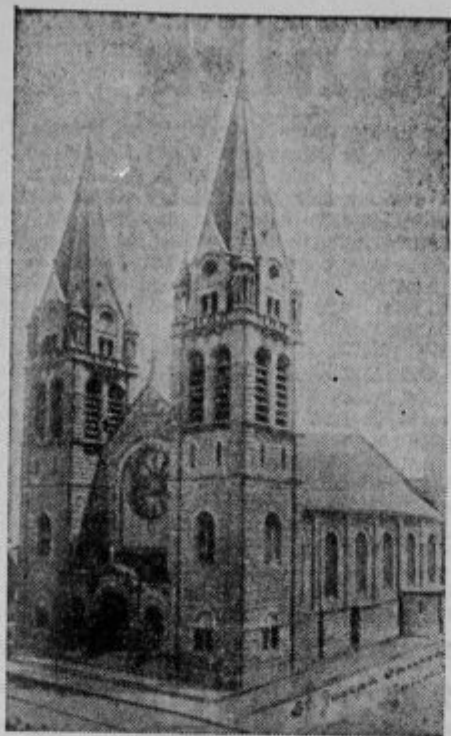
Naši najboljši, ki Vas vodi ljubezen na obisk ljube domačije, bodite nam s svojimi v tujini rojenimi sinovi in hčerkami prav iskreno pozdravljeni!

Pripravimo slov. rojakom bratski sprejem!

V petek sta Slovenija in Ljubljana z vso njima lastno ljubeznijo in prisrčnostjo sprejeli ameriške izseljence, ki so prišli v domovino na izseljenški kongres. Čeprav je bilo med temi le 15 Slovencev, vendar jih je Ljubljana z nezmanjšanim navdušenjem in ognjevitostjo pozdravila. V ponedeljek ob pol 9 zjutraj pa pride v Ljubljano druga skupina ameriških izseljencev, naših rojakov samih Slovencev. Je to prvič v zgodovini, da obišče domovino tako močno zastopstvo naših ljudi v Ameriki. Ljubljana, glavno mesto Slovencev in naše kulturno središče mora pri tem sprejemu pokazati, koliko ljubezni je zmožna za vsakogar slovenskih sinov, še posebno pa za ameriške Slovence. Naj Ljubljana sedaj pokaže, da so minuli oni časi, ko smo se brigali za naše ljudi izven meje, domovine samo tedaj, kadar smo kaj potrebovali od njih. Daleč za morjem so ti naši ljudje ostali vedno zvesti domovini in svojemu ljudstvu. Sprejem v ponedeljek pa naj jim dokaže vso našo hvaležnost za njihovo zvestobo. Pridite, vsa družva z zastavami, pridite vsi, ki čutite in mislite slovensko, pridite zastopniki oblasti, korporacij,

organizacij! Sprejem v ponedeljek naj ne bo samo uradna manifestacija, temveč naj bo manifestacija vse naše ljubezni, ki jo zmujemo za brate v tujini!

Sprejem izseljencev, članov Kranjske Slovenske Katoliške Jednote bo na Jesenicah ob 7, v Ljubljani ob pol 9. Ob 10 bo skupni odhod k sv. maši v stolnico, po sv. maši skupni odhod v hotel Miklič, ob 12 obed izletnikov, ob 15 odhod s tramvajem na Vič, kjer obišče grob ustanovitelja Kranjske Slovenske Katoliške Jednote ref. Frančiška Sušteršiča.

Cerkev sv. Jožefa v Jolietu.

Slika nam kaže cerkevna poslopja župnije sv. Jožefa, Joliet, Illinois v Združenih državah ameriških. Župnija sv. Jožefa obhaja letos 40 letnico svojega obstanka. Njen ustanovitelj je bil pokojni Rev. F. S. Sušteršič. Slika nam predstavlja krasno cerkev, šolo, župnišče, samostan in farno dvorano. Vse to je bilo postavljeno v teku 40 let s prostovoljnimi darovi pripravi slovenskih delavcev. Gotovo lep spomenik Slovencev v Ameriki za božjo čast in za zveličanje neumrjanih duš. — Sedanji župnik v Jolietu je Rev. Ivan Plavnik, duhovni vodja K. S. K. Jednote, ki prihaja jutri na obisk.

K. S. K. Jednota je bila ustanovljena v Jolietu in ima tukaj tudi svoj lastni dom, v katerem je nastavljen glavni urad K. S. K. Jednote.

izropale njegovo imetje in uničile sadove njegovega truda in dela.

Njegove velike zasluge za splošnost je priznala cerkevna in svetna oblast, ki ga je oboja odlikovala, a najlepše odlikovanje ga čaka enkrat tam gori, kjer mu bo Kralj kraljev poplačal tudi ono delo, o katerem pravi sv. Pismo: »naj ne ve levica, kar dela desnica«.

Ma pa, Vaši župljani Vam danes ponovno darujemo vso svojo ljubezen, spoštovanje in hvaležnost in prosimo Boga, naj Vas še dolg pusti v naši sredi.

Dev. Marija v Polju

Župan Ivan Gartröja 50 letnik. Jutri praznuje 50 letnico rojstva župana občine Dev. Mar. v Polju g. Iv. Gartröja. Obene mobhaja s svojo soprogo 25 letni srebrni poročni jubilej v družinskem krogu svojih treh hčera. — Rojen 29. junija 1881 v vasi Zg. Zadobrova v hiši, kateri je danes on posestnik, je uredil moderno kmetijo, opremljeno s potrebnimi električnimi stroji. V hiši je tudi gostilna, znana pod domačim imenom pri »Kajzarju«, kjer se radi zbirajo ne samo vaščani, tudi ljubljanska gospoda pride rada na kratek izlet, okoliški lovci pa imajo tu stalno omizje, kjer jim je vsikdar dobro postreženo z brežko kapljico. Domača družva društva pa prirejajo pri njem svoje sestanke in veselice. — V občini, kateri načeluje že 5 let, je znal s svojo prepričevalno zgovornostjo, potrpežljivostjo in vpludnostjo pridobiti ljudi za splošno delo

na gospodarskem polju in obnovo občine. Sad tega združenega dela je elektrifikacija, postajališče, nova šola, občinski dom, dela za desetletja izvršena v treh letih, po veliki zaslugi našega jubilanta. — Poudariti moramo posebno eno lepo lastnost, ki ga diči. Kot župan — uradna oseba — bi nehoti lahko uporabil znani paragraf, ki ne pozna šale tudi z župani, a on se ne zmeni zanj, odpušča. Česa vsega pa danes župan ni kriv — dolgovi, davke, kuluk, dragih hišnih in voznih tablic, banketo vrid. — vsega je kriv župan, in ni čuda, da mnogi odstopajo. Naš Gartröja vztraja. Smehljaje, a mirno poslušajo nasprotnike, pa najsi na cesti, v pisarni, ali pri sebi. Spritno take potrpežljivosti mora tudi nasprotnik umolkneti in ga podpirati. — Pridružujemo se vsem množičnim, ki mu bodo te dni čestitali, želeč mu še vnaprej plodonosnega delovanja v prid občine. Njega pa Bog živi še mnogo let.

Sedaj 1/3 cenejše!

štedi Vaše fino perilo

Dveh mamic — 90. leto

Borovnica, junija 1931.

Skoroda bi kmalu molče prešli visoka jubileja dveh žena, ki sta skoro osamljeni med redkimi, še živimi pričami zanimivih dogodkov preteklih dni našega kraja. Z živo besedo in kretnjo pripovedujeta o veselju, trudu in trpljenju ter razmerah starih dni, poudarjajoč mirnost časa v vseh ozirih, kot tudi večjo zmrnost v sleherni stvari, kar zlasti današnji mladi svet po njihovi mnenju bistveno loči od navad časov, ki sta v njih preživeli svojo življenjsko pomlad. In srečen slučaj je hotel, da sta obedve obenem tudi bližnji sorodnici, sestrični.

Jerica Švigelj.

»Maticova matic je pravimo domačini. Kljub svojim polnim 90. letom, ki so bila vsa v početku boj za ustanovitev trdnega doma, pozneje pa samo napor in velika skrb za vzrejo in preskrbo njene številne družine, ji je na večer življenja vseeno naklonjena dobršna mera zdravja, le da ji tu pa tam duha objame lahna trudnost, ki je posledica premnogh, že prestanih skrbih.

Letos na sedmega marca je doživela svoj deveti križ. Rodila se je v Borovnici, v Kosovi hiši. V mirnem krogu kmetiške domačnosti je preživela svojo mladost, ko je rasla v vzgoji, ki korenini v globoki, preprosti vernosti in za našega kmeta značilni konservativnosti.

Kot 20 letna je stopila v zakon z Matijem Švigljem, tudi Borovničanom in poslej so jo venomer spremljale skrbi in brige. Imela sta na Dolah gostilno, a sta jo opustila in se preselila na dom k njenim starišem. Zatem se je mož lotil trgovanja z lesom in šele v tem so se našli pravi pogoji za osnovevanje lastnega ognjišča. Tem in vsakdanjim brigam se je pridružila še velika skrb za mnogoštevilno družino. 16 otrok je rodila. Pri življenju jih je ostalo devet. Trije od teh so v poznejših letih poslali jih je, doma dobro vzgojene, v šole, v boljše življenje. Najstarejši sin France se je poprijel očetovega posla in je danes lesni trgovec na Bregu, Anton je odvetnik v Ljubljani, Jože in Viktor sta dušna pastirja, hči Jerica je so-pruga trgovca g. Kranjca v Borovnici, Matija pa je računski inspektor pri finančni direkciji v Ljubljani.

Bila je krščanska mati. Odprto srce je imela za pomoči potrebne. Marsikoga je osrečila z dobroto, nešteto otrokom je kumovala ob kratu.

Leta 1914. je obvdovela ter živi poslej, prosta največjih skrbi, v svojem rojstnem kraju v Borovnici, v oskrbi svoje hčere ge. Jerice Kranje.

Vsi ji želimo dočakati še mnogo lepih, solnih dni!

Ana Jurca.

Ne prisodil bi ji devet križev. Iz obraza ji sije skromna zadovoljnost, izredna delavnost jo odlikuje, zgovorna je in vedra. Le hoi ja ji postaja trudnejša. Vsega se dobro spominja. O svojem življenju pripoveduje kaj rada. Vidi dobro, očal ne rabi. Bere edino »Slovenec«, ki ga vsako nedeljo in praznik kupuje.

Le par mesecev jo loči po rojstvu od njene sestrične Jerice Švigelj. 17. maj 1841 je njen rojstni dan. Stariša Jernej in Marija Drašler sta bila kmeta, ki sta imela svoj dom na Dražici. Ob domačem ognjišču, v skromnem življenju in pa delu je rasla. Ze kot 14 letno dekle je hodila za 60 krajerjev dnevne plače nosit malto na veliki borovniški železniški most, ki so ga prav tedaj gradili. Dve leti do dograditve je delala. Po materini smrti in ponovni očetovi ženitvi je šestnajstletna odšla služiti k svoji teti, materi Jerice Švigljeve, v Kosovo hišo.

Leta 1863. se je poročila z železniškim čuvajem Jurco. Ko je svojemu možu pomagala v službi, se je naučila tudi brati in pisati. Takrat namreč ni bilo obvezne šole, kdor je hotel, je hodil vanjo.

Življenje, pravi, ji ni v ničemer prizaneslo. Pogoste bolezni, trpljenje in z njim združene skrbi so jo spremljale vseskozi. Boljše ji je bilo, ko je njen mož stopil v pokoj, a še isto leto 1892. ga je vzela smrt. Ob skromni pokopini živi sedaj v sirotišnici na Lazah pri Borovnici.

Pridne roke so jo vedno odlikovale, do svojega 87. leta je opravljala še vsa poljska dela. Znana je bila tudi kot dobra kuharica. Na premnogh svatbah se je v tej stroki izkazala. Sama pravi, da je le v delu mož dosegel visoko starost.

Od otrok ji živi samo še hčerka. Sin ji je umrl med vojsko.

Naj bi tudi njej Bog naklonil doživeti še več pomlad!

Č. g. k. sv. Matej Riepl

dekan na Prevaljah — šestdesetletnik
29. 6. 1871. — 29. 6. 1931

So osebnosti, ki mogočno vtisnejo pečat vsej svoji okolici. Tak je naš slavljence; vedno delaven in neumoren, vedno pripravljen, kjer je treba pomagati, trdno držeč se načela: Kar more, mož je storiti dolžan.

Le on sam in Bog ve za njegovo tiho delo. Njegova spovednica, prižnica in pisarna je kot zdravniška posvetovalnica, kjer je že premnogi zadobil zopet svoj mir in zadovoljnost. Naša cerkev je verna slika njegove skrbi za čast Božjo. Lepa je, prijazna, da si v njej takoj domač; povsod se ti razodeva skrbna roka in skrbno oko, ki ne trpita, da bi kaj kazilo lepoto hiše božje. In pogled dan za dnem, posebno pa ob prvih nedeljah in prvih petkih množico pred obhajilno mizo, pa boš mogel reči: Po čredi spoznaš pastirja.

A ne omejuje se samo na svoje dušno pastirsko delo. V občinskem in šolskem odboru bi pač težko pogrešali njegovo izkušnost in naša občina se ima ravno njemu zahvaliti za marsikatero pridobitev, ki je nastala po njegovi prevdarnosti in inicijativi. Njegovo občekoristno delo je naša hranilnica in posojilnica. Dobro se zavedajoč, da je le krepka gospodarska zadruga tisti močen jez, ob katerem se razbije val potujčevanja, je ustanovil hranilnico in posojilnico. Odveč bi bilo govoriti o tej prevažni gospodarski ustanovi, a gotovo je, da bi bila danes marsikatera slovenska kmetija v tujih rokah, če bi ne bilo hranilnice in posojilnice. Blagodejno delo zadruge čuti cela naša dolina. Za izobrazbo in specialno kmetijske potrebe deluje Kmetijska podružnica, katera je njegovo delo in katera z njim živi in preneha.

Bilo bi preobširno, da bi naštevati vsa njegova opravila, ki so res opravila in ne samo častna mesta.

Pravi oče pa je bil vedno vsem cerkvenim organizacijam, katere z veliko vnemo vodi; Katoliško prosvetno društvo ima v njem ljubezni in dobrote polnega prijateljstva. Okrog njega se zbirajo srca vseh faranov v veselih in težkih urah in on dobro ve, kaj je treba ukreniti, da pride nov pogum in novo veselje v njihova srca.

Ni mu pa bila prihranjena tudi grenkost. Kot zaveden Slovenec in Jugoslovan je moral l. 1918 okusiti vso trpljenje begunstva, moral je gledati, kako so nahujskane množice plenile in popolnoma

Pismo iz Rusije

Moskva, junija 1931.

Zelim Vam sporočiti nekaj stvari iz Sovjetske Rusije, katere težko da so pri Vas znane, ali pa jih izveste in gledate v drugi luči kakor so v resnici.

Oktober (11.) lanskega leta je bila pri nas odpravljena vsaka delavska podpora, češ, da v Rusiji ni več brezposelnih. Sedem dni prej pa je uradno strokovno glasilo »Trud« navajalo, da je 600.000 brezposelnih. V tem številu niso všteti člani prejevladajoče družbe, katere se sploh ne prišteva med delavce in tudi ne med brezposelne. Na zimo smo opazovali silen beg delavstva iz podjetij radi slabe preskrbe in še slabšega postopanja. Temu so boljševiki odpomogli na zelo enostaven način. 20. oktobra je bila izdana naredba, s katero se ruskemu delavcu jemlje svoboda kretanja. V vsaki tovarni imate ogromne rdeče in črne table, kamor javno zapisujejo kvalifikacijo vsakega delavca. Gorje njemu, ki se kaj pregreši! Takoj pride pod tajno nadzorstvo G. P. U. Tako je v našem delavskem paradižu.

Strašna je bila pretekla zima v Moskvi. Nismo samo stradali, še bolj smo zmrzovali. Pač nam je bilo nakazano kurivo, a le na papirju. Pomagali smo si s petrolejskimi pečmi. Toda za petrolej se je bilo treba ure in ure nastavljanje pred skladišči. Videli smo, kako dan in noč drdajo ogromni transporti lesa v inozemstvo medtem, ko smo mi zmrzovali.

Začetkom letošnjega leta so znova zaprli 204 cerkve, 5 samostanov in 31 sinagog. Mnogo duhovnikov je bilo mučenih, drugi so bili pregnani. Cerkev se mora vedno bolj skrivati. Toda ne umrje ne! Kakamo na Konstantino, kakor prva krščanska cerkev. Vzeli so nam cerkve, niso pa nam vzeli vere. Tudi v prvih krščanskih stoletjih Cerkev ni imela ne ene cerkvene stavbe, ampak le podzemeljske rove. Kljub temu pa je postala velika in mogočna, njeni preganjalci pa so zginili.

Strašna je usoda pregnancev. Pozimi so morali delati pri 20° mraza. Veliko jih je zmrznilo, pravijo, da so bila gotova vozila zaposlena izključno le s prevozom mrtvecev. Sedaj spomladaj morajo zopet delati do pasu v vodi. Pri osuševalnih delih je določen 14-urni delavni dan. Kdor ni gotov, mora delati še ponoči. Ne veste, koliko krvi in solza se drži lesa, ki ga iz Rusije dobivate v Evropo!

Stanovanjska beda je pretresljiva. Samo v Moskvi je čez 250.000 tahi, ki so brez strehe. Pravijo, da jih je v drugih mestih celo ena tretjina. Stanovanjska beda vlada celo v ječah. Sicer pa je cela država ena sama velika, strašna ječa.

Najvišji gospodarski svet je februarja dobil ukaz, da »mobilizira« 100.000 kmetov za delo v gozdovih. Lepa beseda, za katero je skrito nepregledno trpljenje in krivica. Kmetje morajo iti. Kakor živino jih nalože v vozove, potem pa gredo transporti v sibirske in severnoruske pragozde. Kdor se upira, nima več pravice do dela, pa tudi ne do kart, s katerimi se drugim odmerja kruh, obleka in stanovanje. Ali ni to sužnjost?

Iz Leningrada prihajajo vesti, da je tam še večja lakota. Pač lahko gledajo Leningraščani, kako drdajo mimo dolgi vlaki napolnjeni z žitom. Vse za inozemstvo, vse zato, da dobe Sovjeti v deželo zdravo valuto, s katero se gospodarsko še drže pokonci. Bojimo se letošnje zime, da bo še strašnejša kot lanska. Sovjetske časopise piše o uspehih petletnega načrta. A ljudje ne marajo prav verjeti, kajti vstaje se vedno pogostejše ponavljanje. Vse ječe in koncentracijski tabori so prenapolnjeni.

Prvotni boljševiški časopis je »Iskra«. Njen prvi urednik je bil Lenin, ko je bival še v inozemstvu. Danes je v Rusiji kakih 200 sovjetskih časopisov. Ravno letos obhaja sovjetsko časnikanstvo desetletnico. Ob tej priliki navajajo številke, da je bilo leta 1928. natisnjenih 7.600.000 eksemplarov, leta 1929 že 12 in pol milij, lani pa že 27.500 milj.

Za sovjetske časopise delajo silno propagando. Iz inozemstva re dobimo ničesar. Zlasti strogo pa je prepovedano uvažati sv. pismo. Ker se sv. pisma tudi pri nas ne sme tiskati, upajo boljševiki, da ljudstvo ne bo prišlo do božje besede. Svečenikom je itak zabranjeno oznanjati evangelij. V Tambowu je bila 19. maja otvorjena univerza za brezbožnike. Letno naj bi se na njej izvežalo 200 protiverskih agitatorjev. To naj bi bili voditelji antireligiozne propagande. Pouk se vrši brezplačno na stroške države.

Komunistična stranka priredi večkrat čiščenje v svojih vrstah. Zadnja taka akcija je bila končana 29. maja. Rezultat: 180.000 oseb je bilo izključenih iz stranke in strokovnih organizacij, večina radi tega, ker so bili osumljeni verovanja.

Središnji urad za brezbožno propagando je sklenil, da bo 7. nov. podaril sovjetski armadi 22 najmodernejših tankov. Vsekakor značilno! V rokah imam izvod oklica, ki ga je ta organizacija namenila inozemstvu. V tem »armadnem povelju« citam med drugim: »Brezbožna internacionala mora započeti veliko križarsko vojno. Delo je treba osredotočiti pri otrocih in ženskah. Povsod je treba delati proti konkordatom, prispevkom za cerkve in proti vsakemu vplivu duhovščine na vzgojo, še posebej na šolstvo. Treba je započeti križarsko vojno proti papežu. Naj živi enotna fronta brezbožnih proletarcev vseh dežel! Naj živi brezbožeren boj proti religiji in cerkvi!«

Sovjetski časopisi mnogo pišejo o tem, da se komunistem tudi v Evropi širi. Ni mnogo verjeti, kar pišejo listi. Vsi so v službi propagande. Toda če bi bilo vendarle res? Ali veste, da so boljševiki v Rusiji v desetih letih pomorili 7 milj. ljudi, kar sami priznajo? Ja, ja, je v dveh letih pomrlo 10 milj. za lakoto, kar zopet sami navajajo? Delajte, dokler je čas! Ker sicer so bile grozote svetovne vojne samo uvod v neprimerno strašnejše dogodke, ki bodo prišli nad človeštvo.

Dunajska vremenska napoved. Jasno vreme bo trajalo še par dni. Temperatura bo naraščala.

Zagreška vremenska napoved: Lahno oblačno in spremenljivo, zmerno toplo.

Usoda ameriškega predloga

Po odgoditvi reparacij, odgodimo oboroževanje — Vse je odvisno od zadržanja francoske vlade

Pariz, 27. junija. tg. Zjutraj ob 6.30 je končala nočna seja poslanske zbornice, in sicer z zapuščeno vladi s 386 proti 198 glasovom. Po govoru finančnega ministra Flandina je govoril radikal Cot za mednarodno sodelovanje in za sporazumljenje. Navajal je, da če Hooverjev predlog kaže, da se mora Monroe-doktrina umakniti splošni ljudski stiski in da Brueningov apel povečuje dolžnost do pogajanj. Po odobritvi reparacij in dolgov mora Francija predlagati tudi odgoditev oboroževanja za eno leto. Predsednik zveze pacifističnih bojnikov, poslanec Blanche je zahteval, da se vojni izdatki zmanjšajo za 10%. Voditelj socialistov Leon Blum je izjavil, da brez sodelovanja vseh narodov, ki so bili prizadeti v vojni, ne more biti nobenega miru. Radikalni poslanec Bergerie je grozil, da je Francija vedno prepozno prinašala živce.

Celo Franklin-Bouillon je zahteval direkten sporazum z Nemčijo. Francija se ne more sporazumeti z Mellonom, dokler se prej ne sporazume z Brueningom. Vendar pa je treba Hooverjev načrt odkloniti kot manevar in kot žalitev za Francijo. Ta načrt bo uničil Youngov načrt, ker po moratoriju Nemčija nikdar več ne bo plačevala. Uničil bo popolnoma ureditev reparacij. Plačila v znesku 2 milijard, ki jih ima Nemčija še plačati, se ne morejo kriti pri mednarodni reparacijski banki s knjigovodskimi čarovnjami. Francija je izolirana, njena nasprotniki so se združili. Potem je ob pritiski ostrega napada Herriot proti vladi prišlo do živahnih prekanj med Herriotom in Lavalom. Herriot je bil zelo vznemirljen, češ, da si ni mogel delati nobenih iluzij o bodočnosti Youngovega načrta. Dasi je zelo pohvaliti pripravljenost za pomoč Nemčiji, ta pomoč ni mogoča na način, ki ga predlaga Hoover, ker uničuje vse pogodbe. Brez spoštovanja pogodb ni mogoče priti do mira, do razoročitve in do nove mednarodne morale. Hooverjev predlog se izogiba direktnemu sporazumu z Nemčijo in krši na ta način najvažnejše interese Francije. Očividno razburjen je pri tem Laval prekinil govornika, rekoč, da ima zadosti in da so radikali že pred vladno izjavo sklenili glasovati proti vladi. Prav tako razburjen je odgovoril Herriot, da naj Laval debate ne vleče v notranjo politiko: Laval: »Šaj ci sploh ne delate

ni drugega!« Herriot je nadaljeval: Odgovor Francije na Hooverjev načrt bi moral biti, da bo Francija direktno uredila z Nemčijo reparacijsko vprašanje.

Ameriški protest

Pariz, 27. jun. tg. Ob 3 popoldne je odšel Mellon v notranje ministrstvo, da se nadaljuje pogajanja o Hooverjevem predlogu z Lavalom, Briandom, Franklinom in Francisom Ponceotom. Čuje se, da je bil v dosedanjih pogajanjih Mellon več kot rezerviran. Poslušal je sicer zelo vpludno ugovore francoske vlade proti Hooverjevemu predlogu, potem pa je samo izjavil, da v Washingtonu nikakor niso imeli namena, oškodovati Francijo v korist Nemčije, stvar pa da je zelo nujna, in če se hoče Nemčijo rešiti pred polonom, je treba uporabiti praktična sredstva brez ozira na juridične in politične ugovore. Za Francijo bi bilo še vedno ceneje, če bi žrtvovala par milijard, kakor da bi dopustila bankerot Nemčije.

Fašisti se hudujejo - na Nemce

Razočaranje, ker jih nikdo resno ne vzame

Dunaj, 27. jun. ž. Fašistični tisk, ki je pričakoval, da bo Amerika pripravljena odobriti protipredloge, katere je postavila fašistična vlada Hooverju, se je razočarala. Fašistični listi dvomijo o odkritosrčnosti Nemčije. Zahtevajo, da se Nemčija odreče carinski uniji z Avstrijo. Med tem pa je tudi Mussolini nenadno sprejel Hooverjev predlog s pridržkom, da sme naknadno postaviti nekatere pripombe. Od tega trenutka je fašistični tisk prenehal s kampanjo proti Nemčiji trdeč, da bo vsled odpora Francije moral Hoover svoj predlog za moratorij umakniti. Ker se je situacija nenadno spremenila, prinašajo fašistični listi le kratke vesti o dovoljenem toku pogajanj, katere bo v Parizu vodil Mellon in o skorajšnjem prihodu Brüninga in dr. Curtiusa v Pariz in poudarja nadalje, da se mora Franciji zameriti, ker ji je uspelo obvladati odpor proti Hooverju in ga prisiliti, da sprejme kompromis, v katerem pride do popolnega izraza teza Francije.

Države, ki protestirajo

Atene, 27. jun. ž. Venizelos je izjavil tukajšnjemu ameriškem poslaniku, da Grčija sprejme Hooverjev predlog, toda le pod pogojem, da dogovori, s katerimi so odredene pravice Grčije, ne bodo tangirani. Tekst odgovora grške vlade je že odposlan v Washington.

Bukarešt, 27. jun. ž. Zunanji minister Argetoiannu je odgovoril na včerajšnji popoldanski seji parlamenta na interpelacijo o vprašanju Hooverjevega predloga, da je treba čakati, dokler se končno ne izkristalizira formula, ki bo sprejeta od vseh zainteresiranih držav v Evropi. Romunija ceni Hooverjev plemeniti predlog, ki pa bo nepovoljno vplival na proračun Romunije. Romunija je vedno zadovoljila svojim plačilnim obveznostim, tako proti Ameriki kakor tudi proti ostalim državam. Vlada bo napravila vse, da se proračunski krediti ne povečajo.

Istočasno fašistični listi pričenjajo z novo kampanjo proti Nemčiji. »Tribuna« opozarja, da se mora vprašanje nemško-avstrijske carinske unije definitivno rešiti in da se mora Nemčija v tej stvari jasno izjaviti. »Tribuna« se čudi, kako da Nemčija, ki je finančno in ekonomsko propadla, poskuša ravno sedaj zaključiti carinski sporazum z revo Avstrijo, ki ni v stanju, da popravi gospodarsko stanje obeh držav. Zaradi tega ni dvoma, da zasleduje avstrijsko-nemška carinska unija le politične cilje. Italija je dala svojčas Avstriji finančno pomoč, in ima vsled tega pravico zahtevati, da se neodvisnost Avstrije zjamči. Dr. Schober, končava »Tribuna«, se moli, če misli, da bo Italija nasledila nemško-avstrijskemu načrtu. Isti list napada kancelerja Brüninga, ki v tem kritičnem trenutku po raznih govorih v radiu poziva tuje državnike v Berlin, in na ta način nalaga Nemčiji nove nepotrebne stroške.

Odpis zemljiškega davka ob vremenskih nezgodah

Vsako leto, osobito v tem letnem času, zadenejo našega kmetovalca različne elementarne nesreče, zlasti po toči. Zaradi škode, prizadete posevkom in drugim pridelkom po elementarnih nezgodah se sme deloma odpisati osnovni davek od zemljišč. Da se doseže ta odpis, so potrebni sledeči pogoji:

Osnovni davek na dohodek od zemljišč se sme odpisati:

a) neglede na površino, če je letina poškodovane parcele uničena za več nego četrtino z ognjem, požarom, vodo, točo, poljskimi miši, rastlinsko ušjo ali kobilicami.

b) če je prizadel škodo drug izreden in neodvrten dogodek, brez lastnikove krivde n. pr. mraz, vihar, orkan, velika suša itd., toda samo, če ni zadel le posameznih parcel, ampak cele pokrajine. Poškodba za več nego četrtino letine je tudi v tem primeru pogoj za odpis vsake poškodovane parcele v dotični krajini.

Osnovni davek na zemljišče se ne odpiše, če je nastopila elementarna nezgoda takrat, ko so bili kmetijski pridelki že požeti. Za davčni odpis je pogoj, da je nastopil elementarni dogodek pred zetje ali med njo, ne pa po njej. Zaradi tega se odpis davka dovoli le, če je nastopil elementarni dogodek takrat, ko so bili poljski pridelki že požeti (oddeljeni od tal), toda so bili še na polju.

Ce se kako zemljišče v letu po gospodarskem običaju dvakrat obdela, se oceni prva obdelava z dvema tretjinama, druga pa z eno tretjino letine. Pri mešanji obdelavah (n. pr. vinograd s sadjem, koruzo s fitolom, rz z deteljo itd.) se oceni poškodba glavnega ploda odnošno pridelka z dvema tretjinama, posrtranskega ploda pa z eno tretjino, če sta res oba uničena.

Odpis davka se ravna po velikosti škode, prizadete letini zemljišča in sicer:

1) Če je poškodovana več nego četrtina, a manj nego polovica letine, se odpiše 25% letnega osnovnega davka.

2) Če je poškodovana polovica, a manj nego tri četrtine letine, se odpiše 50% osnovn. davka.

3) Če je poškodovana vsa letina, se odpiše ves osnovni davek dotičnega zemljišča.

Da se ne izgubi pravica do odpisa davka, se mora prijaviti vsaka škoda, ki je bila prizadeta po elementu in ki daje pravico do odpisa davka, brez takse, najdalje v osmih dneh od dne, ko se je škoda opazila.

Prijava mora vložiti v primerih pod a) davčni zavezanec sam ali njegov pooblaščenec; v primerih pod b) jo lahko vlože oškodovani davčni zavezanec skupno, vložiti pa jo lahko tudi občinsko oblastvo samo.

Prijava se morajo vlagati pri pristojni katastrski upravi (ne pri davčni upravi), lahko tudi po pošti.

V prijavi če je individualna, to jo vložijo posamezni posestnik, je treba točno označiti poškodovane parcele ter navesti občino, vas in kraj, kjer leže poškodovane parcele; če je prijava skupna, je treba navesti, kateri in kolik del okolice je poškodovan. V vsakem primeru mora (morajo) navesti vložitelj (vložitelji) prijave, čas in vrsto elementarne nezgode, ter prijavo podpisati.

Prijava ki so prispelo tako pozno, da se po mnenju oblasti škoda ne da več ugotoviti, se morajo kot prepozno izročene takoj zavrniti. Zoper tak odklop je dopustna pritožba na finančno direkcijo v osmih dneh od dne obvestitve.

Škodo ugotovi na licu mesta komisija, ki je sestavljena iz enega uradnika katastrske uprave in dveh članov občine.

Ocenjevanju škode mora prisostvovati zaradi potrebnih pojasnil starejšina vasi (župan), če ga vas ima in pa oškodovani davčni zavezanec.

Da bodo vedeli davčni zavezanec vlagati prijave na pravilni naslov, navajamo, da pod katero katastrsko upravo spadajo področja posameznih davčnih uprav v Dravski banovini.

1) Področja davčnih uprav Ljubljana mesto, Ljubljana okolica, Kamnik, Litija, Logatec in Višnjagora spadajo pod katastrsko upravo v Ljubljani.

2) Področje davčne uprave v Novem mestu ima tudi katastrsko upravo v Novem mestu.

3) Področja davčnih uprav Kranj, Radovljica in Škofja Loka spadajo pod katastrsko upravo v Kranju.

4) Področja davčnih uprav Kočevje in Čabar spadata pod katastrsko upravo Kočevje.

Izseljeniški kongres

Drugi dan: Zagreb

Zagreb, 27. jun. AA. Danes ob 10.30 je bil odprt kongres izseljencev. Predsednik kongresa Milan Marjanovič je dal besedo predsedniku Deviču, ki je imel referat. Dejal je, da je treba razdeliti izseljence v one, ki imajo rodbino in ki želijo ostati v Ameriki, ter v one, ki morejo ali želijo vrniti se v domovino. Izseljencev, organiziranih v jugoslovanskih podpornih društvih, je 270.000; ta društva imajo kapital 18 milijonov dolarjev, vsota zavarovanja pa se suče okoli 200 milijonov dolarjev. Zda je ravno aktualno vprašanje organizacije vseh teh društev v veliko jugoslovansko podporno federacijo. Prosvetnih organizacij imajo naši izseljenci v Ameriki 60 pevskih društev, 20 sokolskih in nekoliko prosvetnih zvez, dramsko-literarnih krožkov itd. Jugoslovanskih izseljencev je v Ameriki 700.000, od teh je polovica sprejela ameriško državljanstvo, da si osigura delo. Tu nastaja vprašanje tako znanega dvojnega državljanstva in kongres mora napraviti ukrepe, da se reši to vprašanje. V svetovni vojni je prišlo v našo državo 10.000 dobrovoljcev iz Amerike, kar svedoči o moralni in materialni sili naših izseljencev. Dokazujejo važnost naših izseljencev za domovino, ugotavlja govorila, da so naši izseljenci poslali v domovino čez 10 milijonov dolarjev, skoraj milijardo dinarjev. Zahteva od države, da posveti večjo pozornost izseljenšemu vprašanju. Predlaga zborovanje delegatov naših izseljencev iz vseh krajev sveta, posebno iz južne Amerike, Kanade, Avstralije in Nove Zelandije.

Drugi referat na izseljenškem kongresu je imel Ivan Mladinec, ki je dejal, da je od naših iz-

seljencev 350.000 že potomcev izseljencev, to se pravi druga generacija, ki predstavlja polovico vseh izseljencev. Ta druga generacija je le deloma organizirana v naših podpornih organizacijah in se vedno bolj amerikanizira. Naših rednih šol v USA je 37, izrednih 73, cerkva je 110. Neko posebno oblastvo bi moralo stopiti v kontakt z vsemi našimi šolami in cerkvami v USA in dati na razpolago potreben material, posebno knjige, učila in slike, seveda priročne za Ameriko. Nato bi bilo treba organizirati ekstenzivno delovanje med drugo generacijo ter buditi pri njej interes za stare kraje preko naših organizacij v Ameriki.

Obletnica „osvobojenja“ Gorice

Trst, 27. jun. ž. 6. julija se bo vršila v Gorici velika proslava 15 letnice osvobojenja Gorice po italijanskih četah. Na to svečanost bo prišel med drugimi markal Badoglio in vršile se bodo velike vojaške vaje na bribu Sabotinu. Na teh vajah bodo pokazali, kako je bil osvobojen hrib Sabotinu s strani Italijanskih čet v vojni. Govori se, da bo d'Annunzio za časa vaj priletel z letalom v Gorico in nato pilotiral na koti 600, kjer bo spustil velik lovorev venec. Jutri bodo prispeli prvi udeleženci, v ponedeljek 14. t. m. pa pride 1400 izletnikov iz Milana, med njimi tudi korporacijski minister Botta. Obiskali bodo vsa mesta, na katerih so se bile najhujše borbe za časa vojne.

Seja Narodne banke

Belgrad, 27. jun. ž. Danes popoldne se je vršila seja upravnega odbora Narodne banke, na kateri se je enoglasno sklenilo, da se obrestna mera poviša za 1 odst. t. j. od 5½% na 6½%. Obrestna mera na posojila in zastavljene predmete ravno tako za 1%, to je od 7 na 8%, pričnši od 29. junija t. l. O tem je Narodna banka izdala službeno obvestilo.

Let ameriških letalcev

Moskva, 27. jun. AA. Ameriška letalca Post in Gatty sta prispela danes popoldne iz Novosibirska v Irkutsk. Uro pozneje sta nadaljevala polet proti Habarovsku.

Zeppelin na severni tečaj

Friedrichshafen, 27. jun. AA. Danes so objavili definitivni program ekspedicije zrakoplova »Grofa Zeppelina« na Severni tečaj. Zrakoplov bo startal v Friedrichshafnu 20. julija. Ustavil se bo v Berlinu, kjer bo vzel s seboj nemške znanstvenike. Nato bo nadaljeval polet proti Leningradu. Tam se bo vkrcal ruski del ekspedicije. Ko bo zrakoplov obnovil gorivo, bo letel na Frane Jožefovo deželo, kjer se sestane s ruskim ledolomcem »Malignom«. Ekspedicija »Grofa Zeppelina« na Severni tečaj bo trajala pet do šest dni.

Juris'ava Murnika

krojaškega mojstra.

Pogreb blagopojnika se bo vršil v ponedeljek ob 3 pop. na župnem pokopališču v Lescah.

Spominjajmo se ga, bratje in sestre, v molitvi!

KREKOVO DRUŠTVO V LESCAH.

Ljubljana

Ljubljančani!

V petek smo pokazali bratom iz savske banovine, ki so prišli iz Amerike na izseljenški kongres v Ljubljano, da znamo ceniti naše izseljence. Na dan sv. Petra in Pavla dne 29. junija je naša dolžnost pokazati, da ljubimo nič manj tudi naše brate in sestre iz dravske banovine, ameriške izletnike, člane »Kranjske Slovenske katoliške Jednote« v Jolietu, ki obiščejo ta dan svojo domovino.

KSKJ je najstarejša podporno društvo slovenskih izseljencev v Ameriki. Ustanovljeno je bilo leta 1894. Med ustanoviteli najdemo med drugim MSGR Josipa Duha, doma tam iz Polhovgradca, Frančiška Šušteršiča z Viča in Matija Šavsa, vsi slovenski izseljenški duhovniki v Zed. drž. Amerike. KSKJ šteje 34.600 članov, tma 212 včlanjenih društev in ima 2.600.000 Dol. to je okroglih 143 milijonov Din premoženja. Ta Jednota je velika dobrotnica našega naroda v Ameriki.

Sedajni glavni predsednik Jednote je g. Fran Opeka z Vrhnike, ki je brat g. kanonika Opeke in glavni tajnik g. Josip Zalar doma iz Borovnice, ki vodi izletnike v domovino.

Ti izletniki bodo dospeli dne 29. junija, to je na dan sv. Petra in Pavla ob 7 na Jesenice, kjer jih bo pozdravil posebni sprejemni odbor, kateremu načeljuje g. dr. Kogoj. Gospod župnik Kastelic zastopa na Jesenicah v tem odboru družbo sv. Rafaela za varstvo izseljencev. Ta družba bo tem izletnikom na Jesenicah nudila prigrizek. Potem se bo nadaljevala vožnja proti Ljubljani, kamor bodo dospeli ob 9.

Po sprejemu na glavnem kolodvoru in odložitvi prtljage v posebne za to urejene garderobe v hotelu Mikliču bo skupni odhod ob sviranju godbe k sv. maši v stolnico, od tam vrnitev v hotel Miklič, kjer bodo imeli izletniki skupen obed. Pri obedu bo sviral tamburaški zbor mlad. krožka sv. Kristofa.

Popoldne ob 15 je odhod z novim tramvajem na Vič, da počastijo člani KSKJ na tamošnjem pokopališču počivajočega soustanovitelja Rev. Frančiška Šušteršiča.

Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev vabi vse tuk. prebivalstvo k sprejemu teh naših dragih bratov in sester, ki se v kratkem vrnejo v svojo novo domovino, kamor bodo ponesli dober naš sloves in kjer bodo razširjali dejstvo, da domovina ljubi svoje izseljence in da ni pozabila za svoje otroke v tujini.

Posebno se vabijo k sprejemu dame oz. gosposodične v narodnih nošah, društva z zastavami in ukauti v kroju.

Predsednik družbe sv. Rafaela,

P. Kazimir Zakrajsek.

Poziv ljubljanskemu ženstvu!

K sprejemu Kranjske Slovenske Katoliške jednote iz Amerike, ki bo v ponedeljek, na praznik sv. Petra in Pavla ob pol 9 zjutraj na glavnem kolodvoru, vabimo slovensko ženstvo, da se udeleži tega sprejema v čim večjem številu in kolikor mogoče v narodnih nošah.

Vozni red tramvaja

Zjutraj prvi voz iz Šiške proti mestu ob 5.56, z Viča proti mestu ob 6.21, z Zaloške ceste ob 6.04, z Dolenjske ceste ob 6.25. — Zvečer zadnji redni voz: iz Šiške ob 21.44, z Viča ob 21.45, z Zaloške ceste ob 21.42, z Dolenjske ceste ob 21.42. — Nočne vožnje: iz Šiške proti mestu ob 21.50, 22.22, 22.52, 23.22; z Viča proti mestu ob 21.51, 22.23, 22.53, 23.23, 23.53; iz Dolenjske ceste proti mestu ob 22.25, 22.55, 23.25, 23.55, 24.15; z Zaloške ceste proti mestu ob 21.53, 22.25, 22.55, 23.25, (23.55 samo do Mestnega trga); od glavne pošte proti Šiški in Viču ob 22.10, 22.40, 23.10, 23.40; od glavne pošte proti Dolenjski in Zaloški cesti ob 22.05, 22.35, 23.05, 23.35, 24.05. — Avtobus Ljubljana-Ježica—Crnuče: od 28. junija dalje vozi avtobus na progi Ljubljana—Ježica—Crnuče od kavarne Evrope: odhod vsake pol ure in sicer: od kavarne Evrope ob četrt in tričetrt, s Crnuč, oziroma Ježice ob pol in ob uri.

Automatična postrežba.

Toli neprijetnega čakanja ni! Sami si postrežete hitro in poceni z okusno zakusko. To Vam nudi edino le elitni automatični buffet

Rio

družba z o. z. družba z o. z.

Ljubljana, Šelenburgova ulica

Naš HORS D'OEUVRE dostavljen na dom — posebnost obeda. / Ledeno hladna ANANAS-BOVLA z najfinjšim šampancem čaša 5 Din **NOVOST!** **POSEBNOST!** **DANES NOUGATINE-SLADOLED!**

Rekvijem v stolnici. Vidovdan je padel letos na nedeljo, ko se po katoliškem obredniku ne sme darovati rekvijem. Zato se je v spomin žrtve svetovne vojne in boriteljev za domovino daroval rekvijem včeraj ob 10 dopoldne v stolnici. Ob asistenci številnih duhovščine je daroval rekvijem stolni dekan g. Nadraš, prisostvovali pa so mu odlični zastopniki, tako ban dr. Marušič, podban dr. Pirkmajer, mestni poveljnik general Popovič, mestni župan dr. Puc in podžupan prof. Jarc, občinski svetniki, predstojniki uradov in zastopniki raznih korporacij.

Zegnanje pri Sv. Petru. V nedeljo zvečer ob pol 8 litanije, nato razsvetljava cerkve. Na praznik bo ob 5 prva sv. maša, ob pol 6 pridiga, ob 6 sv. maša s petjem. Ob pol 7 sv. maša in ob 7 sv. maša z govorom; ob 8 sv. maša z govorom, ob 9 govor, ob pol 10 slovesna sv. maša. Na koru bodo peli s sodelovanjem orkestra Premarlove mašo in honorom s. Josephi, graduale Kristinov, offerorij Decora lux aeternitatis Kellerjev, Tantum ergo Zuhlfleischov. Pred mašo Kimovčeva pesem v čast sv. Petru. Ob pol 11 sv. maša s pridigo. Popoldne ob 3 pridiga in slovesna litanije. Ob 6, pol 10 in ob 2 darovanje za cerkev. Ta dan je celodnevno češčenje. Od 6 zjutraj izpostavljeno sv. Rešnje Telo do 6 zvečer, ko bodo slovesne litanije in za zaključek zabvalna pesem.

Lichtenturnov zavod. Vpisovanje v tukajšnjo osnovno in meščansko šolo bo 30. junija, 1. in 2. julija od 8 do 12. Za vpis v prvi meščanski razred je potreben poleg zadnjega letnega izkaza tudi krstni list.

Na II. dekl. meščanski šoli v Ljubljani bo vpisovanje 30. junija in 1. julija. Novostopivše učence morajo prinesiti s seboj izkaz in krstni list.

Biserna poroka na Ljublj. Gradu

V petek, dne 26. junija, je preteklo 60 let, odkar sta Basistov Tonček, Anton Perjatelj z Ostrže v šentrupertski fari in njegova izvoljenka Ančka stopila na Veseli gori v sv. zakon. Gotovo se nista nedejala, da bosta sladki jarem tako dolgo prenašala. Zenin Anton Perjatelj je danes v 91. letu svoje starosti, nevesta pa v 84.

Obema zakoncema je življenje trosilo dokaj bridkosti in dokaj brig za vsakdanji kruh sebi in svoji družini. Bog ju je blagoslovil s sedmimi otroki, izmed katerih žive samo še trije, tri hčere. Ena je poročena v Kranju, druga v Ljubljani, tretja pa je ostala »ledik in frei« pri očetu in materi.

Anton Perjatelj je kot sodni uslužbenec, radi vestnosti in pridnosti si je pridobil čin oficijala. — služboval na različnih krajih. V Krškem, v Mokronogu, na ljubljanskem Gradu, v Celju, v Ljubljani etc., dokler ni leta 1906 stopil v zaslužni pokoj.

Iz svojih službenih let ima Perjatelj prav zive in lepe spomine. Z mladostnim ognjem zna pripovedovati, kako je leta 1867 pomagal loviti roparje in razbojnike po Sloveniji; natančno ve povedati, koliko so jih pobesili in še ime roparskega poglavarja, Utmanica, mu je ostalo v spominu; nadalje ve do zadnjih podrobnosti povedati, kako je rešil mlinarja iz rok roparja, ki mu je že oko iztaknil z dietom in ga hotel potopiti in kako je on potem roparja in njegovega pomagača zvezal in sam odpeljal v Mokronog na sodišče. Za oba še ve, da sta se pisala Berduč in Vdovč. Ne zamolič, kako je v Ziljski dolini rešil celo vas, ker je pravčasno s svojimi ljudmi, kaznjenci pogasil požar, ki so ga zanetili poštarjevi otroci; in ker se je v svojo lastno smirno nevarnost tvegaj za svojega bližnjega je dobil za priznanje požrtvovalnosti srebrni križec.

»Lahko bi ga nosil še danes, saj sem ga za služil,« dodaja svoji resnični, v izglajeni dolenjski pripovedovani povesti.

Anton Perjatelj je pri svojih 91. letih še popolnoma svež, spomin mu je gibčen kot kakemu petdesetletniku. Na gradu stanuje že 31 let in je najstarejši prebivalec na Gradu. Njegova žena, prava Notranja iz Studenca v Hrenovški fari mu še vedno gospodinja, pri svojih 84 letih gre še vsak dan na trg in prenaša težke cekarje v hrib. Z vso ljubaznostjo streže možu, ki že 6 leto mora večino ležati. To je posledica težke operacije na mehuru, ki jo je pred 6 leti mož čudežno preživel.

Trdi pa srečni ženin Perjatelj, da se ima le srečnemu zakonu zahvaliti, da je ostal tako dolgo pri življenju. »Če bi ne imel take zlate duše, kot je moja žena, s katero se nisva nikoli v življenju sporekla, ne bi me bilo več tu, in ne bi Vam mogel pripovedovati o razbojnikih in arestantih.«

S slike, ki je stara komaj teden dni, se pač še da sklepati, da bosta srečna zakonca učkala, kar jima Bog dai, še lepo stvelilo let.

Slovesna sv. maša za proslavo biserne poroke je v grajski kapelici in sicer danes ob 10.

Jubilejna razstava Tehniške srednje šole bo odprta samo še danes od 9 do 12 in od 3 do 6. Nihče naj ne zamudi te izredne prilike, da si ogleda največjo razstavo strokovnih in prostoročnih risb in raznih ročnih izdelkov enajstero strokovnih oddelkov.

Na uršulinski vnanji osnovni šoli bo vpisovanje 30. junija, 1. in 2. julija od 8 do 12.

Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. M. Bajuka ima pevsko vajo v torek 30. junija in v četrtek 2. julija, obakrat ob 8 zvečer. Ker se bo v nedeljo 5. julija vršil zopet »Pevski večer« na vrtu Rokodelskega doma, je nujno potrebno, da se obah vaj udeležijo vsi pevci.

Služkinje! Jutri, na praznik sv. Petra in Pavla priredi Poselska zveza popoldanski izlet na Rožnik. Ob 4 popoldne v tamkajšnji cerkvi litanije. Izleta se udeležijo tudi pevski zbor služkinj. Pridite polnoštevilno.

Claniam Stolne kongregacije Kraljice sv. rožnega venca. Udeležimo se pogreba ge. Pirčeve v ponedeljek ob 5. Zbirališče ob Vrančevi hiši.

Nočno službo imajo lekarne v nedeljo: mr. Trnkoczy ded. Mestni trg 4; v ponedeljek: mr. Leustek, Resljeva 1, mr. Bohinec ded. Rimska 24 in dr. Stanko Kmet, Dunajska 41; v torek: dr. Piccoli, Dunajska 6, mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Dve težki nesreči. Na vogalu Langusove in Marmontove ulice grade neko poslopje. Pri tem novem poslopju se je včeraj zjutraj pripetila težka nesreča. Kos opeke je namreč padel na glavo 22 letnemu Hasanu Kajtezoviču iz Cezina. Delavec bi gotovo obležal mrtve, toda opeka mu je k sreči glavo le oplazila, pač pa mu je zdrobila desno ramo. Nezvestnega delavca so prepeljali v bolnišnico. — Druga nesreča se je pripetila ob 10 dopoldne pred Bare-

Gostilna v Rokodelskem domu Komenskega ulica 12

Izborna domača kuhinja in dobra vina, točna postrežba, senčnat vrt in kegljišče. — Abonenti se siceremaio po najnižji ceni.

Čudovito osvežilo za poleti!

Kadar je vročina in prah, je kar potrebno, da si umijete glavo z Elida Shampoo nom. To Vas osveži in Vam ohrani lase lepe in zdrave!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

šičevo prodajalno na Dunajski cesti. Tam je tramvaj podrl na tla 76 letnega užitarja Matveža Mekleta iz Paradišča 4 pri Grosupljem. Mekle je dobil resne poškodbe na glavi in prsnem košu. Tudi njega je reševalni avto prepeljal v bolnišnico.

Policija v borbi proti prometnemu neredu. Zopet so se pojavile v zelo velikem številu pritožbe iz vrst občinstva, da se avtomobilisti, kolesarji in vozniki ne drže prometnih predpisov. Policija je sklenila, da odločno nastopi proti takemu prometnemu neredu. Posledica je bila, da je bilo včeraj na policiji ovadenih radi raznih prestopkov 85 avtomobilistov, kolesarjev in voznikov.

Vse barve, lake, firnež najceneje pri tvrdki »Lustrac«, Gosposvetska cesta 12.

Na lepem značnem gostilniškem vrtu pri Tičku na gričku predajava danes radio Ljubljana poskusno reprodukcijsko glasbo, v ponedeljek pa vabimo na šentpetersko žegnanje farane in druge meščane.

Huda ura nad Mirensko dolino

Mirna, 26. junija.

Nad našo ponavadi mirno dolino, je prišla sročni nevihta, kakršne že dolgo ne pomnimo. Nebo se je nenadoma stemnilo. Od Sv. Križa proti St. Rupertu so se jeli zbirati črno-grozeči oblaki, ki so kmalu zagrnili ves nebesni obok nad Mirensko dolino. Vili se je ploha, vmes so pa švigali bliski, da je bilo videti, ko da je vse nebo razsvetljeno od žarometla. Strele so udarjale druga za drugo. Po dosedaj dobljenih poročilih je samo na Mirni in okolici udarila strela na štirih mestih.

Nevihtha nad Rajhenburgom

Rajhenburg, 26. junija.

Vročina in dušča sopara včerajšnjega dneva, na nebu pa grozeči oblaki gnani od juga niso obetali nič dobrega. Ves dan so ljudje s strahom pričakovali kdaj bo zagrmela nevihta. Proti večeru se je nebo za malo časa zjasnilo, soparica se je pa še povečala. Okrog devetih se je od zapada nebo prevleklo s črnimi oblaki in se bliskalo, da je jemalo vid, ter neprestano, kakor da se je nebo odprlo. Po hišah so imeli luči, ker ljudje od strahu niso mogli spati, čakajoč kaj se bo zgodilo. Ob 10

Najmodernejšo higiensko mesnico in trgovino z delicatesami je odprl v Oražnovem domu v Wolfvi ulici domači mojster Ivan Javornik, ki ga pozna vsa Ljubljana in okolica po izvrstnih mesnih izdelkih lastne tovarne, ki je opremljena tudi z najmodernejšo hladilnico.

Na angleški način pere in svetlo lika ovratnike, da se kravata lahko zaveže. Kemično čisti obleke. Šimenc, Kolodvorska 8.

Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah Vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

Damske letne obleke

iz umetne svile od 120 Din naprej, domače perilne od 60 Din naprej pri F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Oglejte si cene in blago v naših izložbah!

Na Mirni je udarila v zvonik župne cerkve, odkoder je šla v zakristijo in pokvarila električno napeljavo. V šolo je udarila v strelodod, pa ni naredila škode. Tudi radio-amaterji so imeli strah. Nekemu je udarila strela v antenski drog, ga podrla, anteno pa spulila iz zemlje, drugemu je tudi udarila v anteno, katere pa ni poškodovala. Pač pa je bilo huje na Migalski gori, kjer je udarila v Kolesovo hišo. Hiša in vsa oprava je zgorela, rešili so komaj golo življenje. Zavarovan je bil Koles za 2500 Din. Treska in hudega vremena — reši nas, o Gospod!

je nastal silen vihar, ki bi na ravnini moral vse podreti in odnesti vse strehe. Da se to ni zgodilo, je pripisovati temu, ker je okolica hribovita in vsled tega vihar ni imel tiste silne moči. Nato se je vili ploha, vmes pa tudi toča, ki pa zaenkrat ni napravila prevlelike škode. Po obsegu nevihte je soditi, da so bile še huje prizadete sosedne okolice.

Preteklo nedeljo ponoči je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Pribošiča iz Razteza. Zgorelo je poslopje, mnogo sena in precejšna količina žita, ki je bilo v shrambi.

Šolske vesti

Na II. državni realni gimnaziji v Ljubljani se je vršil višji tečajni izpit (matura) v dneih od 11. do 24. junija pod predsedstvom ministrskega odposlanca Jovana Kangrge, inšpektorja ministrstva prosvete. K izpitu se je prijavilo 24 kandidatov in 47 kandidatov; pred izpitom je 1 kandidatinja zaradi bolezni odstopila, tako da je delalo izpit 70 kandidatov (tini). Od teh je bilo zavrženih za 1 leto 5 kandidatov (tini), za tri mesece 9, eden pa je tekom izpita zbolel in sme nadaljevati izpit v septembru. Maturu je napravilo sledečih 55 kandidatov, oziroma kandidatov: Bakarčič Gvido, Dermelj Albert, Jeran Milan, Koki Julijan, Kozina Mladen, Krevel Leon, Matko Marjan, Rozman Vilbald, Rutar Peter, Stupica Gabriel, Štembov Vincencij, Tepina Marijan, Verbič Boris, Bernot Vida, Bežan Milena, Cirman Ida, Dobovšek Milena, Ferluga Karmen, Hartman Ema, Hronek Margareta, Kačič Marjana, Kobal Ruta, Krisper Elizabeta, Polžak Rozalija, Puc Franciška, Pulec Jožica, Rakušek Milena, Skaberne Majda, Strmečki Ljubomira, Treo Majda, Znidarčič Danica, Krammer Mira, Benčina Dragomil, Debevec Stanislav, Dostal Samo, Držaj Peter, Gabršček Zvonimir, Goršek Boris, Jordan Vladimir, Kodala Jožef, Kopač Vinko, Kos Albert, Krušič Walter, Macarol Viktor, Maraž Avguštin, Pfundner Viljem, Pohar Edvard, Preinfalk Anton, Rebec Alojzij, Sink Borut, Šval Viljem, Vargazon Dušan, Vodusek Ziga, Kobe Božidar, Bolje Stanislav.

Na dr. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani je bilo koncem šolskega leta 1930-31. 228 učencev in učenk. Razred so dovršili z odličnim uspehom 0 ali 0%, s prav dobrim uspehom 10 ali 4.39%, z dobrim uspehom 81 ali 35.53%, z zadostnim uspehom 78 ali 34.21%, z nezadostnim uspehom

10 ali 4.39%, ponavljalni izpit je dovoljen 47 učencem in učenkam ali 20.61%, neizprašana sta ostala 2 ali 0.87%. Ponavljalni izpiti se bodo vršili za I. letnik dne 31. avgusta in 1. septembra, za II. letnik pa dne 2. in 3. septembra. Začetek šolskega leta 1931-32. bo dne 16. septembra ob 9 s sv. mašo v Križankah.

Vpisovanje na dr. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se bo vršilo za I. letnik dne 1., 2. in 3. septembra, za II. letnik pa dne 4. septembra. K vpisovanju za I. letnik je treba prinesiti rojstni list, izpričevalo o nižjem tečajnem izpitu srednje šole ali o završne mizpitu meščanske šole. Starost 14—18 let. Vpisnina 150 Din.

Vpisovanje na dr. meščanski šoli v Dol. Lendavi se bo vršilo v torek, 30. junija t. l., od 9 do 12 dopoldne v ravnateljevi pisarni. Za vpis v prvi razred naj učenci prinesejo s seboj rojstni list in šolski izkaz. Vsak učenec plača za zdravstveni fond takso 20 Din.

Na dekliski osnovni in meščanski šoli pri uršulinkah v Mekinjah pri Kamniku je vpisovanje 28. in 29. junija. V zavod se sprejemajo gojenke med poletnicami.

Meščanska šola v Mežici. Vpisovanje v I. razred se bo vršilo dne 29. in 30. junija, vsako krat od 8 do 12. Pogoji za sprejemanje: v vseh predmetih uspešno devršeno IV. šolsko leto, kar je dokazati s šolskim izkazom.

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo redno mesečno pobožnost v četrtek 2. julija v uršulinski cerkvi. Zjutraj ob 5 bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vse častilce sv. Rešnjega Telesa vabimo k evaristični pobožnosti v uršulinsko cerkev.

PRIZNANO TEHNIŠKO PRVOVRSTNE KLIŠEJE
O RETUŠO IZDELUJE
JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI
ZNIZANE CENE
POSEBNOST:
VEČBARVNI KLIŠEJI
AMERIKANSKA RETUŠA

Sprejem v škol. zavode

Razglas o sprejemu v škofjski zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1931/32.

V zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano je klasična gimnazija s pravico javnosti, kjer se poučuje latinsko od 1. do 8. razreda, grščina pa od 3. do 8. razreda in vsi drugi predmeti kakor na državnih klasičnih gimnazijah.

Pod isto streho kakor gimnazija je konvikt ali dijaško semenišče, kjer dobivajo dijaki vso oskrbo: zdravo stanovanje, zadostno in točno hrano ter krščansko vzgojo pod nadzorstvom in vodstvom duhovnikov. Splošna sodba pa je, da je mladina ravno v današnjih razvratih časih take skrbne vzgoje posebno potrebna.

Zavod ima tudi domačega hišnega zdravnika in domačo bolnišnico. Oboja postrežba: bolnišnica in zdravniška je brezplačna. Plaćujejo se samo t. i. redna zdravila.

V zavod se sprejemajo le telesno zdravi, pravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih krščanskih staršev. Dovoljeni morajo z odličnim ali prav dobrim uspehom vsaj 4 razredno osnovno šolo. Pred vsem morajo imeti dovolj slovenskega znanja, brez katerega se ne morejo na gimnazijo uspešno učiti tujih jezikov. Torej morajo dobro znati sklanjati, sprejati in stavkovo razlombo.

Sprejemajo se zlasti taki dečki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih gimnazijskih študijah posvetili duhovniškemu stanu. Prvi namen zavoda sv. Stanislava je namreč vzgoja duhovniškega naraščaja. Zato se daje vsem dijakom taka vzgoja, ki je primerna temu namenu, četudi se nihče ne sili, da bi moral iti v bogoslovje, ako nima za to veselja in poklica.

Brezplačni

V smislu šolskih predpisov ne smejo biti oni dečki, ki vstopajo v 1. gimn. razred, mlajši kakor 10 in ne starejši kakor 13 let. — Skušnja pa uči, da so desetletni dečki splošno še neprimerni za gimnazijo, ker so ali telesno preslabotni ali preostrojni ali pa imajo premalo potrebne znanja. Najprimernejša starost za vstop na gimnazijo je 11 ali 12 let.

Prošnje (nekolikovane) za sprejem se naslovo na škofjski ordinarij v Ljubljani. Prošnji se priloži še dečkov krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vse te listine pa se ne pošiljajo po pošti na škofjski ordinarij, ampak jih morajo starši (oče ali mati) ali njihovi namestniki osebno prinesiti k vodstvu v zavod sv. Stanislava in sicer tekom meseca julija. S seboj pripeljejo obenem dečka, za čigar sprejem prosi, da ga vodstvo osebno spozna.

Letno plačilo se določa po izpričevalu in gmočnih razmerah dotične družine. Maksimalno plačilo za dečke iz ljubljanske škofije znaša letno 6000 Din. Ubožnim prošilec z odličnimi izpričevali se ta znesek primerno zniža. V naslednjih razredih se ravna plačila pri ubožnih dijakih po njihovih šolskih uspehih, njihovem življenju in vedenju. Čim boljši je dijak, tem nižje je plačilo. To je torej najbolj odvisno od njega samega. Ubožnim, pridnim in pobožnim dijakom kmetskih in delavskih staršev se naklanjajo tudi stipendije in druge podpore, v kolikor so pač vodstvu na razpolago. Vsa druga pojasnila glede oblike, knjig itd., se dobe o priliki zglasitve v zavodu v St. Vidu.

V drugi, tretji in četrti razred se sprejemajo samo dobri in poštteni dijaki s klasičnih gimnazij, z dobrimi izpričevali. Repetente se ne sprejemajo. Tudi za te prošilce traja čas za pripravo od 1. do 31. julija.

Vodstvo zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano, dne 1. junija 1931.

Stavbeno in pohištveno strojno mizarsko podjetje

ZOR-BENDA

Brezovica pri Ljubljani 16

se priporoča cenjenemu občinstvu. Solidno delo! Nizke cene! Nizke cene! Nizke cene!

Slovenci v Zagrebu

Jutri, na Petrovo, vsi na Mahničev grob!

Zagrebaški rojaki gredo jutri ob petih popoldne k sv. Ksaveru in ne k sv. Roku. V cerkvi svetega Frančiška Ksaverskega leži namreč pokopan naš veliki narodni buditelj, učenik in neustrašivi klicar škof dr. A. Mahnič. Njegovo truplo je preneslo hrvatsko katoliško akademsko starišinstvo iz arkad na Mirogoju pred leti v cerkev sv. Frančiška Ksaverja. Cerkvi namreč upajo danes frančiškani glagoljati, katere je pokopali Mahnič visoko cenil in jih vsestransko podpiral.

Niže ob cesti, kjer danes stoji cerkev, so sezidali še leta 1658. zagrebaški jezuiti malo kapelico na čast sv. Frančiška Ksaverskega. Oni so imeli okrog te kapelice tiste čase velikansko posestvo in so tako kapelico za sebe nujno potrebovali. Jezuiti so cerkev držali jako v redu in narod je začel na dan posvečenja prihajati pred oltar sv. Frančiška Ksaverskega na božjo pot iz vse bližnje in daljne okolice.

Leta 1748. 23. maja so postavili temeljni kamen sedanji cerkvi po prošni baronu Sinerspergu. Leta 1752. je bila cerkev dovršena in v njo prenesli čudežno sliko sv. Frančiška Ksaverskega. Iz Zagreba in vseh sosednih župnij je prišla gospoda in kmetje v procesiji na ta dan na sv. Ksaver. Leta 1754. so postavili v cerkvi nove oltarje in nekaj posebnega je bilo to, da so desni mali oltar posvetili na čast sv. Alojzija, prvi oltar na Hrvatskem na čast temu svetniku. Postavil ga je župnik iz Pokupskega Grgeca. Vsi tedanji oltarji so še danes v tej cerkvi.

rod cerkvice je bil nekoč lep gabrov gaj, katerega ostanke še danes vidimo. Zasadili so ga jezuiti v početku 18. stoletja in v njem sezidali 12 posuj križevke pota s Kalvarijo. Koncem osemnajstega stoletja so odšli jezuiti iz Zagreba in cerkev je postala podružnica sv. Marka.

Škof Hauk je obnovil leta 1840. postaje križevke pota in na Kalvarijo je postavil namesto lesenih kamenitih križev. Proti koncu devetnajstega stoletja je cerkev s križevim potom vred začela propadati in tedaj se je zavzel župnik sv. Marka dr. Stefan Boroša, da vse popravi.

Leta 1925. je društvo »Hrvatska žena« obnovilo cerkev in križev pot. Posebno na križevem potu je na vsaki postaji kratek napis iz hrvatske zgodovine.

Zloganjškogorski.

Vašo deo obvarujete solnčnice, ako jo namažete z NIGGEROL oljem in kremo za solnčenje in masažo.

Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

rogerija Gregorič, Ljubljana Prešernova ulica 3.

Učite se pravilno kopati na zraku in solncu

t. j. nadgrnite dobro svoje telo pred solnčenjem tedaj, ko je telo suho, z

NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje - edino svoje vrste - sestavino eucerit za nego kože, oboje zmanjšuje nevarnost solnčnice, oboje potonjuje polt tudi pri očiščeni koži. Nivea-creme Vas hladi pri vročini. Nivea-ulje Vas varuje ob slabem vremenu mraza in s tem prehlajenja.

Nivea-creme Din 5' - do 22' - Nivea olje Din 25' - do 35' -

Proizvajalci: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j. MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 24.

Dnevna kronika

Koledar

Nedelja, 28. junija: (5. pobinkoštna nedelja). Vidovdan. Irenej, škof.

Ponedeljek, 29. jun.: Peter in Pavel, apostola.

Torek, 30. jun.: Soomin sv. Pavla. Ščip ob 1.47. Herschel napoveduje lepo vreme. Dan je danes dolg 16 ur in 7 min.

Osebnosti

— Nevarno je obolet viš. g. Kostanjevic Josip, upokojeni župnik kalobski. Nabrsta se od 22. junija 1931 v celjski javni bolnišnici. Priporoča se soproto v memento. Vojničani ga težko pogrešajo.

radio aparati

— Novi inženjerji. Za inženjerje elektrotehnike so na elektrotehničnem oddelku tuk. univerze diplomirali gg. Anton Bernik iz Ljubljane, Josip Mikič iz Varazdina in Jakob Mlakar iz Mošenj. — Na zagrebaški univerzi sta diplomirala: za kulturno-tehničnega in geodetskega inženjerja g. Alojzij Podpečan iz Celja, za geodetskega inženjerja pa g. Lojze Funkl iz Griž pri Celju, oba člana »Danice« v Zagrebu. Iskreno čestitamo!

— Na tehnični fakulteti zagrebske univerze je diplomiral g. Černe Viktor, sin ugledne rodbine iz Ljubljane, za inženjerja vsega strojarstva.

— Diplomiral je na subotički pravni fakulteti naš rojak gosp. Vladimir Bajuk, uradnik kolo. dvorske pošte v Subotici.

— Poroča. Jutri se poroči v Petrovčah pri Celju gosp. Filip Zupan, sin uglednega veleposelnika na Ločici pri Vranskem, z gđ. Danico Köhnigovo, hčerko gostilničarja in poselnika na Vranskem. Čestitamo!

— Poročila sta se na Krki učitelj g. Vlado Makarovič in učiteljica gđ. Korošec Minka. Blizo srečno!

Novi grobovi

† Gospa Ana Pirčeva, roj. Verbič. V soboto ob 11 popoldne je na svojem stanovanju v Rožni ulici 41 v Ljubljani za večno zatisnila svoje oči plemenita krščanska mati gospa Ana Pirčeva. Gospod jo je poklical k sebi in rešil bolezenskega trpljenja, katero je tako voljno prenašala. Rajna gospa je vzorno krščanska vzgojila svoje otroke, od katerih ena hčerka se je vsa posvetila Bogu, ko je vstopila v uršulinski samostan in se potem kot sestra Ksaverija odzvala klicu na misijonsko polje, kjer deluje kot misijonarka na Kitajskem. Številne prijatelje izgledno Pirčeve družine bo vest o smrti dobre gospe zelo užalostila. Pogreb bo v ponedeljek 29. t. m. ob 5 popoldne. Naj počiva v miru! Zaljubljenim ostalim naše globoko sožalje!

Planinski dom Kofca

1500 m. G-rsko tetovišče. Penzija 50-60 D.

Ostale vesti

— »Slovenski list« izide zaradi piznika v torek dne 30. junija jutraj. Prihodnja številka »Slovenec« izide v sredo, 1. julija.

— Romanje na Brezje. Prosvetna zveza v Mariboru ima v dne 2. do 4. avgusta t. l. svojo vsakoletno skupščino na Brezjah združeno z romanjem. Letos pa bomo v teh dneh še proslavili 1500 letnico efskega cerkvenega zbora, ki je posebej utemeljil Marijino čiščenje. Na župne urade lavalinske škofije pošljemo te dni prijave pole in jih prosimo, da blagovolijo tudi letos zbrati prijave. Podrobnejša navodila, spored in natančni vojni red bomo objavili pravočasno v listih in tudi na izkaznicah. Poudarjamo, da je polovična voznja že dovoljena in da bo oskrbljeno za ugodno polovanje. Razen pri župnih uradih se sprejemajo prijave tudi v naši pisarni, Maribor, Aleksandrova cesta 6. — Prosvetna zveza v Ljubljani. — Opozorjamo, da se za vernike ljubljanske škofije vrši ta proslava 26. julija in je za ta dan dovoljena polovična voznja po vseh progah dravske banovine. Izkaznice se dobe pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

— Dekliški tabor pri Sv. Trojici v Slov. gorah. Ta tabor se vrši drugo nedeljo v mesecu juniju, 12. julija. Ob 10 je pridiga, ki jo bo imel pred. g. kanonik Čas, škofjski voditelj Marijinih družb. Po sv. maši bo zunaj cerkve deklislo zborovanje, na katerem bo kot zastopnik Prosvetne zveze govoril dr. Jos. Hohnjec. Dekleta, poskrbite, da bo ta proslava 1500 letnice efskega cerkvenega zbora sijajna! Po vseh krajih skrbno pripravite ta shod!

— Profesorski kongres v Mariboru. Ker je zanimanje za ta kongres, ki se vrši 7. in 8. julija, jako veliko, posebno v južnih krajih, je priporočati, da se tudi slovenski profesorji številno in takoj prijavijo, če hočejo, da se jim preskrbi stanovanje. Voznja četrtinska.

— Desetletnica mature praznujejo abiturienti škofjske gimnazije v St. Vidu iz leta 1921 dne 1. in 2. julija. Udeleženci se zberejo 1. julija ob 19 v Zavodih, drugo jutro pa napravijo izlet v Župečo vas.

— Otvoritev in blagoslovitev novega Prosvetnega doma v Trzinu se vrši pa dan sv. Cirila in Metoda dne 5. julija. Dom si je postavilo v kratki dobi svojega postanka, tamkajšnje »Nep. izobr. društvo« Stavba stoji sredi vasi in v polni meri odgovarja svojemu namenu. Posebno pozornost vzbuja izredno preprost, a hkrati oster in pa velika kuhinja za gospodinjstvo šole.

Oblecemo Vas

elegantno od nog do glave

za mal denar

zelo ugodno, tudi na obroke!

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

— Danes vsi v Šmarje pod Ljubljano, kjer se vrši proslava 50 letnice tamkajšnjega gasilnega društva. Obenem pozdravimo štiri vrle dolženke »korenine«, ki so že 50 let v službi gasilstva in še vedno neumorno delujejo. Obenem si ogledamo zgodovinske znamenitosti v Šmarju in bližnji okolici (Šmarski »turnček« iz 16. stoletja, cerkev pri Sv. Križu nad Šmarjem z njenimi zgodovinskimi starinami). Železniške zveze ugodne. Za vse potrebno je dobro preskrbljeno.

— Krasno igro o Avgustinu izvajajo danes (v nedeljo) ob 5 popoldne naši akademiki v radiu. — Vsem zainteresiranim prav toplo priporočamo, da poslušajo.

— Razstava »Higienska služba v dravski banovini« v paviljonu »L« na velesejnu ostane zaprta do jeseni.

— Na dr. Krekovi meščansko-gospodinski šoli v Zg. Siskri pri Ljubljani se prične novo šolsko leto 1. oktobra 1931. Vsa pojasnila in prospekti se dobe na šoli.

— Slovensko lovsko društvo v Ljubljani se je odločilo za izdajanje lovske knjižnice. Izšel je I. zvezek z vsebino: Predpisi o lovu in ribolovu v dravski banovini, kjer so navedeni vsi zakoni, uredbi, pravilniki in okrožnice, tičijoče se lova in ribarstva. Knjižica daje vsakomur točen pregled, kateri predpisi so trenutno v celoti, ali le še deloma v veljavi v posameznih krajih dravske banovine. Dobi se v knjigarnah za ceno 15 Din.

Preko hribov in dolin gre sloves „Jainin“

— Učiteljice-sošolke! Dvajset let je minulo, odkar smo se razkropile na vse strani. Ali ne bi kazalo, da bi se sešle in si prijateljsko stisnile roke? — Predlagam sestanek za soboto, dne 4. julija ob 5 popoldne v hotelu »Bellevue«. — Poročene, pripeljte s seboj tudi svojo družino, svojo dečo, da bo družba bolj pestra. Enako vabim tudi druge-ovariške-maturantke iz leta 1911. in tovariše. Veselilo nas bi tudi, ko bi naši gospodje profesorji nas počastili s svojo prisotnostjo. Vsi prisrčno vabljeni na veselo svidenje. — Anka Celnar, učiteljica v Zalogu pri Ljubljani.

— Ali so vam otroci izdelali v šoli? Če so, potem bodite veseli in privoščite tudi njim kakšno veselje med počitnicami da se bodo prihodnje leto prav tako marljivo in uspešno učili. Ako pa niso izdelali, tedaj je pač hudo, vendar se vprašajte, če niste morda premalo poskrbeli za zdravje in duševno vedrost svojih otrok. Popravite napake in jih pošljite v borčevsko kolonijo v Mrtnje ob 12. julija do 2. avgusta. t. l. Vsa pojasnila daje Zveza »Borcev in Stražark, Ljubljana, Miklošičeva cesta 22/II.

— Razpis. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje v svojem zbornem ambulatoriju tri mesta zobozdravnikov, oziroma zobotehnikov, ki imajo pravico dentifilne prakse. Rok za vložitve prošnje je do vključno 4. julija.

— Na poštne uradu v Rajhenburgu je telefon, kateri naj bi služil javni uporabi za medkrajne pogovore. Kakšnega pomena je to posebno za poslovne ljudi, ni potrebno še posebej ugotavljati. Skrajno nerodno je pa to, da ni posebne telefonske celice in se telefonski pogovori ne morejo vršiti tajno, ker telefonski aparat visi v prostoru za stranke in vsak, ki pride na pošto, te lahko posluša, kaj telefoniraš. Zato prosimo pošto ravnateljstvo da odredi, da bomo dobili telefonsko celico, kjer bo tajnost telefonskega pogovora zadržana.

— Abiturientom novomeške gimnazije leta 1931. Sestanek se vrši v soboto 4. julija zvečer v Novem mestu. — Silvester Skebe.

— Stroj za sortiranje jabolk. Iz Slovenske Bistrice nam pišejo: Te dni sta gosp. inž. Pavel Ferlič, kmetijski referent pri okr. načelnstvu v Mariboru in glavni ravnatelj štajerske izvozne sadjarske zadruge gosp. Rude preskušala stroj, ki sortira jabolka na ameriški način. Stroj je izumil vodja domače gospodarske zadruge, posestnik g. Ivan Polanec. Strojovnjaka sta ugotovila, da je stroj za trgovino s sadjem na debelo jako prikladen. Funkcionira brezhibno in lahko sortira na dan najmanj vagon sadja. Prikladen je tudi radi majhnih razsežnosti: dolg je 3,20 m, visok 1,20 m in širok 80 cm. Stroju strežijo le trije delavci. — Izumitelj stroja sortiranja stroja čestitam!

— Za Aljažev prosvetni dom na Dovjem so darovali: Posojilnica v Kranjski gori 4000 Din, Hranilnica in posojilnica v Kranju 500 Din, Delniška družba pivovarne »Union« v Ljubljani 200 dinarjev, Hranilnica in posojilnica Cerklje ob Krki 107 Din 50 par. Po 100 Din: Hranilnica in posojilnica St. Jurij pri Kranju, Gospodarska zveza v Ljubljani, župnik Martin Droč, Boh. Bela in Mirko Finžgar, Brezje. Po 50 Din: Hranilnica in posojilnica Kostanjevica na Krki, Bogumil Remec, I. C. Mayer v Ljubljani. Neimenovani z Dovjega: 2500, 190, 125, 62, 20 in 10 Din. — Vsem darovalcem najlepša hvala!

— Javna prošnja. Pred nekaj dnevi je pogorel Franc Medved v Solnčniku, fare Boštanj ob Savi. Zgorelo mu je tudi čevljarsko orodje, tako da nima s čim zaslužiti vsakdanjega kruha za svojo številno družino. On je namreč oče desetih otrok, ki so skoraj vsi še mladoletni do dveh let starosti. Ker je ubog brez posestva, prosimo blaga srca, da se ga usmilijo in mu pomagajo iz te težke nesreče. Mladore prejema upravništvo »Slovenec« v Ljubljani in župni urad v Boštanju ob Savi.

— Tragična smrt zakonskega para. Na železniški postaji Bačko Novo Gradiste se je te dni pripetila nesreča, ki je zahtevala življenje dveh zakoncev. Kmet Josip Dudaš se je peljal s svojo ženo na vozu domov. V trenutku, ko je zavozil voz na tračnice, je pridrvel jutranji vlak Novi Sad—Senta in se zatekel v voz. Dudaš in njegova žena sta bila na mestu mrtva.

— Štrupena kača v opanki. Iz Križevcev poročajo: Miško Giuratin, kmet iz Prikraja je te dni grabil seno na travniku v bližini kolesovra. Nankrat je začutil v svoji opanki nekaj bladnega in takoj nato je začutil obod. Takoj je sezul opanko in opazil v njej strupeno kačo. Ujel jo je v precep in se takoj odpravil v mesto k zdravniku, ki mu je nudil pomoč.

— Na predvečer poroke za je zdrabila loka-motiva. V Sremskih Karlovcih so našli na železniški progi strahovito razmesarjeno truplo 42 letne-ga novosedskega carinskega posrednika Jakoba Benarozija. Glava je bila odtrgana od telesa in je ležala daleč proč v travi. Ali gre za nesrečo ali samomor, ni jasno. Dejstvo je, da bi se imel Benarozij naslednji dan poročiti.

— Od Ilirije do Jugoslavije. Spomenica Davorin Jenkove narodne šole v Cerkljah pri Kranju. Uredil škofski upravitelj Josip Lapajne. — Cerkljanska šola obhaja na Vidov dan, ko bo na Jenkovi hiši v Cerkljah odkrila epimsko ploščo, kar pet jubilejev: 140 letnico prvega šolskega pojava (1788—1791); 120 letnico ustanovitve šole (1811); 70 letnico zgraditve šolskega poslopja (1890-61); 30 letnico razširjenja šolskega poslopja (1899-1900) in 10 letnico šestrazrednice (1920). Za to priliko je šolsko vodstvo največ po zaslugi g. upravitelja J. Lapajne izdalo »Spomenico«, ki je mnogo več, kakor pove skromno ime. Je zelo pomemben donos k slovenski kulturni zgodovini. Največ je pisateljsko prispeval g. Lapajne sam. Poleg »Prosvetnega razvoja«, ki je v zvezi s cerkljansko šolo in je pregledna zgodovina cerkljanskega šolstva z več tabelami, je napisal vedno tudi tretjega dela, kjer je govor o obse prosvetnih in gospodarskih prilikah cerkljanske občine. Široko slovensko javnost bo na brez dvoma najbolj zanimal drugi del: Prosvetni veljaki cerkljanske fars. Tu najdemo dve krásni, znamenito pisni monografiji in sicer o skladatelju Davorinu Jenku izpod peresa ravnatelja dr. J. Mantuanija in druga o Andreju Vavken-u, nadučitelju in skladatelju, ki ga je v pesniško znanostnem slogu podal zgodovinar dr. Franc Kimovec. Poleg teh dveh vodilnih monografij je med cerkljanskimi prosvetnimi veljaki dobilo mesto še 19 drugih imen s krajšimi popisi, večina od Lapajne. Knjižica (184 strani) je lepo opremljena s številnimi slikami in porteti, ki jako poživljajo lepo delo. Tisk in vezava delo Jugoslovanske tiskarne. »Spomenica« zasluži, da najde mnogo zainteresiranih.

— Sanatorij v Mariboru. Gosposka ulica 49 telef. 2358. Lastnik in vodja primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solnecem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij, tonizatorjem za elektriziranje po poskodbah in ohlapečnosti čreves; diatermiji za električno pregrevanje in elektro. izžiganje; žarnice »halas« za revmatizma in druga boleča vnetja; »enteroceleaneri« za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za slošni telesni dvig. Dnevna oskrba: I. razr. 120 Din, II. razr. 80 Din, III. razr. 60 Din.

— Za potovanja in izlete Vam nudi vse pri-pomočke kakor zemljevide, razne popotne knji-gice in navodila knjigarna Nove založbe v Ljubljani. Ima v zalogi tudi vsakršno zabavno in poučeno literaturo in tuje književnosti in posebno veliko primernih knjižic za otroke. Te vrste knjižice se dobe deloma antikvarne deloma nove za nizko ceno.

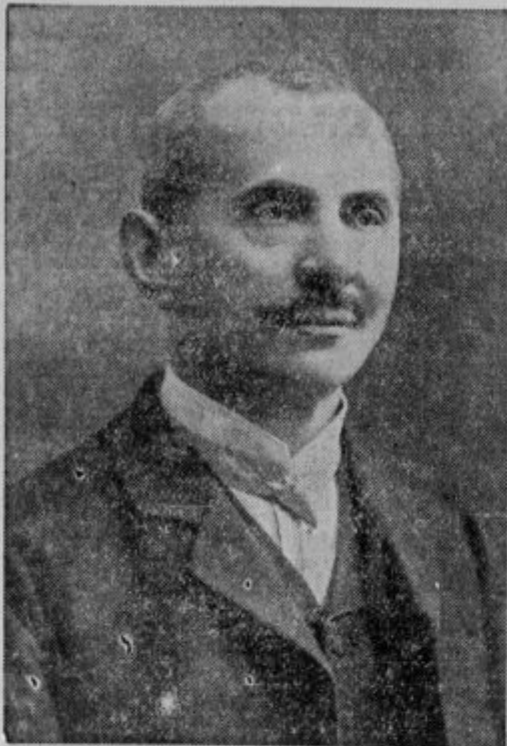
— Zvonoglas. Zaradi današnjih težkoč pri nabavi zvonov se je livarna »Zvonoglas« odločila pri-pomoči interesentom pri nabavi novih zvonov s tem, da jim nudi od 22% angleškega kositra in 78% prvovrstnega bakra najkvalitetnejše plačilne in druge pogoje. Glej današnji oglaš!

— Kemična sredstva, ki so potrebna za zatira-nje škodljivcev v sadjarstvu, ima v zalogi trdnja »Chemotekna«. Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvo-rišču veletrgovine A. in E. Skaberne).

— Uradniška posojila daje Belgrajska za-druža, Ljubljana, poštni predal 307.

Pozabljen življenjepi

V zelo zajemljivi, pavkar izšli spominici gorenjske cerkijanske šole: »Od Ilirije do Jugoslavije« je opisan lep število Cerkljanov, ki njih dela cenijo domača kultura in tuje. Med njimi pogrešamo življenjepi moža, ki je s svojimi študijami med domačimi in tujimi znanstveniki vzbujal mnogo pozornosti. Profesor dr. Josip Jenko je mož, ki vsaj v tem listu napišimo o njem nekaj podatkov, da današnji dan, ki po pravici slavi druge cerkljanske kulturne delavce, pokaže tudi njega, ki z drugimi vred zasluži priznavanje in slavo.

Dr. Josipu Jenku je stekla zibelka v Dvorjah 15. marca 1854. v isti hiši kakor njegovemu bližnjemu sorodniku, stricu, Davorinu Jenku. Ljudsko šolo je obiskoval v Cerkljah in Kranju, gimnazij v Ljubljani (1869—1876), visoke šole pa Gradcu in Dunaju. Bil je vedno odličnik in sicer skoraj vse šole med odličniki vedno prvi. Kot tak je dobival vsako leto razna šolska darila. — Po dovršenih vseučiliških študijah je v Gradcu napravil izpite iz latinščine, grščine, slovenščine, nemščine, zgodovine in splošnega zemljepisja. Saj je bilo splošno znano, da je profesor Jenko med vsemi profesorji v Avstriji imel največ izpitov. Vse tako sijajne študijske kvalifikacije ga je deželni šolski nadzornik v Gradcu, Zündler, ki je bil nadz. tudi za Kranjsko, brez proznejte takoj poslal v Maribor na gimnazijo nadomeščat obolelega prof. Pajka in poučevati slovenščino. Iz Maribora je šel v Kranj (1885—1887), nato je do leta 1890. učil na višji gimnaziji v Ljubljani, tedaj pa je prešel na novo ustanovljeno nižjo; iz Ljubljane je odšel v Novo mesto, od tam so ga pa pod glasovitim nasprotnikom Slovencev, deželnim predsednikom Heinom politični in osebnostni oziroma pregnali v Bukovino na seretsko gimnazijo. Med vojno je iz Bukovine prišel na drž. gimn. v Trstu (1917—1918). Tam je pa začela prav ostru sapa veti proti Slovanom. Profesorja dr. Ukmarja, duhovnika na pr. so za prazen nič za pol leta zaprli na ljubljanskem gradu. Pri preiskavi so slovanski profesorji za Ukmarja seveda ugodno pričali. Pa je bila vlada zato zelo nejevoljna, in prof. dr. Jenko, ki je imel že leta, je prošil za upokoje.

Svoj pokoj, če smemo to živahno udejstvovanje pokoj imenovati, uživa doma v Dvorjah, kjer je prav to leto dovršil vzorno urejen valjni mlin. V domači cerkljanski občini je ves ta čas pridno sodeloval. Bil je več let občinski odbornik in svetovalec, pomagal županom pri uradnem poslovanju.

Dr. Jenko je sicer redno poučeval zgodovino in zemljepis. Je pa po svoji izobrazbi prav toliko jezikoslovec kakor zgodovinar. Ze profesor Ahn mu je 1875. ko je dijakom prinesel naloge nazaj, rekel: Mislil bi, da je to šolsko nalogo pisal sam Demosthenes. Vi imate za jezike res izreden talent. Tovarišem dijakom je v Ljubljani napisal veliko nalogo. Pri nekem prejemnem izpitu je najprej napisal svojo nalogo, nato pa posebno še sošolcu Kalteneggerju, poznejšemu glasovitemu šolskemu referentu v Ljubljani, ki je kot svojo nalogo kar Jenkov rokopis izročil profesorju. V zahvalo je imel Jenko to, da so mu prav nekateri teh pomagali, da je čim prej moral iz domovine. Vseučiliške domače naloge znanstvenega značaja je tovarišem delal tudi še na Dunaju. Dve sto goldinarjev mu je njih eden porinjal za njo. Delal jih je zato tako lahko, ker je klasične jezike tako obvladoval, da mu skoro nikdar ni bilo treba rabiti slovarja. Edini na vsej dunajski univerzi je gladko govoril klasično latinščino. Ko je delal zadnji izpit v Gradcu, mu je predsednik komisije čestitajoč dejal: »Pridobili ste si neizmerno znanje (immenses Wissen).«

Učil se je 20 jezikov, slovanskih, romanskih, germanskih, orientalskih. Na Dunaju mu je Miklosich prigovarjal, naj se posveti slavistiki in tudi doktorira iz slovanske filologije.

Študiral je pa tudi pravo (jus), kar mu je pozneje pri proučevanju cesarja Konstantina Vel. in študiju njegovih državnih talentov in njegovih 325 postav (Cod. Theodos.) zelo koristilo.

Svoj znanstveni študij je dr. Jenko posvetil najznamenitejši osebnosti zgodovine zapadnih narodov: Konstantinu Velikemu. Ze v Ljubljani je napisal o njem prvo študijo in jo 1895. priobčil v letnem poročilu nižje drž. gimnazije pod naslovom: Konstantin Veliki a) kot vojak, b) kot kristjan. Razprava, je navzlic temu, da je bila pisana v slovenščini, takoj vzbudila pozornost celo inozemstva. Iz Bologne v Italiji, kjer je posebno presenetil članek — Konst. kot kristjan na pr. je takoj prišel častni poziv, naj dr. Jenko pristopi kot član ondotnemu društvu za raziskovanje starejše zgodovine. Prav tako so prišle prošnje iz Francije za izvede letnega poročila, ki je vsebovalo dr. Jenkovo razpravo.

V Bukovini je napisal nadaljno študijo (v nemščini) Konstantin Veliki kot vojak, kot vojskovođa, kot državnik. Izvedel je posebno študijsko primerico z Napoleonom. V tem času je izšla kratka pa tem znamenitejša razprava: »Konstantinovo poganstvo in krščanstvo«. Kako jo je znanstveni svet cenil, kaže izjava profesorja zgodovine v Cernovicah, ki je dr. Jenkovo razpravo kažo, učencem dejal: »Kdor hoče doktor postati, naj kaj takega spiše, kakor profesor Jenko.« Dr. Jenkove razprave so odlično ocenjevali razni ugledni strokovnjaki, vseuč. profesorji v Cernovicah, Gradcu, učenci v raznih nemških revijah; naročale so jih razne knjigarne po Nemčiji in vseučiliške knjižnice (med drugimi v Lipskem na Nemškem, slovita

univerza v Cambridgeu na Angleškem, v Ameriki itd. itd.)

Visokošolski profesorji v Cernovicah so ga povabili, naj pristopi kot člen v društvo za raziskovanje bukovinske zgodovine.

Vse te študije in podrobno zgodovinsko raziskovanje je bila takorekoč le priprava na njegovo doktorsko disertacijo, obsežni učeni spis o »Konstantinu Velikem kot vojak, kot državniku, kot kristjanu; obsega pa 100 velikih pol s 400 stranmi. Porabil je za svojo doktorsko študijo vse dostopne vire. Klasične grške, latinske, v prvi vrsti seveda Evzebijja (De vita Constantini), pa tudi poznejše in moderne, tako da je iz njegovih prejšnjih študij in te nastalo novo, poglobljeno monumentalno delo. Doktorat je napravil na Dunaju soglasno z odliko.

Pa vseučiliška komisija prav za prav s tem ni nič novega povedala; izjavila je samo to, kar je bil novi doktor s svojimi temeljitimi spisi že prej kot malokdo dokazal, da je res učen mož, res doktor.*

Za njegovo »vneto in zaslužno delovanje« mu je naučno ministrstvo l. 1911. izreklo »posebno priznanje«, in bukovinski deželni predsednik Bleyleben mu je ob tej priliki še posebej izrekal najsrčnejše čestitke. Tako je moža prav v kraju, ki naj bi zanj pomenil zapostavljanje in prezir, doletelo najvišje priznavanje.

Ko je dr. Jenko l. 1918. odšel v pokoj kot profesor in vzgojitelj, ni nikakor odšel v pokoj kot narodni delavec in gospodar. Povojna leta, leta pokoja je porabil v to, da se je z vso vmeno iznova zavzel za svoj mladostni cilj: postaviti si valčni mlin. Poslopije je dožidal že pred tridesetimi leti. Notranje opreme vsled bukovinskega pregnanstva ni mogel več dovršiti. Pa se je ta poznavalec klasičnih starozitnosti, ki mu je bil učeniški pogled uprt v kdaj že zatonile davnine, zavrnil v sodoben ideal in prav to leto se mu je posrečilo dovršiti veliko zgledno delo na polju slovenske industrije: njegov valčni mlin je najmodernejše, dasi ni največje, pa je tem vzorneje urejeno podjetje te vrste na vsem Gorenjskem in v Sloveniji sloh. Kdo bi bil pričakoval od moža, ki se mu že osmi križ počasi preko ramen oheša, da se bo z mladeniško živahnostjo polotil takega važnega dela za razvoj domače materialne kulture, ga s tako vztrajnostjo

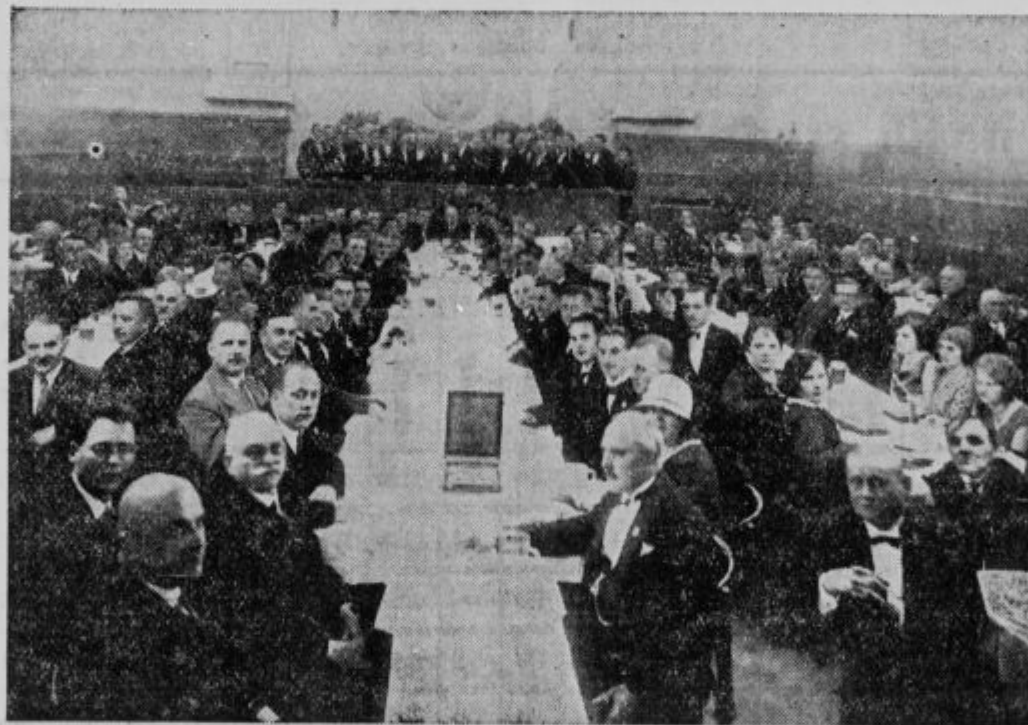
* Beseda doktor pomeni: učen mož.

Zmagovita pot „Grafike“ po ČSR

Iz razgovora s predsednikom »Grafike«

Ljubljana, 27. junija.

Ljubljanski pevski zbor grafičnega delavstva »Grafika« je prejšnji teden odpotoval na Češkoslovaško, da kot prvi slovanski delavski pevski zbor priredi izven mej domovine svoj koncert. »Grafika« se je vrnila včeraj na večer v Ljubljano. O poti »Grafike« in o njenih velikih, lepih uspehih nam je pripovedoval zborov predsednik z. Makso Dachs približno tole:

Prijateljski sestanek po koncertu v Pragi. Zada na odru pevski zbor »Tipografija«

Iz Ljubljane nas je odšlo 28 z našim pevojem, g. profesorjem Gröbmingom, spremljal nas je pa tudi g. prof. Anton Ravnik. V Ljubljani smo dobili poseben vagon, za kar smo g. postajenačelniku Ludviku bili prav hvaležni. V Pragi nas je že čakal slovesen sprejem. Na kolodvoru so bili v rano jutro pevsko društvo »Tipografija«, jugoslovansko poslaništvo je zastopal g. prof. dr. Pretnar, predsednik Češkoslovaške faktorske organizacije Jan Mally, zastopstvo Češke tipografske besede, to je grafične strokovne organizacije, Češkoslovaško-jugoslovanske lige itd. Naši tovariši so nam v pozdrav prav lepo zapeli. Avtobus nas je odpeljal v prenočišče, kjer smo se nekoliko očistili od dolge vožnje. Nato pa smo že odšli na praški magistrat, kjer nas je sprejel sam mestni župan, primator dr. Baxa. Pozdravil nas je prav toplo in iz njegovih besed je zvenelo dosti ognjevitoga slovanskega čuvstva. Razdelili so nam tudi albume Prage. Še isti dan, to je v petek zvečer, smo bili povabljeni v Waldsteinske Zahrade, kjer so praške dame priredile na krasnem vrtu velik dobrodelni koncert v korist čeških šol v Jugoslaviji. Bila je zbrana tam praška elita, diplomacija in visoki predstavniki. Zapeli smo pod arkadami več slovenskih pesmi. Že pri tem prvem našem nastopu smo doživeli krasen uspeh. Vse nam je navdušeno ploskalo. S tem smo se predstavili pred praškim občinstvom. Na jugoslovanskem poslaništvu smo bili v soboto povabljeni na čajanko, na kateri so bili zbrani poleg poslaniškega uradništva tudi zastopniki čeških tiskarjev in odlične dame in gospodje iz praške javnosti.

Ob 8 zvečer smo priredili v veliki dvorani »Ostredni Knihovni« koncert. Dvorana je bila razprodana. Navdušenje med občinstvom je bilo nepopisno. Morali smo ponavljati pesmi in še navreči. V poklon smo dobili mnogo lepih vencev in šopkov. Faktorska zveza v Pragi pa je poklonila »Grafiki« krasen srebrni venec. (G. Dachs pokaže ta srebrni venec, ki je res lepo delo.) Mnogi odlični češki komponisti in kritiki so nam že v odmoru prišli čestitat. Posebno za-

Zobie bisernobeli — dlesna čvrsta in zdrava

Z vsakdanjo uporabo Eras-mic Savon Dentifrice budo dobili Vaši zobje sijajno beloto biserov. Njegova čistilna in osvežujoča svojstva ohranjujejo dlesno čvrsto in zdravo, a dih svež in vonjajoč.

ERASMIC
SAVON DENTIFRICE

XESD 152-075

THE ERASMIC COMPANY LIMITED, LONDON, ENGLAND.

nadaljeval in do srečne dovršitve privedel? In tako na dveh poljih, na znanstvenem in industrijskem tako pomembna dela dovršil? Pa je ta navidez skromni, tihi, vase pogreznjeni, svoje talente in dela kar nekam ljubosumno skrivajoči mož, da se njegova najbližja okolica ne zaveda, kaj se za to preprosto, tiho zunanostjo skriva, zdaj iznova dokazal resničnost pregovora, ki v dr. Jenkovem primeru posebno upravičeno trdi, da »tihe vode globoko dero«.

kot arhitekt sezidal mnogo lepih javnih poslopij, med temi tudi »Leonisček«. S pesmijo nas je pa pozdravil podebradski »Hlahole«. Razkazali so nam zdravilišče in njegove prekrasne parke. Tudi kopali smo se. Zvečer smo priredili v letni zdravilski dvorani koncert. Bila je povsem polna same odlične in tudi glasbeno izobražene publike. Aplanza ni bilo ne konca ne kraja. Po koncertu pa nam je zdraviliška uprava priredila komerz in tudi na tem komerzu je bilo vse polno lepih pozdravnih govorov.

V torek smo bili že na Dunaju. Na kolodvoru nas je sprejela dunajska »Freie Typographie«, zastopnik jugoslovanskega poslaništva, zastopnik Slovenskega kluba, zastopnice slovenskih žena in pa seveda tudi naše slovensko dijaštvo. Zvečer so nam dunajski tovariši skupno s Slovenskim klubom priredili v dvorani »Wienberger« na Neubaugürtel komerz. Na njem je nastopilo vsaj 150 pevcev dunajske »Freie Typographie« pod vodstvom skladatelja Steinerja. Zapeli so nam Steinerjev »Pozdrav«. Oficielno nas je pozdravil v imenu »Freie Typographie« predsednik Ertle, v imenu Slovenskega kluba g. Andrej Gabršček, dalje zastopnik dunajske tiskarske organizacije itd. Ko smo peli, smo zopet morali mnogo pesmi ponoviti in tudi na Dunaju želi velikanski aplavz. Drugega dne smo se šli predstaviti na jugoslovansko poslaništvo, kjer smo bili prav prijazno sprejeti in postreženi. — Zadnji dan, to je v četrtek, smo bili povabljeni na Donavo na naš parnik »Kardjorj« Na parniku je bila zbrana sama elita odličnih osebnosti jugoslovanske kolonije. Pozdravil nas je kapitan parnika in nam izrazil željno pričakovanje potnikov parnika. Ko smo zapeli na parniku, smo tudi tam doživeli viharne ovacije.

Pa nismo šli samo na koncertno turnejo po svetu, temveč smo si ogledali tudi posamezna velika tiskarska podjetja tako v Pragi kakor na Dunaju. V Pragi smo si seveda ogledali tudi Hradčane, bili smo v njihovih salonih, v cerkvi sv. Jurija itd. Na Dunaju seveda nismo pozabili obiskati tudi Pratra, šefansko cerkev, Kobenzl, Schönbrun itd.

Povsod na Češkem in v Avstriji smo bili prav pristrčno sprejeti, povsod pogoščeni. Oblasti so nam šle zelo na roko. S svojega potovanja ne prinašamo samo mnogo uspehov, temveč tudi najboljše vtise. Da pa smo doživeli tako lepe koncertne uspehe, pa vsa hvala in čast našemu pevovodji g. prof. Gröbmingu.

Zasačen tihotapec

M. Sobota, 26. jun.

Zadnji čas je bilo ob meji vse mirno. O tihotapstvu ni bilo slišati. Sedaj pa je nenadoma spet odkrit en slučaj tihotapstva in sicer tokrat ne od avstrijske strani, marveč od madžarske.

Gotovi znaki v okolici Vučje gomile so bili zumljivi. Orožnika tukajšnje orožniške postaje, Zdolšek in Muc, sta se podala na prežo. Dolgo sta morala čakati, a njuna potrpežljivost je bila naposled poplačana. Hipoma sta zagledala pred seboj moža, ki se je previdno bližal. Ko je bil mož dovolj blizu, sta ga pozvala, da obstane. Mož se je ustrašil in sicer tem bolj, ker je videl, da je beg nemogoč. Kmalu je bil v rokah orožnikov. Nahrbtnik je moral oddati. Vsebinsa nahrbtnika je bila precej bogata. V njem je bilo okrog 400 pakelijcev madžarskega tobaka.

Orožnika sta tihotapca privedla v Soboto in sta ga izročila oblasti

Pred zdraviliščem v Laznah Podebradích

Truplo Franca Jernejčiča najdeno

Pogreb bo danes popoldne ob 3

Ljubljana, 27. junija.

Kakor smo poročali, je Jernejčičovo truplo v Ljubljani zadela strašna nesreča, ko ji je 15. t. m. v Tomačevem v Savi utonil sin, nadarjeni učiteljski Fran Jernejčič. Njegovega trupla do danes niso našli, ker ga je Sava odnesla s seboj.

Danes popoldne pa je prišlo v Ljubljano obvestilo, da so popoldne v bližini postaje Sava pod Litijo našli truplo utopljenega dijaka. Prepeljali ga bodo v Ljubljano v nedeljo popoldne s avtomobilom naravnost k Sv. Križu, kjer bo pokopan ob 3 popoldne.

Težko prizadeti družini, ki je na tako tragičen način izgubila svojega ljubelega sina, je vsaj to mala tolažba, da so njegovo truplo našli in da ga bodo mogli z ljubeznijo pokopati med svojimi pri Sv. Križu. Še enkrat bodi izrečeno žalujočim staršem naše najiskrenejše sožalje!

Celje

✶ Vpisovanje na državni dekliški meščanski šoli bo za vse razrede v sredo 1. julija od 8 do 12. Vsaka učenka plača pri vpisovanju 20 Din za zdravstveni fond.

✶ Smrtina kosa. 26. junija je v bolnišnici umrl 38 letni Franc Vengust, zidar iz Gotovelj, 27. junija pa enoletna Jožeta Mrzljak iz Mozirja.

✶ S češnje je padel 11 letni Karol Borine v Novi cerkvi. Ima zlomljeno hrbtenico in desno nogo. Njegovo stanje je resno.

Domžale

Novo šolsko zastavo je blagoslovil župnik g. Fran Bernik. Načrt iste je izdelal g. profesor Santel, narejena je bila v zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani, drog pa je popravil tukajšnji mizar g. Janez Vrečar.

Šolska zastava se vrši na Vidov dan v šolskih prostorih v prillitju. Vsi vladno vabljeni.

Nesreča. Posednik Andrej Flerin je padel s podstrešja in se pri padcu precej poškodoval. Zdravi se doma.

Velikodušen cin. Prostovoljno gasilno društvo v Domžalah je na predlog g. Janče Flerina podarilo vdovi po umrlem delavcu Korbarju vsoto 500 Din, ker se družina nahaja v bedi. Pokojnemu bi kot članu tega društva pri pogrebu igrala godba, društvo je to opustilo in znesek izročilo vdovi.

Št. Jernej na Dolenjskem

Izletnikom, ki nameravajo pohiti na vrh Gorjancev k Sv. Miklavžu in na Trdinov dom, sporočamo, da naj se vedno obnejo na Hudokot in Ignacija, Št. Jernej, če hočejo, da ne bodo gori lačni in žejni. N kateri časopisi so namreč poročali, da bo stalno na razpolago hrana in pijača, toda zaenkrat to še ni res. Pač pa je imenovani pripravljeno onem, ki se pravčasno oglašijo, poskrbeti okusno hrano dnevnim od 10—20 Din, seveda, če se oglašijo večja skupina. Za prve dni julija je bilo namenjenih več dijakov iz Ljubljane, pa so se zbal, ker je od cerkve bilo obeta hoda do dobre pitne vode. V načrtu je tudi gradnja vodnjaka za cerkev, samo primanjkuje denarnih sredstev. Da se to pospeši, prosimo prostovoljnih prispevkov, ki se naj pošiljajo cerkvenemu predstojstvu.

Črešnji je letos toliko kot že leta in leta ne. Pa kaj, ko jih ni moglo spraviti v denar. Dobro blago, prvovrstne črešnje se prodajajo po 2 Din kg, pa še ni kupcev.

Zacherlin

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in skatlicah uniči ves mrčes. Dobiva se povsod Zacherlina, Ljubljana Beethovnova ulica štev. 10

Vrhnika

Prostovoljno gasilno društvo na Vrhniki bo dne 3. julija blagoslovilo svojo avtomobilno motorno brigado. Cerkevni obred bo izvršil gasilski kurat, kanonik g. dr. Mihael Opeka ob asistenci domačih g. duhovnikov. Ob 2 pa bo sprejem gostov na kolodvoru in nato sprevod z godbo na čelo po trgu v farno cerkev sv. Pavla. Po končani službi božji se razvije sprevod po drugi cesti trga do gasilnega doma, kjer se izvrši blagoslov nove avtomobilne motorne brigade. Zatem se vrši velika ljudska veselica z zelo pestrim programom, kjer bodo vrhniški gasilci pokazali, kaj znajo. Vabimo vse naše sosedo, pa tudi oddaljeneje, da se udeležijo te slavnosti, ker vrhniško gasilsko društvo potrebuje še precej grošev za poravnavo svoje druge motorne brigade.

Košnja se že čvrsto vrši. Kakor lani pride tudi letos vojaška nakupovalna komisija, ki bo nabirala seno brez mešetarjev in prekupcev naravnost od kmetov samih oziroma zadrug.

Prejeli smo: Res je, da se je vršila seja občinskega odbora na Vrhniki, na kateri sem govoril o stanovanjski hiši na Novi cesti. Res pa ni, da bi priporočal, naj se da 200 tisoč Din ali še več za popravilo stanovanjske hiše. Res pa je, da sem obsojal to delo odbora Občinske posojilnice, ki je za adaptacijo hiše dovolil tak znesek, medtem ko stradal delavski otroci tržanov. — Jože Modrijan.

Tramvaj vozi na Vič!

Manifestacija viškega prebivalstva ob otvoritvi nove tramv. proge

Važni sklepi Maloželezniške družbe

Ljubljana, 27. junija 1931.

Z nezmanjšano potrebo in nestrpnostjo, kakor Šiška, je tudi Vič pričakoval otvoritve tramvajske proge, ki bi ga zvezala z mestom. Še bolj kakor pred tedni Šiška, pa je Vič danes manifestiral svojo radost ob tem dogodku.

Ob 6 popoldne so se zbrali v »Zvezdic« odlični zastopniki naše javnosti, tako zastopnik g. bana dv. sv. dr. Marn, okrajni glavar ljubljanske okolice dr. Andrejka, zastopnik cerkvene oblasti kanonik dr. Klinar, mestni župan dr. Puc, podžupan prof. Jare in skoraj vsi občinski svetniki, predsednik Splošna maloželezniške družbe dr. Fetič z vsemi upravnimi svetniki, policijski ravnatelj g. Kerševan, glavni tajnik Zbornice za TOI g. Mohorič, predsednik Pokojniškega zavoda g. Vrtovec, ravnatelj OUZD dr. Bohinjec ter mnogi drugi odlični zastopniki oblasti in raznih korporacij. Že v »Zvezdic« se je nabrala velika množica ljudi, ki je z zanimanjem opazovala pet novih okrašenih voz, ki naj preizkusijo novo progo od »Zvezde« na Vič. Prve štiri vozove so zasedli povabljeni gostje, v zadnji voz pa je navadno občinstvo. Med ovacijami občinstva v spalnici so krenili vozovi po novi progi. Ti novi vozovi se od prvih istega tipa razlikujejo, da imajo sedeže povprek in ne po dolgem. Ob izhodu iz ožine Gradišča so udeleženci poskusne vožnje opazovali, kako funkcionira svetlobni signal »Sloj!« — znamenje voznikom, da vozi skozi ožino tramvaj. Podoben signal je tudi pri ovinku na Rimsko cesto. Na Borštnikovem trgu je v imenu tankajšnjega prebivalstva pozdravil preizkusno komisijo g. Potočnik, učitelj v pokoji.

Na Tržaški cesti, pred kolonijo »Stan in dom« je čakalo komisijo novo presenečenje. Čez progo so namreč dekleta in fantje v narodni noši držali »šrang«, t. j. kito iz evelja. Okoli »šrang« pa se je nabralo mnogo občinstva. Med temi tudi viški občinski odbor z županom g. Petrovičem na čelu. G. Petrovič je pozdravil komisijo, poudaril, da si je viško prebivalstvo nestrno želelo tega dogodka in je nato izjavil, da je pot prosta. Odgovoril mu je dr. Fetič. Od tam pa do viške občine se je razvil svojevrsten sprevod. Na čelu je jezilo 11 fantov in narodnih noš, za njimi godba Vič-Glinec, dalje okoli 50 narodnih noš, nekaj šolske mladine in pa gg. dr. Puc, dr. Andrejka, dr. Fetič, prof. Jare, Petrovič, Turk in drugi. Vse viške hiše in poslopja so bila okrašena z zastavami in v mnogih oknih so viseli lampijoni. Z župniškega vrta pa je grmel v pozdrav topi. Posebno ljubeč je bil pogled na mladino, ki je radostnih oči in z živahnimi klici ter zastavicami pozdravila prihod tramvaja na Vič. Za to se je posebno potrudil g. šolski nadzornik Strakelj, da je bil sprejem od strani mladine posebno prisrčen. Pred viško cerkvijo so se razvrstili zastopniki in narodne noše v krog okoli duhov-

ščine. Spregovoril je župnik p. Teodor Tavčar. Poudaril je, da je cerkev dobra mati in se zato veseli vsakega resničnega napredka svojih otrok, nobeno človeško delo pa ni popolno, če ga ne blagoslovi Bog. »Ako Bog ne zida hiše, se zaman trudiš!« Govornik je nato prosil božjega blagoslova za novo delo, ki naj služi v blagor tako pretežno delavske občine, kakor je Vič. Nato je p. Tavčar po obrednih molitvah blagoslovil novo progo. Vsi zbrani zastopniki so nato oddali k malici, ki se je udeležilo približno 140 oseb, med temi skoraj vsi navedeni zastopniki, poleg teh pa tudi skoraj ves občinski odbor viški. Pri malici je bilo izrečenih več lepih napitnic. G. viški župan Petrovič je opisal historijat borbe Viča za novo progo, obenem je pa poudaril tudi moment, da se je stara želja Viča izpolnila ravno na predvečer Vidovega dne. Pozval je zbrane, naj zakličejo spominu bojevnikom za vero in domovino: »Slava!« (»Slavale!«, Nj. Vel. kralju pa: »Živel!« (»Buren »Živel!«). V imenu Maloželezniške družbe je govoril predsednik dr. Fetič, ki je poudarjal, da pomenja novi tramvaj velik napredek zblizanja med mestom in viško občino. Dv. sv. dr. Marn je napil v imenu g. bana, ki se veseli vsakega napredka v naši banovini, pozdravil pa je novo delo tudi v svojem imenu kot zastopnik Zveze za tujski promet. Vsak nov napredek je tudi napredek tujekoprometnih razmer pri nas. V imenu mestne občine je govoril župan dr. Puc, ki se je posebej spominjal zaslug prisotnega banskega svetnika dr. Mencingerja, ki je odkupil ostanke prejšnje Maloželezniške družbe in posledice tega dela se poznajo sedaj. Za temi je govoril še viški občinski svetnik g. Tribuč, ki je opisal tudi razvoj viške občine, dalje univ. prof. dr. Vidmar, vladni svetnik dr. Mencinger, okrajni glavar dr. Andrejka, obč. sv. Tavčar, ravnatelj dr. Bohinjec v imenu OUZD in podžupan prof. Jare, ki se je zlasti spominjal dela inženjerjev tvrde Siemens-Halske pri tej progi in pa domačih inženjerjev. Odpustila je bila vdanostna brzokavka Nj. Vel. kralju in pozdravil brzokavki prometnemu ministru Radivojeviču in gradbenemu ministru inž. Sernecu.

Novo progo je že povsem okupiralo občinstvo, ki se je neprestano vozilo s tramvajem. Vsi vozovi so bili nabito polni.

Splošna maloželezniška družba je danes sklenila, da prejmejo njeni uslužbeni kot posebno nagrado ob dograditvi proge polovico vsakega inkasa na jutrišnji dan, v nedeljo. Dalje je sklenila, da se imenuje poslovođa inž. Josip Zenko za ravnatelja in se mu regulirajo prispevki. Knjigovodja Mihael Nečmar pa bo vodil odsej dalje vse komercialne posle podjetja. Odlok o odpravi napitnice ostane še nadalje v veljavi, zato pa preime vozno osebo ob novem letu redno 1% vsega letnega inkasa, ki se razdeli enakomerno med vse vozne uslužbenice.

Maribor

✶ Prevzrešeni vladika dr. Karlin se je večeraj vrnil iz Rogaske Statine, kjer je bil na oddihu.

✶ Vidovčansko cerkveno slavlje je bilo večeraj dopoldne ob 10 v tukajšnji stolnici mestno danes, ker se maša zadušnica more brati samo na delavnik. Maši zadušnici, ki jo je ob asistenci bral stolni dekan dr. Maks Vrabec, so prisostvovali predstavniki oblasti ter cerkveni školi zbor z mestnim poveljnikom generalom Dr. Pavlovičem na čelu.

✶ 60-letnico obhaja te dni v ožjem krogu ravnatelj tukajšnje realne gimnazije Jakob Zupančič. Prihajašnjemu in visoko čislanemu šolniku naše najpriskrajše čestitke.

✶ Na drž. prvi dekl. mešč. šoli v Miklavžu vliči se bo vršilo vpisovanje v vse razrede v ponedeljek in torek dne 29. in 30. t. m. od 8—12 Do sprejema v prvi razred imajo pravico vse učenke, ki so dovršile z dobrim uspehom četrti razred osnovne šole. Za vpis sta potrebni zadnje šolske izpričevalo in knjižni list. Revne učenke dobijo v šoli učne knjige in obed brezplačno. Radi ureditve razredov se roditelji naprošajo, da vpišejo svoje hčerke v zgoraj omenjenih dveh dnevih.

Samo tedaj potuješ brezskrbno na počitnice, ako si pred odhodom nabaviš

EXELTOX
Sigurna smrt vsemu mrčesu!

✶ Duhovne vaje za učiteljice bodo od 2. julija zvečer od 6. julija jutraj v zavodu šolskih sester v Mariboru. Prijave naj se pošljejo vodstvu zavoda do 1. julija.

✶ Lep uspeh Mariborčanke. Diplomski izpit je napravila z odličnim uspehom na opernem oddelku glasbene akademije v Zagrebu gđe. Erika Družovičeva. Hčerka tukajšnjega uglednega glasbenega delavca in profesorja Hinka Družoviča; Angražina je na zagrebški operi. Naše prisrčne čestitke!

✶ V Marjino Celje so poročali večeraj dopoldne v velikem številu župljani predmestne župnije Matere Milosti. Ob pol osmih je bila v baziliki romarska sveta maša. Udeleženci romanja se vrnejo predvidoma v torek. Romanje so organizirala prostovna društva frančiškanske župnije.

✶ Dr. Josip Furlan, specialist za ušesne, vratne in nosne bolezni v Mariboru, Vrazova ulica 2, ordinira od 1. julija dalje od 10—12 in od 14—15.

✶ Prva razstava te vrste v Mariboru. Danes se odpre v prostorih bivše parkovne kavarne razstava fotografiranih posnetkov, ki so jih izvršili mariborski fotogramaterji. Razstavljeno bodo pretežno fotografije z zimskimi motivi iz Pohorja, Kozjaka in bližnje mariborske okolice. Razstavo je organiziral zimskosportni odsek SPD.

✶ V naši podružnici na Aleksandrovi 6 lahko naročite oglaševanje, poravnate naročnino, ter dobite pojasnila v vseh poslih uprave. Uradne ure vsak dan od 8—12 in od 15—18. Tudi se tam.

Sigurna naložba denarja
9% obrestovanje francoskega denarja

Brezplačna pojasnila daje list finančnikov »Der Anlagebote«, Wien I., Gluckgasse 2, poleg kapucinske grobnice

KOLINSKA
TVORNICA
ČIKORIJE
Okusna in zdrava je
KOLINSKA KAVA

Iz društvenega življenja

Trgovsko bolniško in podporno društvo vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v veliki dvorani Trgovskega doma dne 30. junija ob 20 (8 zvečer).

Pripravljalni odbor »Kajak kluba Ljubljana« vabi vse ljubitelje sklopnih čolnov ter interese in prijatelje Kajak spora na sestanek, ki se bo vršil v sredo 1. julija ob 20 v restavraciji hotela »Miklavž«.

V Dobu pri Domžalah priredi šolska mladina v nedeljo 28. junija ob 3 popoldne v Domu katoliškega prosvetnega društva v Dolu igrokaz »Kraljica palčkov« pod vodstvom gospe Urbančičeve, učiteljice v Dobu.

Pohištvo ŽELEZNO MEDENO
NAJSOLIDNEJŠE in NAJCENEJŠE
ZAGREB
BARONA JELEČIČA 2
Zmaj

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 28. junija: 9.00 Ing. Jože Černe: O poljedelstvu. — 9.30 Jože Premrov: Razširjanje oblasti oglejskih patriarhov po slovenski zemlji. — 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11.00 Samospevi gđe. Dragice Sok. — 11.30 Plošče. — 11.45 Dnevne vesti. — 12.00 Cas. — 14.20 Prenos iz Cerklj pri Kranju: Odkritje spomniške plošče Davorinu Jenku; odkritje spomniške plošče Ignaciju Borštniku. — 17.00 »Igra o Avgustinu«, igrajo člani akademske zveze. — 20.00 Samospevi g. Jožeta Gostiča, solista ljubljanske opere. — 20.45 Prenos z Bleda. — 22.00 Cas, dnevne vesti. — 22.15 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 29. junija: 9.30 Inž. Jože Černe: O poljedelstvu. — 10.00 Cerkevni zbor meščanske in osnovne šole iz Št. Vidu nad Ljubljano pod vodstvom uč. Mavra Jovana. Dvo- in enoglasen otroški zbor s spremljavo. — 11.00 Salonski kvintet. — 12.00 Cas, dnevne vesti, plošče (Jugoslovanski klavirji). — 15.30 Jože Premrov: Oglejski patriarhi, prvi cerkveni gospodje na slovenski zemlji in mejni grofje Kranjske, Istre in Furlanije. — 16.00 Harmonika solo, g. Kolarič. — 16.30 Mladinska opereta v dveh dejanjih: Godna kraljica, izvajajo učenci in učenke iz Tržiča. — 20.00 Salonski kvintet. — 21.00 Prenos z Bleda. — 22.00 Češka glasba na ploščah.

Torek, 30. junija: 12.15 Plošče (Mešan program). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.00 Jože Premrov: Propadanje in združitve svetne oblasti oglejskih patriarhov. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Dr. Reya: Klima in človek. — 20.00 Dr. Čampa: Časnik in časnikarstvo. — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Cas, dnevne vesti.

Drugi programi:

Ponedeljek, 29. junija:

Belgrad: 10.00 Prenos iz katoliške cerkve. 12.45 Radio vrkster. 17.00 Slovenske pesni in citre. 17.30 Koncert radio orkestra. 20.30 Vokalni koncert. 21.00 25 letnica g. Vasil. Šumski, člana beograjske opere. — Zagreb: 11.30 Koncert na krovu »Kraljica Marija« v Splitu. 20.30 Večerna komorna glasba. — Budapest: 10.00 Nabožna glasba. 11.00 Grško-katoliška služba božja; nato koncert opernega orkestra. 19.35 Pianinski koncert. 20.45 Drama, nato eiganska glasba. — Dunaj: 10.30 Beški pevski zbor. 11.05 Koncert vojaške godbe. 20.00 Operni napevi. 22.15 Večerna glasba. — Milan: 21.00 Komedija. 21.40 Komorna glasba. — Praga: 21.00 Radio orkester. 22.15 Moravska Ostr. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert. — Rim: 21.00 Glasba glasba. — Berlin: 19.10 Orkestralni koncert. 20.30 »Letales«, dramska studija. 22.20 Plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Simfonični orkester. 19.45 Simfonični orkester. 20.45 Jazz orkester. 21.00 Orkestralni koncert. — Stuttgart: 19.45 Zabavna glasba. 21.15 Založna. 23.00 Plesna glasba. — London: 20.15 Kvintet. 21.15 Plošče. 23.20 Plesna glasba. — Mor. Ostrava: 20.55 Praga. 22.15 Radio orkester.

Torek, 30. junija:

Belgrad: 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Večerni koncert. — Zagreb: 20.30 Klavirski koncert (dr. Nikolaj Papp). — Budapest: 12.05 Orkestralni koncert. 17.30 Pianinski koncert. 18.35 Orkestralni koncert. 20.00 Koncert. 21.30 Ciganski orkester. 22.15 Plošče. — Dunaj: 20.00 Veseli Dunaj. 22.30 Jazz in plesna glasba. — Milan: 21.00 Vokalni in orkestralni koncert. — Praga: 19.30 Brno. 21.00 Radio orkester. 22.20 Plošče. — Langenberg: 20.00 »Orfel in Evridika«, opera. — Rim: 21.00 Pester koncert; komedija »Večna ljubezen«. — Berlin: 19.00 Orkestralni koncert. 21.15 Koncert. — Toulouse: 12.45 Radio orkester. 20.15 Simfonični orkester. 21.00 Orkestralni koncert. 23.45 Dunajski orkester. — Stuttgart: 19.35 »Jolanthe«, opera, Čajkovsky. — Mor. Ostrava: 19.05 Brno. 20.55 Praga.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

F. Larwin:

Skrivnostna Smara

V prvih dneh lanskega avgusta je zapustil mladi francoski zdravnik Jean Vieuchange v spremstvu svojega brata Michela, starinsovlca, Pariz, da bi iz Marakeša, glavnega mesta francoskega Maroka, poskusil kot prvi Evropejec obiskati skrivnostno Smaro v osrčju Sahare. Mislil je prvotno s karavano oditi v Tiznit, zadnjo francosko utrdbo v oazi ob meji puščave in potem preoblečen nastopiti nevarno pot. A izkazalo se je, da bi tvegal raziskovalec na poti v Tiznit po nepotrebnem življenje. Pred kratkim upokorjena naselbina je sovražila bele tujce, in krdece francoske konjenice, ki je bilo v utrdbi pod poveljstvom skromnega poročnika, ne bi utegnile kljubovati pri spopadu s 4000 domačini. Vsled tega je Vieuchange naposled zapustil svojo usodo Arabcu Ahmed el Mahbulu, ki je bil deležen površne evropske izobrazbe, a se je šele po celomesečnih pogajanjih opogumil v toliko, da je prevzel vodniško vlogo.

Po končanih pripravih sta zapustila brata Vieuchange na vse zgodaj dne 10. septembra 1930 z avtomobilom Marakeš in pozno ponoči srečala na določenem kraju Mahbula. Ta je privedel s seboj svojega brata Lharbija. Oba sta vzela s seboj tudi žene, Bus in Fatimo, da bi imela karavana nedolžnejši družinski značaj. Molčeci, pohlevni ženi, ki spričo preprostega pokolenja nista nosili koprene, sta bili prijazni in uslužni. Tudi oba koščena korenjaška Arabca sta se odlikovala po dobrodušnem značaju. Tretji vodnik je bil Chibani, majhen, suh mož — Berber, potomec hamitskega prebivalstva Severne Afrike. Izvrstno je poznal karavanske poti, a se dokaj slabo razumel z Arabci, ki so mu očitali strahopetnost. V tej pisani družbi sta vzela brata slovo. Jean je oddrvel v avtomobilu z ugašeno lučjo proti Mogadoru (pristanišču v Južnem Maroku), da bi čakal na vesti iz puščave in bratu po potrebi priskočil na pomoč. Michel pa je nastopil svoje nevarno potovanje

Zemljevid Vieuchangeve poti.

naprej, da bi oskrbel prenočišče pri nekem glavarju, svojem sorodniku. Podkupil ga je s sladkorjem, ki ga domači rodovi zelo cenijo. Karavana ni smela biti prehitra, da ne bi obudila suma: saj se v puščavi nikomur ne mudi. Moški so čepeli sredi dvorišča z bodali v roki, pripravljeni za napad. Vieuchange je moral natančno posnemati držo Buse in Fatime, ležati na boku, stegniti noge, ki jih ni smel prekrižati, in je trajala ta muka dve noči. Ves čas je molčal, da ne bi ga izdala slaba izgovorjava. Oddahnil se je, ko je karavana zopet odšla dalje po navpičnem ostrem kamenju.

Šesti dan je dosegla rodovitno dolino oaze Vadi Nuna. Tu so srečali potniki dosti trgovcev, ki so bili namenjeni v Timbuktu ob reki Niger. Večkrat so se razpletli pogovori, a na Michelovo srečo prepoveduje arabska vljudnost tujcu, da bi stavil ženi katerokoli vprašanje. V Amalu je prepustil neki karavanbaša Chibaniju, svojemu rojaku, za prenočišče prazno kočjo, štiri napol podrtne stene iz ilovice. To je bila nepopisna sreča. Zdaj se je Vieuchange prvič po šestdnevni naporni hoji, skelet, umil, pa se vlegel vznak, da bi se do siteda naspal.

Dežela se je spremenila. Cesta se je zožila v sotesko med črnosivkastim navpičnim skalovjem. Michel je le mukoma korakal v hrib s svojimi ozuljenimi nogami. Mahbul, ki je ostal prožen pa čil kljub vsem naporom, ga je podpiral, suval naprej in vlekel iz jam, če se je v temi zgrudil vanje. Pozno ponoči se je razleglo pasje lajanje in so se prikazale sredi črnotemnega neba pahljače palm vrh ozidja. Chibani je dvignil onemoglega Vieuchangea in ga odvedel notri, ko so se odprla ozka vrata. Potniki so dospeli v oazo Tigilit ob reki Vadi Draa, ki tvori mejo med francoskim Marokom in špansko deželo Rio de Oro. Samo šejk, ki je vladal v Tigilitu, bi Francozu proti izdatnemu plačilu lahko omogočil nadaljnjo pot. A seveda ničesar ne bi smel zvedeti o pravem cilju, skrivnostni sveti Smari. Mahbul je Vieuchangea naučil, da bi se izdal za Američana. Zedinjene države uživajo pri Berberih velik ugled že zavoljo smar-nih dolarjev, dočim so Francozi kot osvobodilci nepopisno obsojeni. Michel se je moral šejku predstaviti kot inženjer, raziskovalec srebrnih ležišč v deželi Rio de Oro...

Prvotni potni načrt je obsegal: 3—4 dni za nakupovanje brzih velblodov v Tigilitu, sedem dni za pot do Smare, tri dni za ogled mesta, sedem za povratek, sedem za odmor v Tigilitu in še šest za pot do Tiznita. A med tem ko je zdravil Michel svoje do krvi odrte roke pa noge, mu je javil Mahbul, da hoče šejk 30.000 frankov nagrade. Za ta denar (75.000 Din) je bil pripravljen dozdevnemu inženjerju dovoliti pot po svojem ozemlju, ne da bi seveda nudi varstvo proti strelju iz zasede ali napadu razbojnikov. Michel, ki je imel samo 15.000 frankov gotovine, ker nikakor ni računal na slično oduševstvo, je moral poslati Lharbija in Chibanija k bratu Jeanu v Mogador po denar. To je pomenilo novih deset dni zamude. V upanju, da ne bodo kakšni kočevniki spotoma napadli sla, je ostal nesrečni Michel v šejkovem ujetništvu. Zaklenili so ga v temni nizki hiši. Fatima in Bus sta mu prinašali smrdljivo bravino in umazane čevapčiče iz loja. Michel je jedel samo nezrele dateljine in suh ječmenov kruh, ker vse drugo mu je bilo zoprno. Tresla ga je mrzlica, ker je spotoma večkrat pil umazano vodo iz kaluž. Ponoči ga je dušilo in v boju s steniciami in bolhami ni spal skoraj niti tre-notek. A po desetih dneh sta vodnika srečno prinesla denar. Šejk je prejel zahtevano in jetniku dovolil zapustiti ječo. Sporočil je za slovo, da se potika ob poti veliko razbojnikov in priporočil, naj potuje »Rumic« (Rimljan).

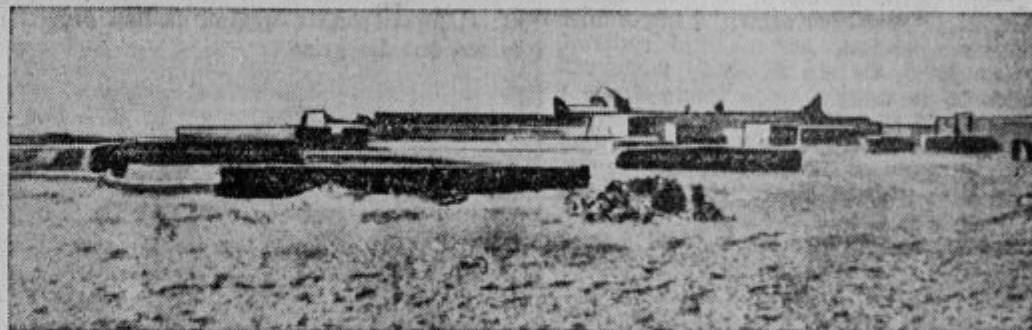
to je nevernik, arabsko ime za Evropejce) rajši samo ponoči...

Obe ženi, Laharbi in Chibani sta ostali v oazi. Michel se je prelevil iz žene v šejka z belim plaščem in črnim turbanom, ki se zaveže okoli ust, da bi varoval sapnik pred peskom. Ponoči so ga odvedli iz ječe. V mesečini je zagledal ob plitvi rečici zvestega Mahbula in dva razcapana šejka. Pozdravil je s »salem aleikum«, a oba nova vodnika sta se mu samo zarežala naproti. Michel je sprožil še daljšo arabsko molitev, ki se je naučil na pamet, a ni dobil nobenega odgovora.

Mala skupina je molče odkorakala. Mahbul je pojasnil Francozu na uho, da sta šejka velika gospoda: vsak je bil ukazovalec 2000 do 3000 vojščakov. Kot kneza sploh nista hotela govoriti z nevernikom. Tudi v odmorih sta čepela na 20 korakov razdalje, ne da bi odprla usta. Samo enkrat je videl Vieuchange, da sta se nasmehnila: takrat ko je padel z velbloda in si do krvi potolkel obraz.

Tako je minilo štiri dni naporne poti. Naposled je stopil eden izmed šejkov na debelo bodico in si pokvaril nogo. Oba sta smatrala to nepriliko za Alahovo kazen in zahtevala takojšen povratek. Od mrzlice izmučen in od lakote onemogel Vieuchange ju ni mogel pregovoriti in je sklenil, da bo potoval naprej sam. Mahbul, ki mu je ostal zvest, ni poznal poti. Zanašal se je samo na kompas in na to, da bo kjerkoli našel domačega vodnika. A ko se je ustavila karavana radi prenočitve in zaspala, da bi se zgodaj dvignila, so o polnoči nenadno zadoneli strelji. Napadli so jo razbojniki, ki so po svoji navadi sprožili puške že iz daljave 1500 m. Vodniki so naglo odvezali preplašene velblode in pričel se je divji beg na življenje in smrt. Ob svitu se je streljanje poglobilo. Begunci so pridrveli iz kamenite puščave na mehko, z mahovjem poraščen planjavo. Šejki so godrnjali. Sicer so mogli velblodom zavezati gobce, da ne bi kričali, a živali so zapustile prerazločne sledove. Pitna voda je bila na koncu. Šejka nista dovolila Mahbulu v največji vročini niti enega požirka. Saj ni bilo nikoli v bližini nobene mlake. Jahačem so zatelekle in odpovedale noge.

Obupani Vieuchange se je moral ukloniti sili in se povrnil v Tigilit, kamor je dospel zvečer 10. oktobra. Prehodil je tekom zadnjih 48 ur do 250 km. Če bi bil potoval vedno proti cilju, bi bil že davno v Smari... Namesto tega je moral zopet v šejkovo stenico polno ječe. Izmučeni velblodi so mu poginili. Zopet je moral poslati k bratu po denar, nakupiti nove velblode, ki jih domačini le neradi prodajajo, popolniti zalogo koruze in kruha. Bil je vedno slabotnejši in ostal je skoraj brez kinina. Kljub temu je takoj zopet nastopil pot, čim je koncem istega meseca oktobra zaključil svoje priprave.

Edina slika skrivnostne Smare.

Razen Mahbula in istih šejkov ga je zdaj spremljal še Chibani. Slednji je izbral novo smer, in kmalu je zagledal Vieuchange novo gorovje Amaktel, ki ga ne beleži noben zemljevid. To pot niso trpeli od ježe. A če so zagledali v daljavi oblak prahu, ki je pomenil karavano ali kočujoč rod, včasih do 3000 ljudi, je moral Vieuchange takoj v košaro tovrnoga velbloda. Notri skrit je čepel z glavo med kolena po več ur in medel od nepopisne vročine, v temi, ko so se vršili neizogibni počasni razgovori, pozdravi in barantanje v priložnostni kupčiji. Noge so mu tako otekle, da je le težko sedel v sedlu. A zavest, da bo kmalu na cilju, mu ni dovolila opesati.

Ob svitu dne 1. novembra 1930 je nastopila karavana svojo pot v zavesti, da bo danes zagledala Smaro. Oba šejka sta pohitela naprej, da bi videla, kaj se godi v prepovedanem mestu. Po večurni ježi sta sporočila, da je čas primeren. V bližini se je nahajalo do 5000 kočevniških šotorov. A povsod so pripravljali obedi, da bi šele popoldne odrinili v mesto. Zdaj je bila Smara prazna. Od razburjenja zmeden je moral Vieuchange zopet v svojo košaro. Velblod ga je ponesel v klanec. Gori je začul raziskovalec svečan glas enega izmed šejkov: »Glej!« Vieuchange je hotel samo videti, ne da bi se zmedel za nevarnost. Čim je njegova žival pokleknila, je že skočil iz košare. Šejka sta planila k njemu, eden ga je lopnil s pestjo po roki: »Kaj ti je? Videli te bodo!« A nista spoznala poprej tako pohlevnega nevernika. Vieuchange ju je odrinil v stran: »Mi ne bosta zapovedovala!« in kakor v sanjah je odkorakal naprej.

Res je čudno zrasla pred njim sredi neplodne puščave zelena oaza in ob njenem robu nepričakovano veliko mesto. Razločil je sredi svetlorjavih hiš rumeno kupolo velike mošeje in kocki slično kašbo, utrjen grad. Sicer pa je ležalo mesto popolnoma odprto brez vsakega ozidja. Vieuchange je pretekel nekoliko sto korakov, skozi napol razdrto hišo stopil v mesto in pogledal na uro. Kazala je četrta na eno popoldne. Izvlekel je fotografski aparat in po ozki uličici stekel k mošeji, središču prepovedanega mesta. Stopil je pod oboke črnega, preperlega apnenca. Vse je bilo prazno, napol razpadlo. Ob vhodu je še visela kakor navadno veriga za lučko, a luči

ni bilo več. Stekel je po vijugastih stopnicah na minaret in objel s pogledom vse začarane razvaline. Koliko stoletij je minilo od časa, ko je zbiral tu muezin vernike k molitvi? A čas je bil dragocen. Vieuchange je zopet pohitel navzdol, vzel je pripravljeno stekleničico in jo vtaknil v luknjo v zidu. Notri je bil listič z napisom: Brata Jean in Michel Vieuchange sta skupno odkrila Smaro: Moj brat mi je pomagal in je bil vedno pripravljen pohiteti k meni, če bi zašel v ujetništvo ali bolezen. Jaz pa sem dne 1. novembra 1930 dosegel Smaro.

Obšel je na to še precej ohranjeno kašbo, mogočno ciklopsko zgradbo iz istega črnega kamna. Vrata so bila zaprta. Mahbul, ki je prihitel za Francozom, je trdil, da so zaklenjena. Vieuchange mu je skočil na pleča in skozi odprtino v zidu utrdbe fotografiral ozke uličice notranjega mesta. Stalo je na 6 m visoki naravni skali sredi puščave.

Kakih 300 m daleč je stala sredi peska še druga mala kašba. Vieuchange in Mahbul sta pohitela še tja, ne da bi se zmenila za obupno kričanje šejka, ki ju je svaril od daleč. Fotografiral je velikanski okrogli stolp, ki ni kazal ničesar arabskega, temveč je bil nepričakovano sličen turkeškimi in mongolskim spomenikom. Zleknil se je potem po tleh in pričel s kompasom v roki risati načrt prepovedanega mesta. Bil je že skoraj gotov, ko mu je iztrgal pobesneli šejk iz rok papir in fotografski aparat. Hotel je s pestjo krotiti prepogumnega raziskovalca. Z od groze spačnim obrazom je Francozu zakričal, da se bližajo ljudje, ki so najbrž opazovali vse njegovo početje na vrhu skale. Vieuchange je moral uvideti, da ima šejk prav. Tudi Mahbul je kričal, da že prihajajo kočevniki skozi nasprotna mestna vrata. Treba je bilo misliti na beg in pretečo kruto smrt. Namesto predvidenih treh dni je ostal Vieuchange v Smari samo kake tri ure. Naredil je v tem času 54 fotografskih posnetkov. Roke so mu morale hudo drhteti od mrzlice in razburjenja, a kljub temu do zdaj nimamo nobenih drugih slik iz Smare. Z devetimi vretenci filmskih posnetkov in eno počekano polo papirja kot edino žetvijo po dvomesečnih nepopisnih naporih je Vieuchange ob treh popoldne zopet zajahal svojega velbloda na nepopisno olajšanje od groze drhtečega Chibanija, ki je že mislil, da je podivjana množica raztrgala njegove sopotnike.

Zopet je moral Vieuchange 15 dolgih ur ždeti v svoji košari, medtem ko so neskončne karavane menjavale svoje pozdrave. Trdno je prisegal, da se bo povrnil v prepovedano mesto z zanesljivejšimi vodniki in boljšo opremo. A štiridnevno potovanje skozi brezvodno puščavo je pomenilo preveč za njegovo podkopano zdravje. Bil je napol mrtev, in sta se se menila škodoželjna šejka, da je

26 letni Michel Vieuchange pred nastopom ekspedicije.

po Južnem Maroku, ki ga je odstopila leta 1912. Francija Španski, ker ni imela volje, da bi vedno zopet krotila razbojniške rodove.

V tej deželi, kjer se domačini niso zmedli za nobeno evropsko oblast, Michel seveda ni smel ostati mladi plavalasi Francoz. Saj je le površno poznal berbersko narečje šleuh in nikoli poprej ni videl afriške puščave: samo enkrat je tekom svojih visokošolskih let pogledal preko počitnic na Grško. Mahbul ga je v šotoru preoblekel v ohlapen berberski ženski plašč s krinko in mu z manganovo raztopino odrgnil pleča, obraz, roke ter celo gole gležnje, da bi bili rjavi kakor pri domačinkah. Kot ženska Vieuchange seveda ni smel imeti nobenega orožja. Skrival je pod obleko samo droben fotografski aparat s filmi, beležnico in zalogo kinina. Fatima in Bus sta hvalili lepoto nove družice. A tavanje po razbeljenem kamenju in pesku je bilo jako mučno. Evropske noge so zelo trpele v širokih arabskih opankah s tenkimi podplati. Zvečer je moral Michel redno na novo poslikati svojo obleklo kožo in obriti obraz pa tudi gole noge. Bil je tako izmučen, da mu ni dišala mastna in žarka v rižu kuhana bravina, edina popotna hrana. Veselil se je samo na osvežujoči čaj iz poprove mete, ki ga je zvečer vedno okrepil.

Tri dni so podili preko puščave svoje velblode in osle ter se skrbno izogibali naselbin. Nekoč je hotel Vieuchange fotografirati starinski grad kaida Laiadija, a vodniki mu niso dovolili. Gospod kaid je užival sloves velikega babjeka. Kaj bi se zgodilo, če bi se mu zahotelo po lepi mladi potnici, da bi jo dodelil svojemu haremu? Kje so videli berbersko ženo s fotografskim aparatom? To bi pomenilo smrt... Sploh se je moral Vieuchange pri Fatimi učiti, kako naj pravilno nosi svojo plavo kopreno, da se ne bi zazdel tujim jezdecem sumljiv. Če je včasih zajahal oslička, ni smel pozabiti, da mora viseti žensko stopalo samo z navpično doli uprtimi prsti. Če je spal, se nikoli ni smel vleči na urbet.

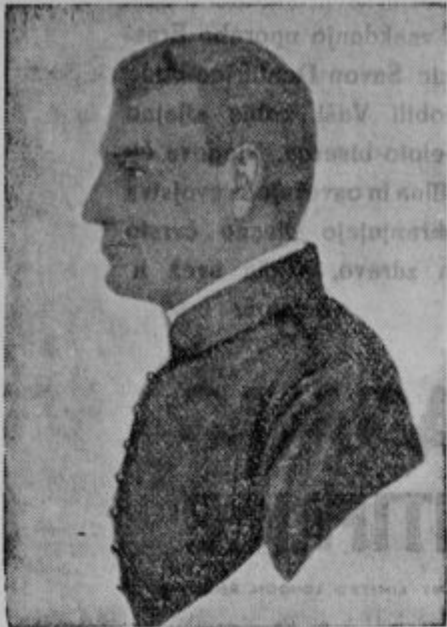
Vse to je bilo jako mučno, a previdnost se je morala podvojiti, čim je stopila karavana četrta dan v deželo trinoškega kaida Madanija, zagrizenega sovraznika Francozov in Špancev. Skozi line kašb, kockastih utrdb po gričih, so štrlele puške vedno pripravljenih berberskih strelcev. Chibani je pohitel sam

Michel Vieuchange po vrnitvi z ekspedicije.

Pred 120 leti gimnazije v Kranju

Ob letošnji Vidovdanski proslavi se spominja mesto Kranj in njegova gimnazija dveh velevažnih dogodkov v svojem kulturnem razvoju: ustanovitve francoske gimnazije pred 120 leti in njene obnove kot nižje gimnazije pred 70 leti. V ta namen je izdala gimnazija spominsko letno poročilo, po katerem bodo gotovo z veseljem segli njeni številni nekdanji gojenci.

Dekan Josip Dagarin

Mesto Kranj je imelo v srednjem veku svojo župno šolo, v reformacijski dobi celo župno in evangelijsko mestno šolo, v dobi prosvetljenega absolutizma je prejele trirazredno glavno šolo, toda za gorenjsko mladino tako potrebno srednjo šolo ji je preskrbel maršal Marmont, vojvoda Dubrovniški, ki je bil prvi, pa tudi najboljši generalni guverner L. 1809. od Napoleona I. ustanovljenih ilirskih provinc.

Francoska vlada je preuredila upravno razdelitev pridobljenih dežel ter ustvarila mestno občino »Veliki Kranj« s 7548 prebivalci (l. 1811.), ki je obsegala tudi okoliske vasi. Mestna naselbina sama je štela le približno 1800 prebivalcev v 263 hišah. Na čelo mestne uprave je postavila frankofila dr. med. Natalisa Pagliaruzzi, imetnika kranjske graščine (sedaj okr. načelstvo). Méru sta pomagala 2 pristava; posebno se je odlikoval prvi pristav Andrej Orehovnik. Med 7 municipalnimi svetniki srečamo pivovarnarja Jozeka, tvorničarja mila Focka in trgovca Trpinca. — Francozi so uredili v Kranju mirovno sodišče, ki ga je vodil bivši mestni sindik Ignac Škarja, lastnik graščine Prevale.

Kranjski mér je preskrbel novoustanovljeni gimnaziji učne prostore v župnišču ter tudi predlagal potrebne profesorje. Med njimi srečamo Francoza Bernarda Bellouarda iz Cavaillona (département Avignon), Čeha Jožefa Mikša iz Novega me-

sta in Jurija Zupana iz Zasipa pri Bledu. Za ravnatelja dvorazredne franc. gimnazije v Kranju je bil postavljen v janzenistični šoli vzgojeni kaplan Josip Dagarin iz Zeleznikov. V prvem šolskem letu je štel zavod 49 učencev. Poleg učnih predmetov francoščine, latinščine, matematike itd. so obiskovali dijaki enkrat na teden vojaški pouk, ki ga je dajal za to določeni častnik najbrž v bivšem kapucinskem samostanu (danes okrajno sodišče.)

Toda francoska gimnazija v Kranju je obstajala samo eno šolsko leto 1810-11. Radi dolgotrajnih vojn so morali nasledniki maršala Marmonta »a Napoleonov ukaz zmanjšati državne prispevke za prosveto in so skušali zvaliti breme na občinske uprave. Ravno takrat pa je zadela kranjsko mestno občino grozna nesreča. 18. maja 1811 je izbruhnil silen požar, ki je vpepelil razen Savskega predmestja in kranjskega gradu, notranji del mesta in Kokriško predmestje s pristavami. Pogorela so tudi javna poslopja: mestna hiša z bogatim arhivom, kapucinski samostan, v katerem je bila nastanjena primarna šola, na župnišču je bila uničena samo streha. Prebivalci so tako obubožali, da mestna občina ni mogla prevzeti nase plačevanja profesorjev in vzdrževanja šolskega oslopja. Zato se jeseni l. 1811. francoska gimnazija v Kranju ni več otvorila.

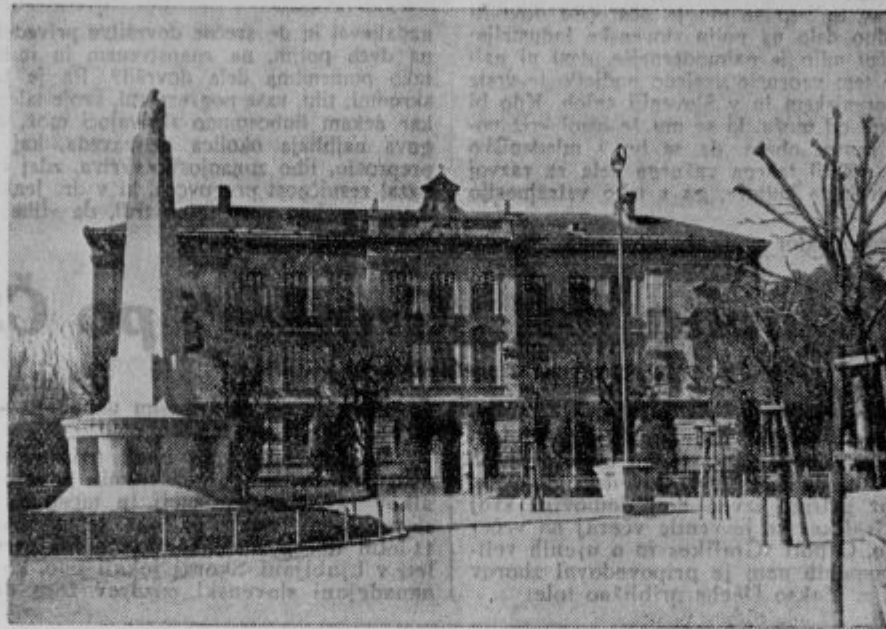
Vendar kranjski mér Pagliaruzzi ni izgubil iz vida te prepotrebne institucije. Naslednje leto, ko se je mesto nekoliko materiječno opomoglo in postalo po sklepu »Malega sveta« ilirske vlade sedež novega distrikta, ki so ga tvorili kantoni Kranj, Škofja Loka, Kamnik in Radovljica, je stavil takoj predlog, da se srednja šola v Kranju obnovi. V Kranj je prišel za subdelegata, vodjo novega distrikta François Tercy iz Lons-le-Saunier (Jura),

svak znamenitega Charles Nodierja, ki je bil tudi literarno delaven. Toda prehitro je minula doba Napoleonove Ilirije.

Potreba po srednji šoli v Kranju pa je ostala. L. 1819. je poskusil tedanji kranjski dekan Avguštin Sluga kar na lastno pest otvoriti prvi gramatikalni razred, toda nadzorstvena oblast mu šole ni odobrila. Enako brezuspešen je bil poskus kranjskih meščanov, ki so leta 1823. prosili za ustanovitev gimnazije v Kranju ter določili v ta namen nove dohodke iz trošarin. Toda zagrizeni nemški šolski referenti pri vladi so odrekli.

Šele po l. 1848 se približamo uresničenju in obnovitvi kranjske srednje šole. Zanj sta si pridobila posebnih zaslug vodja glavne šole Janez Globočnik in kranjski župan Lokar. Šla sta k šolekemu svetniku Jaczu v Ljubljano prosit, da posreduje pri pristojnih oblasteh. Obenem so začeli nabirati prostovoljne prispevke v Kranju in okolici. Občina je prizidala k ljudski šolski stavbi nov del poslopja. Ko je dospela odobritev oblasti se je gimnazija otvorila — pred 70 leti — 1861. Prvi ravnatelj obnovljene gimnazije je bil Valentin Konšek; profesorji pa: veroučitelj Janez Globočnik, Dominkuš in Kanc. Globočnik je odšel l. 1864 za nadškofovega kancelarja v Gorico. Naslednik Konška je bil ravnatelj Krop. Odkar so prihajali v Kranj slovenski profesorji, se je začela borba kranjskih nemških profesorjev (kazarinarjev) proti gimnaziji. Ko je nekdo prof. Glaser v šoli govoril navdušeno o Srbih in njih kralju, sa ga ovadili. Posledica je bila, da so gimnazijo razpustili. V težkih časih ve mnogo povedati starosta kranjske gimnazije prof. Mgr. Tomo Zupan, papežev proločnik in vlastelin na Okroglem pri Kranju, ki je bil prvobornik za pravice slovenskega jezika.

L. 1880. je bila gimnazija za časa deželnega predsednika Andreja barona Winklerja reaktivirana, toda občina je morala prispevati 1000 gld. letno. L. 1887. ko je bil Wiesenthaler ravnatelj, je bila zopet gimnazija razpuščena in s šol. l. 1889-1890. je popolnoma ugasnila.

Gimnazijsko poslopje v Kranju

Po prizadevanju župana K. Šavnika i. dr. je dovolila avstr. vlada 1894 ustanovitev višje gimnazije v Kranju pod pogojem, da občina zgradi šolsko poslopje. Kranjski dekan Mežnarec je odstopil za stavbišče župniško pristavo (ki jo je cerkev prejela kot volilo l. 1780.) in prejel namesto tega tkzv. Zolarino in 1000 gld. Mestna občina je prikupila še Križnarjevo pristavo, last dedičev Katarine Florian. Za gimn. kapelo pa sta poskrbeli z bogatim darom sestr. škola Vidmarja.

Od l. 1895. dalje se krepko razvija zavod pod vodstvom ravnateljev Jožefa Hubada, Ignacija Faidiga in Ivana Košnika ter je vzgojil celo vrsto mož ki stoje na kulturnem in gospodarskem polju ospredju.

Naše dijaštvo

DVA MEDNARODNA KAT. AKAD. KONGRESA

Par Romana, zveza kat. študentov, bo slavila na svojem XI. kongresu 10 letnico obstoja. To jubilejno zborovanje se bo vršilo v Fribourgu v Švici, kjer je bila P. R. ustanovljena in kjer je tudi njen centralni sedež. Kongres se bo pričel 20. julija in bo trajal do incl. 25. julija. Celotni stroški (vožnja iz Ljubljane 3. razred brzovlaka ter hrana in stanovanje v Fribourgu) bi znašali približno 2000 Din za osebo. Slovenska dijaška zveza, ki je že več let aktivna članica P. R., namerava poslati — če bo mogoče — tudi na ta kongres svojo delegacijo. Študente in vsi prijatelji so vabljeni, da se ji pridružijo.

III. kongres slovanskega kat. dijaštva in inteligence pa se bo vršil letos v Bratislavi na Slovenskem od 4. do 11. julija. Prvi tak kongres je bil na Poljskem, drugi pa lani v Ljubljani, ki je poveril za eno leto vodstvo sekretarijata slov. katol. akademikov nam Slovincem. Na tem kongresu bo sta referirala tudi dva Slovinci, in sicer g. prelat dr. Grivec ter g. prof. Sedivy. — Stroški približno 1500 Din.

Kdor se želi udeležiti katerega teh dveh kongresov, naj pošlje svoj naslov čimprej na: Slovenska dijaška zveza, Miklošičeva cesta 5.

Pevska zveza

Razposlali smo zborom okrožnice za koncert 8. septembra. Pozivamo vse faktorje, zlasti pevovodje, naj čimprej priglase svoje zore za to delovanje, da jim pošljemo note. Istočasno s koncertom se bodo vršile v Ljubljani slavnosti izrednega obsega, ki bodo zgrnile v našo stolnico nepregledne množice. Pevci! Ze to je ugodna prilika za vas!

Organiste in pevovodje, ki se nameravajo udeležiti pevskega tečaja ob koncu julija ali v začetku avgusta, prosimo, naj se priglasiyo čimprej, ker bomo morali število event. omejiti. Pogoji so bili v »Slovenec« že objavljeni.

Pri ureditvi našega arhiva se je izkazalo, da je na razpolago še nekaj glasbenih prilog letnikov I.—IX., ki jih oddamo po Din 2.50 vsako (8 strani) s poštino vred. Prilog zadnjega (X.) in letošnjega letnika ne moremo oddati posamezno, temveč le skupno celoletno, in sicer X. letnik broširan po 12.50, XI. letnik po 10 Din zborom, posameznim naročnikom nepevcem pa le po 15 Din.

Pevčeve pesmarice so zopet vae v zalogi, ker smo jih nekaj uredili in na novo broširali. Skupna naročila s popustom.

Društvena pisarna v Komenskega ulici št. 12 je sedaj popolnoma v redu in je med 3 in 4 popoldne tajnik redno tam.

Odbor.

Učni uspehi na naših srednjih šolah koncem šolskega leta 1930—31

Zavod	Skupno število učencev koncem šol. leta	Skupno število učenk koncem šol. leta	Število učenk v odstotkih	Izdelali so									Skupno je izdelalo			Ponavljalni izpit imajo iz enega ali dveh predmetov			Niso izdelali			Redovani niso bili		
				odlično			prav dobro			dobro			učenci	učenke	skupaj %	učenci	učenke	skupaj %	učenci	učenke	skupaj %	učenci	učenke	skupaj %
				učenci	učenke	skupaj %	učenci	učenke	skupaj %	učenci	učenke	skupaj %												
Humanistična gimnazija v Ljubljani	633	102	13'87	47	22	9'38	192	38	31'29	190	28	29'68	429	88	70'35	160	12	23'14	40	1	5'6	4	1	0'7
Humanistična gimnazija v Mariboru	572	113	16'52	88	16	15'18	192	34	32'99	157	26	26'71	437	76	74'88	94	27	17'67	38	10	7'01	3	—	0'44
Humanistična gimnazija v Št. Vidu	332	—	—	56	—	16'87	159	—	47'89	63	—	18'9	278	—	83'74	39	—	11'74	13	—	3'42	2	—	0'60
I. drž. realna gimnazija v Ljubljani	835	9	1'07	38	—	4'74	175	5	21'33	302	2	36'02	515	7	62	189	2	22'63	128	—	15'17	3	—	0'35
II. drž. realna gimnazija v Ljubljani	289	586	66'97	16	33	5'60	111	176	32'80	107	174	32'11	234	383	70'51	41	134	20'00	8	63	8'12	2	1	0'34
III. drž. realna gimnazija v Ljubljani	621	—	—	40	—	6'44	164	—	26'41	203	—	32'69	407	—	65'54	128	—	20'61	86	—	13'85	—	—	—
Ženska realna gimnazija v Ljubljani	—	653	100	—	52	7'96	—	188	28'79	—	216	33'08	—	456	69'83	—	133	20'37	—	57	8'73	—	7	1'07
Zasebna ženska realna gimnazija uršulink v Ljubljani	—	90	100	—	5	5'6	—	35	38'8	—	29	32'2	—	69	76'6	—	16	17'8	—	4	4'4	—	1	1'2
Realna gimnazija v Kranju	308	137	30'79	26	21	10'56	94	49	32'14	93	32	28'10	213	102	70'78	69	32	22'69	26	3	6'51	—	—	—
Realna gimnazija v Kočevju	221	53	19'35	6	1	2'55	37	16	19'35	92	23	4'97	135	40	63'87	63	11	27'01	23	2	9'12	—	—	—
Realna gimnazija v Novem mestu	319	121	27'50	9	5	3'18	43	36	17'95	104	43	33'41	156	84	54'54	86	26	25'45	71	9	18'18	6	2	1'82
Realna gimnazija v Celju	510	160	23'88	41	27	10'15	136	57	28'8	138	142	26'86	314	126	65'7	133	27	23'9	56	6	9'4	1	1	0'3
Realna gimnazija v Ptuj	276	83	23'12	7	2	2'51	50	26	21'17	93	25	32'87	150	53	56'55	87	18	29'25	39	10	13'65	—	2	0'55
Realna gimnazija v Murski Soboti	171	41	19'34	7	1	3'77	25	11	16'98	70	21	42'93	102	33	63'68	39	6	21'22	30	2	15'10	—	—	—
Realna gimnazija v Mariboru	622	313	33'47	31	46	8'24	158	414	29'09	199	88	30'69	388	248	68'02	161	53	22'89	71	11	8'78	2	1	0'32
Državno moško učiteljsiše v Ljubljani	206	—	—	10	—	4'85	88	—	42'71	55	—	26'70	153	—	74'26	51	—	24'76	1	—	0'49	1	—	0'49
Državno žensko učiteljsiše v Ljubljani	—	313	100	—	18	5'75	—	219	69'97	—	45	14'38	—	282	90'10	—	27	8'63	—	1	0'31	—	1	0'31
Zasebno žensko učiteljsiše pri uršulinkah v Ljubljani	—	57	100	—	3	5	—	24	42	—	26	46	—	53	93	—	3	5	—	1	2	—	—	—
Zasebno žensko učiteljsiše pri uršulinkah v Škofji Loki	—	75	100	—	11	14'66	—	41	57'67	—	19	25'34	—	72	94'67	—	3	4	—	—	—	—	1	1'33
Državno moško učiteljsiše v Mariboru	216	—	—	13	—	6'02	101	—	46'76	95	—	43'98	209	—	96'76	5	—	2'31	—	—	—	2	—	0'93
Državno žensko učiteljsiše v Mariboru	—	333	100	—	10	3'00	—	139	41'74	—	103	30'93	—	252	75'67	—	74	22'22	—	4	1'20	—	3	0'90
Zasebno žensko učiteljsiše šolskih sester v Mariboru	—	151	100	—	20	13'24	—	115	76'16	—	12	7'95	—	147	97'35	—	4	2'65	—	—	—	—	—	—

Večer

Aj, mar so zvezdice padle z nebá?
Vsevprek čez rosne poljane in trate
plavajo lučke srebrne in zlate.
Veter poredno se z njimi igra.

Aj, niso zvezdice padle z nebá.
Z murni sestrice kresnice svatujejo,
vigred zeleno svečano praznujejo.
Zbor žabjih grl vmeš svečano reglja.

Lep je, prelep je ta božji večer.
Ves je kot pravljica, ves je kot sanja.
Z zlatimi strunami v srca pozvanja:
»Božji lepoti ni konca nikjer — —«

Vinko Bitenc:

Kresna bajka

Na vrtu je rastle roža, lepa rdeča roža.
Listi njenega cveta so bili mehki, kakor žamet,
cvet sam pa je razširjal opejen vonj po vsej okolici.
Metuljčki in razne žuželke so kaj rade obiskovale lepo rožo, ki jim je vedno postregla s sladkim medom. Tudi solnce na nebu je zelo ljubilo rdečo rožo in jo je čez dan božalo s svojimi toplimi žarki.

Nekoga dne je prišel mimo vrta hudoben deček Nejka.

»Toda rožo pa moram utrpati,« si je dejal. Stopil je na vrt in segel z roko po roži, da bi jo utrpal. Toda ni je utrpal pri peclju, pač pa jo zgrabil z neusmiljeno roko za nežne, baržunaste liste in jih nekaj raztrosil po tleh. Nato se je zasmeljal in bežal. — Rdeča roža je bolešno zavzdihnila. Drobne kapljice krvi so ji pričele padati na izsušeno zemljo, kapljice njene srčne krvi. In roža je potožila solncu:

»Oh, ljubo solnce, pogledaj, umrla bom. Hudoben deček Nejka me je ranil. Pomagaj mi, izkvravela bom.«

Solnce se je od bolesti in srda skrilo za oblake.

»Le potolaži se, rožica moja,« jo je tolažilo solnce. »Kresni večer bo nocoj. V tem času imam jaz največjo moč. Pošljem ti svoje ranocelnike, ki te bodo ozdravili.«

In ko je prišel večer, lep kresni večer, je rdeča roža še vedno vzdihovala in še vedno so ji curljale iz ran kapljice krvi.

Toda, o čuda! Vsaka kapljica se je na tleh mahoma izpremenila v drobčkan, črno žuželko, ki je nosila na zadnjem delu majcenega telesca svetlo srebrno lučko. In te žuželke so obkrožile ranjeno rožo.

»Me smo odposlanke solnce in imamo nalog, da ti zacelimo rane.« S svojimi lučkami so obsevale boleča mesta ranjene rože in kakor bi trenili so bile rane zaceljene. — In lepa roža je še nadalje cvetela v vrtu vse do pozne jeseni. — Žuželke z lučkami pa se še dandanes imenujejo kresnice, ker so na kresni večer prvič zagledale božji svet.

M. K.:

Jožkov beg

Jožek niti vedel ni, kdaj mu je prišla misel, da poberne. Saj je bil komaj teden dni pri teti. Toda že takrat je hotel pobegniti, ko je bil prišel, pa ni bilo prilike. Teta je pazila nanj in svak je pazil. Teto je sovražil, zato ker je bila tako mogočna in tako ošabna. Se svak se je je bal in ji ni upal ničesar reči. — Sprijaznil pa se je Jožek že prvega dne s psom Hektorjem. Ta pes je bil čudovito velik. Svak je rekel, da je že star in da ga bo dal ustreliti. Jožek je razumel, zakaj Hektor tako žalostno gleda, zakaj se mu niti lajati ne ljubi. Smrti se boji. In zato je sklenil, da poberne s Hektorjem. Pripravil je se je čisto na tihem. — Tam v dolini je vas in tam živi mati v revni koči z Julko in Miheem. Julka pazi na Miheca in se igra z njim. Joj, kako se bosta začudila, ko on privede Hektorja in jima bo Hektor dal nogo v pozdrav.

»Hektor, daj nogo!« In on bo dvignil svojo taco.

Tudi mati ne bo več bolna. Vstala bo in se nasmehnila. Se vesela bo, da je pobegnil. In teta bo gledala zvečer, ko njega več ne bo. Malo jo bo skrbelo, drugo jutro bo pa že v resnih skrbih.

On pa bo tedaj že doma. Šel bo tako, da ga nihče ne sreča; kar naenkrat bo doma. Do večera pride domov, še preden bo zvonilo. In Hektor ga bo spremljal.

»Jožek?« se bosta razveselila Julka in Mihec. »Kako sva te dolgo čakala.«

Zgodilo se je, da je bil Jožek ono nedeljo s svakom sam doma. Teta je šla k so-rodnikom. Svak pa je bil spal. Jožek je poizkušal z vrati, če njih ropot ne bi zbudil svaka. In ga res ni. Niti genil se ni na postelji.

In čudno! Kakor da ga je bil Hektor razumel: niti klicati ga ni bilo treba. Splazil se je za Jožkom in sta jo mahnila zadaj za hišo. Tam je bil temen gozd. Jožka je bilo vedno strah. Svak mu je bil pravil, da so v tem gozdu pred leti živeli volkovi in hodili strašili v vas. Joj, če bi se nenadoma volk postavil pred njega! Niti zakričati bi ne mogel; in če bi zakričal, nihče ga ne bi slišal. Toda saj ima Hektorja pri sebi — Hektor je močan in bi ga branil.

Gozd je bil kakor brez konca. Tu pa tam so se med drevjem odpirale jase, malo svetlejše in bolj vesele, nato pa zopet samo drevje. Jožek se je prestrašil: Kaj če je zablodil; saj še nikoli ni hodil tod. Videl je, da se je solnce že nizko spustilo in je žarelo nebo v večerni zarji. Kaj, če bo moral v gozdu

spati? Pri sosedovih je včasih silšal pripovedovati, kako je kakšen otrok zablodil v gozdu. Ko je bila temna noč in ni vedel nikamor, je zlezal v star, votel hrast, da bi se skril. Od daleč je prihajalo tuljenje volkov. Tam daleč nekje pa je bila jasa in mesec je svetil na njo. Otrok ni mogel spati — mislil je na mater in se bal volkov. Na jasi so plesale vile, lepe, prelepe, v belih tenčicah... Tedaj je prišel razbojnik, ki je imel v istem hrastu dom in je našel otroka. Otrok se je prestrašil groznega obraza nad seboj. Razbojnik ga je prijel in ga potegnil iz votline. Otrok je od groze zakričal. Ko so vile slišale otroški krik, so prihiteli in rešile otroka iz razbojnikovih rok in ga odnesle v svoj grad...

Pa je Jožek nenadoma spoznal, da je konec gozda. Pred njim je ležalo polje — in tam daleč vas. A on je bil v drugi vasi doma. Solnce je že skoraj povsem zašlo in mrak se je plazil iz gozda.

»Tekla bova, Hektor, da prideva še pred nočjo domov. Dolga je še pot.«

Stopila sta na cesto. Jožek jo je dobro poznal. Ko je še živel oče, je nekoč šel z njim k teti. In pozneje, ko je oče umrl, je tudi z materjo hodil tja. Tedaj še mati ni bila bolna. Z velike ceste se pride na kolo-voz preko polja, dalje mimo gozda... Tako se pride prejši domov in ni treba hoditi po vasi. Tisti paglavci — vedno jih je dosti — še mimo ga ne bi pustili...

Tedaj se je Jožek grozno prestrašil. Pred njim je stala — teta, ki je bil že pozabil nanjo.

»Kam pa ti?« je dejala in ga hotela prijeti.

Jožek pa je skočil in Hektor je tekla za njim.

»Hektor! Hektooooor!« je klicala teta. Hektor se je ustavil in premišljeval, ali bi šel za teto ali za prijateljem.

Tudi Jožek se je ustavil in žalostno gledal za Hektorjem, ki se je že obrnil proti teti.

»Hektor!« je proseče zaklical.

In Hektor ga je slišal in spet stekel za njim.

Šele, ko sta pritekla do vasi, sta se ustavila. Tete ni bilo nikjer več. Iznad hiš se je kadilo. Zadnji pastirji so gnali s paše in pokali z biči, da je glasno odmevalo med hišami. Jožek se jih je zbal. Vedel je, kako radi pretepajo fante iz drugih vasi.

»Da bi naju le ne opazili,« je dejal Hektorju in se ozrl nanj, kakor da ga prosi pomoči.

Tedaj pa so ga paglavci že zapazili in ga obkolili od vseh strani.

»Kdo pa si ti?« ga je osorno vprašal eden njih.

Jožek ni vedel, kaj naj mu odgovori. Hektor pa je gledal mlado družbo in molil jezik iz gobca in naporno dihal zaradi utrujenosti in starosti.

»Domov grem. Pustite me! Mati je bolna.«

Pa ga niso pustili. Nekdo ga je prijel zadaj za suknjico in ga potegnil, da bi bil skoraj padel.

»Jaz ga poznam. Kamenje je metal za nami, ko smo nekoč bili v njihovi vasi.«

»Psa je ščuval na nas,« je dejal drugi.

»Prav tega psa.«

»Saj ni res,« se je branil Jožek. Nisem metal kamenja in nisem ščuval psa. Saj ta pes še naš ni.«

»Lažeš!« so kričali in nekdo ga je udaril s palico po glavi, da se je skoraj sesedel, drugi pa ga je sunil, da se je opotekel.

Hektor, ki je razumel, je začel sovražno renčati. Paglavci so se prestrašili in odskočili. Eden je zgrabil kamen in ga zalučal Hektorju v nogo, da je zavrnil. Pes se je pogljal za njimi in zgrabil najbližnjega za hlače in mu jih strgal. Fant je zakričal in zajokal.

Jožek se je spustil v tek in za njim Hektor. Paglavci pa so klicali druge pse od hiš in jih hujskali za njima.

Jožek je tekla, kolikor je mogel, pa je videl, da ne bo mogel uiti. Pa tudi Hektor ni mogel več teči, ker je bil ranjen v nogo. In tako so ju dohiteli psi in se vrgli na Hektorja. Kakor da je čutil, da bo preslab proti tolikim, se je ozrl po Jožku; in Jožku se je zdelo, da so Hektorjeve oči solzne in da mu hoče povedati:

Ivan Albrecht:

Nevidni koren

Kaj le hoče doseči Tinče z nevidnim korenem? O, njemu ni do sosedovih hrustov in drugih takih malenkosti. Tinče hoče vse kaj drugega! Zakleto grajsko gospodično hoče rešiti in postati deležen zakladov, ki so namenjeni rešitelju.

Kakor izgubljen sedi na klopi pred hišo in niti ne sliši babice, ki moli kraj njega za srečno zadnjo uro.

Davne zgodbe vstajajo pred njim. Tako živo jih gleda njegova domišljija, kakor da je vse sočna sedanost.

Blizu Ribnice ob Vrbskem jezeru stoji grad in v gradu živi prekrasna grajska gospodična, tako zala, da se noben v lepoti ne more kosati z njo. Kakor pa je lepa njena vnanost, tako temno in trdo je njeno srce. Za zabavo prevzetnica muči živali in ljudi. Ne solze ne kri je ne ganejo, temveč se smeje, kadar koga trpinči. Nekoč naleti na starega puščavnika, ki hoče v kapelo k molitvi. Na vsem lepem ga začne psovati in ga z bičem pretepa, toda puščavnik jo samo svareče pogleda in ji ne reče nobene žal besede. Starčkova potrpežljivost okrutnico tako razjezi, da naščuje nadenj svoje pse. Besne živali planejo in začno

»Branil te bom, dokler bom mogel.«

In se je res branil in stresal od sebe manjše in mlajše sovražnike, Jožek pa jih je obdelaval s kamenjem.

Hektor je krvaval: desno oko mu je bilo ranjeno in tudi po telesu je imel že polno ran. Toda pokazal je, da ne odneha, pa naj se zgodi karkoli že. In bi bil podlegel, da ni tedaj privozil mimo mlad voznik. Jožek ga je prosil, naj mu reši psa. Voznik je stopil z voza in s toporiščem razgnal pse.

Hektor je s težavo vstal in se splazil k Jožku. Trepetal je po vsem telesu in hropel.

»Pojdi, Hektor! Za vasjo je potok. Tam te umijem.«

Zahvalil se je vozniku, prijel Hektorja za pas okoli vratu in ga vodil.

Za vasjo je bil potok. Cist in toplec. Jožek je peljal psa k vodi, in ko se je ta napil, mu je z robcem umival rane in brisal sesedeno kri. Hektor je hvaležno gledal prijatelja, kakor da se mu hoče zahvaliti. Tedaj je Jožek videl, da je Hektorju desno oko izteklo.

Ze je bila noč. Vasi se ni videlo, komaj prve hiše v mesečini. In do doma je bilo še dobro uro hoda.

»Pojdi, Hektor, mati naju čaka doma. Mleka ti bo dala, ki ga je namolzla. In Julka in Mihec te bosta rada imela. Pozabil boš na vse, ker ti ne bo nič hudega pri nas...«

Nad poljem je snivala noč. Nekje v gozdu je skovikal čuk. Jožek je nekoč slišal, da to ni čuk. Čarovnica kliče druge čarovnice. Gorje mu, ki ga zalotijo! Nekoč so zasačile starega berača, ki se je bahal, da se nikogar ne boji. Zgrabile so ga in ga vso noč mučile. Ko se je zjutraj vrnil, je bil ves osivel. Tudi brezglavcev se je Jožek spomnil. Ti kakor kresnice letajo v poletni noči okoli. Premotijo te, da misliš, da prav hošiš. Sele zjutraj spoznaš, da si hodil ves čas na istem mestu. Oče pa je nekoč videl kugo. Mislil je, da je pes, ko pa je prihajala bliže, je bila čedalje večja, da je sploh ni mogel več vse videti. Ustavila se je pred njim in kamor je on hotel, tja je šla tudi ona. In svoje divje oči, kakor oglje žareče, je upirala vanj. Tri dni je bil bolan.

Jožek je vtrepetal. Domislil se je, kako lahko kar nenadoma kakšna pošast stopi izza grma in se postavi pred njega. A komaj je bil tako pomislil, se je razsvetlil gozd. Jožek si je zasenčil oči z dlanko in zastrmel. Svečan spreved se mu je bližal naproti. Hotel je pobegniti, hotel se je skriti, pa se ni mogel. Onemel je čakal. Spredej so stopala v belo oblečena dekleta, kakor angeli, z razpletenimi lasmi, z rožami v rokah. Na sredi pa je bila sama — njegova mati, lepa, kakor še nikoli. Na eni strani je imela Julko, na drugi pa Miheca.

Jožek je hotel zakričati, pa ni mogel. Medtem se je spreved ustavil. Mati je stopila k njemu in ga poljubila na čelo.

»Šli smo tebi naproti —«

»Vedel sem in zato sem pobegnil. Teta me ni hotela pustiti. Saj se bom vrnil, mamica, če boš želela. Samo tebe bi rad videl in Julko in Miheca —«

»Ne boš šel več nazaj. Zdaj bomo lahko živeli. Vse se je spremenilo.« — Tako je rekla mati in ga je prijala za roko in so se vsi skupaj vračali.

Pa se je spomnil Jožek, da je bil v gozdu pozabil Hektorja. Vrnil se je, da ga poišče, reveža, ki je izgubil oko, ko je njega branil... Tedaj pa se je prebudil in se ozrl. Okoli njega je bil gozd in solnce je sijalo v mlado jutro.

»Pojdi, Hektor!« se je dvignil. »Mati naju čaka.«

Hektor pa se ni ganil. Bil je mrtav. S solznimi očmi se je Jožek poslovil od njega in nato stekel proti domu.

Našel je v hiši mnogo ljudi. Stopil je čez prag in je videl: mati je ležala mrtva na postelji, lepa, prelepa, kakor jo je bil v sanjah videl. Ob njej pa sta slonela Julka in Mihec. In Mihec je položil prst na usta:

»Psi! Jožek, mamica spi.«

Julka pa je dejala:

»Mrtva je —«

»Mrtva je —«, je zajokal Jožek in zagrebel obraz v dlani.

Za bistro glave

Rešitev zloženke

S—tanko
l—lovec
o—ovca
v—enec
e—najst
n—ovec
e—na
e—igan

s—mreka
e—dnina
m—uc

Pravilnih rešitev je bilo topot okoli 100. Za nagrado izrečena je bila Sonja Ka-mušičeva, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 9. Dobi vezano knjigo pravljice »Najdenček Jožek«.

M. K.:

Dve zapeljivki

Kraljica Bolezen.

Jaz kraljica sem Bolezen,
svet vesoljni me pozna.
Le pri meni, le pri meni
sreča zlata je doma.

Kadar je otrok bolan,
mama skrbno streže
z vsem mu, kar si požel.
Haj, to se priteže!

Pomaranče, grozdje, med,
kurja bedra, kolačke — mm! —
vse otrok bolan dobi
in povrh še igračke.

Ce otrok pa z d r a v je — fe! —
mora revež jesti vedno
samo mleko, same žgance
in hoditi v šolo redno...

Teta Cmerga.

Jaz pa teta Cmerga
sem. Jaj Veveve...
Otročki moji,
poslušajte me! —

Kdor se z mano družji,
temu dobro je:
s cmergo vse doseže
pri očetu se.

Milo jero vzame
mama na kolena,
guglje jo in daje
sladka ji imena.

Očka pa brž stisne
v roko ji cekin,
da je potolažen
srček materin...

Halo, otroci!

Malo premislite in mi pišite, kaj bi vi tema dvema nesramnima zapeljivkama na takšne lažnjive, hlinjene sladke besede odgovorili. Najboljši spis bo nagrajen z lepo nagrado. Pošljite rešitve najkasneje do četrtega dne 2. julija t. l. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Za židano voljo

Hud pes

Tuj gospod gre skozi vas.
Na pragu neke hiše sedi majhen deček
in vpraša tujca:

»Gospod, ali se ne bojite našega psa?«

Gospod se ozre okoli sebe in pobara:

»No, kje ga pa imate? Ali je velik in hud?«

Deček (ponosno): »Je, je velik in tudi hud! Toda ga bomo šele prihodnje leto kupili...«

Tinče si ne upa reči ne tako in ne tako.
V zadregi se ozira sem in tja ter molči.
»Si sam?« sili ženska.
Deček prikima.

»Ti ni Beta včeraj nekaj naročila?«
Tinče spet prikima, ženska pa:
»No, kaj me res ne poznaš?«
(Delje prih. nedeljo.)

L. Leip:

Krepostna potnica

Ce Jadrna srednjeveški tovorni parnik iz Daljnega Vzhoda v Genovo pa Barcelona po novo blago, seveda ne nudi življenja na krovu bogvekoliko izpremembe. Zato se je celokupno moštvo nepopisno zavzelo, ko se je povrnil kapitan pri odhodu iz Genove na ladjo v družbi dveh tujcev s priljago. Starejši dolgo bradi, a sloki in mišičasti gospod je peljal mlado damo. Ta bi mogla biti njegova hči, ker je imela slično postavo in iste črne, iskrene oči. Veselo se je smejala in žlobudrala očetu v odgovor ter prijazno pogledala vse fante, ne da bi se zmenila, ali so častniki ali samo preprosti mornarji.

Kapitan je oba gosta odvedel v svojo lastno kabino, poklical natakara in mu naročil, naj povabi oba častnika. Slednjima je razodel porazno novico: sprejel je potnico za Barcelono. Oče lepe gospodične, dober prijatelj italijanskega zastopnika družbe, je menda menil, da ne bi smela njegova hčerka sama potovati z osebnim parnikom, kjer bi lahko nalezla na kateregakoli usodnega pustolovca. Zato se je razveselil solidnega nemškega tovarnega parnika, ker je morala hčerka hiteti na Špansko k nevarno oboleli gospe mami. Gospodična je vse to mirno poslušala in se spodobno smehljala. Oče pa je bil tako plemenit, da je kapitanu plačal najvišjo prevoznino, kakor na poštenem parniku z najsijajnejšimi kabinami. Častniki so torej uvideli, da res ne kaže družbe v tem izjemnem slučaju prikrajšati za postranski zaslužek. Zato je kapitan nemudoma odstopil lepi španski sešnoriti lastno kabino, sam pa se je preselil v krmarjevo hišico na gorenjem krovu.

Ko je bilo vse to opravljeno, so se častniki vpljudno poslovili, da ne bi motili hčerke in očeta pri zadnjem pogovoru. Menda sta bila oba jako ganjena in razburjena. Ko je natakak spoštljivo potrkal na vrata, da bi naznanil, da je ladja dvignila sidro, je odšel bradat gospod molče in ves sključen od velike žalosti.

Vpričo tega so bili vsi mornarji veseli, da žalostni oče ni ostal na krovu, temveč je pustil v m le svojo veselo hčerko. Čeprav se drugi dan še ni prikazala iz kajute, je na ladji nepričakovano zavladalo neko praznično razpoloženje. Častniki in celo moštvo so nenadno dobili boljše hrano. Krmarji so tako strumno prihajali na stražo, kot da bi bili v vojni službi. Podčastnik je bil naenkrat obut in se je postavil za izredno svetlimi čevlji. Spodaj pri mornarjih seveda so se še videle tu in tam bose noge, a redno so bile snažno umite. Popoldne se je oglasila pri moštvo gitara, dočim je navijal radiotelegrafist gramofon. Še kurjači so tebi nič, meni nič zaželeli svežega zraka in v prostem času vedno pogledali na krov, namesto da bi ga prespali kakor prej.

A španska gospodična se še vedno ni pokazala. Menda je bila popolnoma zadovoljna z zrakom v svoji kabini in je tudi shajala z zalogo lastnih živil, ne da bi naročila kosilo. Natakak, ki je spoštljivo zamenjal kapitanovo posteljino z novimi, snežnobelimi rjuhama, je pripovedoval, da mu ni nikoli rekla niti besedice. Če je vstopil, se je vedno skrila v kotu, ne da bi se ozrla. Sklepal je sicer, da je dama zdrava in kaže dober tek, ker je redno odnašal izdatno število ostančkov kruha, sadja in celo prazne vinske steklenice, kar vse je jemala iz lastnih kovčgov. No, moštvo je bilo zadovoljno že s to vestjo. Torej gospodična ni bila tako brezupno žalostna. Menda ni bilo nobenega mornarja, ki ne bi bil pričakoval, da se bodo prav njemu prihodnjič vzpodbudno nasmehnile španske zapeljive oči.

Potnica je prihajala na krov šele v temi. A namesto lepe modne obleke je bila zavita v dolg črn plašč, ni se smehljala, temveč je obstala kakor uročena s povešeno glavo vedno na krmi, kjer ni bilo nobenega človeka.

Naposled se je nekega večera prikazal na krmi prvi strojnik. Prav za prav njegova navzočnost na tem kraju nikakor ni bila potrebna, a hlinil je, da ga zanima, kako hitro vozi ladja. Pričakoval je, da ga bo potnica morebiti vendar vprašala, kako deluje brzinomer in slično, a gospodična ni kazala nobenega zanimanja za slične stvari. Sprito tega se je strojnik opogumil in pripomnil nekaj o lepem vremenu, a zopet ni dobil nobenega odgovora ter se naposled sramotno umaknil. Drugi krmar, ki je slovel kot zapeljivec, je dosegel samo srdit pogled črnih oči. Gospodična ni marala, da bi jo motili.

Različni drugi junaki so se sicer bahali, da bi vtegnili imeti več uspeha, a niso dobili prilike, poskusiti svojo srečo. Kapitan, ki je budno opazoval vse te dogodke, je namreč strogo prepovedal nadlegovati potnico. Opozoril je moštvo, da nikakor ne sme omajati brezpogojnega zaupanja, ki so ga ladji izkazali ugledni tujci. A na tihem je bil tudi kapitan nekoliko užaljen. Kaj vse mu je govoril oče, ko mu je tako svečano izročil v varstvo hčerko, in kako se je vse to ujemalo z očitno odgludnostjo gospodične same! Seveda je bilo kapitanu prav, da ni hotela zmešati nobenega izmed njegovih fantov, a vendar je nekoč zlovoljno pripomnil pri zajtrku: »Pri moji veri, najbrž ji je za slovo natvezil bradač, da smo vsi na ladji sami divjaki in pošasti!«

Natakak, ki je bil res skromen mladenič, se je šele po dolgem obotavljanju nekoč popolnoma odločil, pogledat v skrivnostno kajuto, da bi jo vsaj malo pospravil. A gospodična mu je z roko odločno pokazala vrata, ne da bi zinila besedico. Ko je zvedel kapitan o tem dogodku, so ga pričeli obhajati mučni dvomi: bogve, ali se je natakak zadosti vpljudno obnašal? Seveda je bil priden fant, a za hišno še ni nikoli služil. Kratkoterminalno je sklenil kapitan, da ima dolžnost, skrbeti za svoje potnike in tudi sprejemati morebitne pritožbe. Zato je odkorakal k potniški kabini, ki je prav za prav bila njegova lastna kabina, in se moral nasmehnjati zadregi, ki ga je obšla pred lastnimi vrati. Vpljudno je potrkal, a mu ni nihče odgovoril: »Prostole! Nato je kapitan od-

ločno odprl vrata in vstopil. Gospodična je sedela in nekaj čitala. Dvignila je glavo in čim je videla, da je prišel namesto natakarka nekdo drugi, je proti kapitanu bliskoma naperila revolver. Kapitan je pozabil ugovarjati in izginil kakor kača. Od kraja je samo ostrmel, pozneje pa se mu je celo dobro dozdevalo, da ga smatra gospodična kljub njegovi prijetnosti in malo prikupljivemu obrazu za nevarnega zapeljivca. Vsekakor je to noč jako nemirno spal v svoji kolibi med kompasi in zemljevidi. Ko je ob svitu zagledal Barcelono, mu je resnično odleglo.

S pristaniškim zdravnikom in cariniki vred je prišla na krov lepa prijazna dama in odpeljala mrko, krepostno gospodično. Slednja ni nikomur ničesar rekla za slovo in je res bila videti poleg svoje zgovorne prijateljice kakor noč poleg dneva.

Na Španskem se je bila pričela revolucija, težaki so stavkali, in to je zadržalo parnik v pristanišču. Mornarji so imeli toliko skrbi, da so že skoraj pozabili na čudno Španko. A prihodnji dan po tem, ko je zapustil kralj Alfonz svoj prestol, se je nenadoma zgabil pri kapi-

Preizkušnja ljubezni

(Iz japonske zbirke »Srečen smeh«)

Gospa Okuma je pridrobnela s svojo košarico. Mojster Kumagoro je dvignil glavo od svojega dela in jo pogledal.

»Nu, Kumaš'en,« je pozdravil malo, pridno frizerko, ki je bila ves dan na poti, od naročnice. »Kako se ti godi?«

Zavzdihnila je. »Se konec me bo od jeze. Moj mož, oh, povem ti — — —«

Kumagoro se je smejal. »Ali se kregata? Svaril sem te bil. Če bi bila vzela boljšega, bi mogla imenitno živeti. Toda ne, hotela si ravno Hašigoro in nikogar drugega. Sedaj sem pa pač jaz kriv, jaz sem vaju spravil skupaj? Ali naj morda plačam sedaj stroške za ločitev?«

»Mojster, ne razumeš me. Ravno ker se nočem ločiti, prihajam k tebi.«

Stari je sklonil plešasto glavo. »Potem se ne smeta prepirati. Ali svojega moža ne ljubiš?«

Postavila je košarico na tla. »Vsaka poštena žena ljubi svojega moža, toda on je z mano grd.«

»Prav tako,« je pohvalil Kumagoro »ženska ne more sama živeti. Molči, kadar je hud!«

»Nasprotno, jaz prav lahko sama živim,« se je branila. »Preživljati moram sama celo tega lenuha. Kljub temu pa mi vsak dan pravi: »Poberi se mi!« Mislim, da ima drugo, in to me strašno grize.«

Kumagoro se je popraskal po glavi. »Če je tako, je zlo. Preizkusiti ga moraš, če te še ljubi.«

»Kako pa naj to napravim, mojster?« je jokavo vprašala.

Tedaj je modri mož sedel pokonci. »Poslušaj. Dobro pazi, kaj ti povem:«

Nekoč je živel na Kitajskem moder mož, ki mu je bilo ime Konfucij. Imel je lepega konja, ki ga je ljubil tako, kakor redkokdaj ljubi človek žival. Hlapec je vsak dan z nova zabičal, naj dobro skrbi za konja. Toda nesreča ne počiva in tako je nekega dne hlev pogorel in lepa žival je v ognju poginila. Ubogi fant je prebledel od strahu, ker ni mogel rešiti najljubšega konja svojega gospodarja. Jokaje je povedal, kaj se je zgodilo. Modri Konfucij si je pogladil brado. »Ali so vsi ljudje ušli nevarnosti?« To je bilo vse, kar je rekel, o konju nobene besede. Hlapec mu je do groba zvesto služil.

Gospa Okuma je dvignila obrvi. Zveza ji ni bila jasna.

Kumagoro je pa nadaljeval: »V Tokiju je bil uradnik, ki mu je bilo ime Kaneno, in ta je imel skodelo za rič, ki mu je bila zelo draga. Vsak dan je jedel iz nje. Nekoč po kosilu je nesla njegova žena posodo po stopnicah. Spodrsnila je in padla ravno tedaj, ko je držala v roki lepo možjevo skodelo. Ves besen je planil mož: »Kako moreš biti tako nerodna! Nemara si ubila mojo skodelo?« Žena pa je bila posodo trdno držala in tako je ostala nepoškodovana. »To je tvoja sreča!« je zakričal Kaneno.

Drugi dan je bila žena že pri svojih starih. Pisala mu je, kako je ni bil niti vprašal, če se je kaj udarila. Za skodelo mu je več nego za ženo, zato ga ne mara več. — Dala se

tanu eleganten prileten gospod in mu razodel, da je bil prav on njegov potnik v vlogi krepostne gospodične. Zamenjal je za slovo obleko in tudi umetno brado s svojo hčerko: ona se je povrnila v očetuvi podobi na kopno, dočim je nastopil on v njeni ulogi potovanje na Špansko, kamor je moral dospeti pravočasno pa nerazkrinkan. To se mu je tudi popolnoma posrečilo.

»Ah takot Torej je bila Španija vaša obolela mati in revolucija 'ono zdravilo, ki ste ga prinesli?« je dokaj osorno odvrnil kapitan.

Potnik je nato vneto odgovoril, da se je prišel oprostiti radi svojega nastopa v ženski vlogi, dočim nikomur ne dolguje pojasnila o svojem moškem delovanju. Dodal je, da bo v zahvalo napel ves svoj vpliv pri novi oblasti in kapitanu prištelil neljubo izgubo dragocene časa.

Izkazalo se je, da je bil mož-beseda. Parnik je bil hitro odpravljen, in druge ladje so lahko zavdale našega kapitana. Tako se je zaključila zgodba edine potnice v zgodovini našega parnika. Če so nas že osleparili in izrabili v nepoznane politične svrhe, smo bili lahko veseli, da nismo zašli v hujše neprilike. Parnik je vkreal potreben tovor, in natripana skladišča so le koristnejša kakor hrepenenja polno srce. S tem so se potolazili mornarji, ko so zopet odšli na pot.

je od njega ločiti. — Porabi priliko. Kumaš'en, preiskusi ga, ali bo ravnal kakor Konfucij ali kakor Kaneno.«

»Hašigoro pa nima konja,« je dejala mala frizerka, ki se ji je začelo polagoma svitati. »Nič ne de; nemara pa ima skodelo za rič?«

Gospa Kumaš'en je pokimala. »Zelo lepo skodelo ima moj Hašigoro, cvetlice kiri jo krase. Prinesel jo je bil domov od starinarja.«

»Ubij mu jo,« je svetoval Kumagoro.

Mala se je poslovila s pristržno zahvalo in oddrobnela s košarico na rokah, klopota jo z lesenimi podplatami.

Pri srečanju ni bilo čisto ugodno. Najmodrejša v mestu in sinjem zalivu Edo gotovo ni bila, a menila je, da je razumela. —

Njen mož, leni Hašigoro, je ni sprejel ravno prijazno.

»Če se kdaj ne kregaš z menoj, potem tičiš pri mojstru Kumagoro. Ali te ni sram, da letaš za takim starim, oženjenim moškim?«

»Saj ga niti videla nisem,« je lagala. Potem je skušala brz govoriti o drugih stvareh. Bilo je že preneumno, da je pri najmanjši neresnici zardela. »Sedaj, moj ljubi Hašigoro, prihaja veliki odločilni trenutek v usodi vesolstva — — —«

Mož se je začudil. Mala Kumaš'en drugače ni rabila tako visokodonečih besed? »Kaj pa je? Ali se je vnela vojna?«

To jo je zmedlo, jecljala je: »Nekoč je bil mož — — — Da, to je bilo tako — — — Morda ga poznaš? Imenoval se je Konfucij.«

»Traparije!« je dejal Hašigoro. »Vse kar govoriš, je trapasto!«

»Vsaj trenutek drži jezik, čisto me boš zmešal! — Torej, ta je imel prekrasno skodelo za rič, okrašeno s cveticami kiri — — — ne, z vzorcem črešnjevca cvetja. Bila je krasn — — —«

»Kje pa stanuje možakar?« je vprašal Hašigoro. Stvar ga je začela zanimati.

»Seveda je stanoval na Kitajskem. To je vendar ob sebi umljivo.«

»To je daleč, potem mi ne more pokazati skodele — — —«

Kumaš'en se je razvnela. »Tak poslušaj vendar! To je važna stvar. Torej, bil je neki uradnik, Kananeno mu je bilo ime, in ta je imel konja, kakor mu pravzaprav ni para.«

»Kaj pa vendar blebečeš?!«

Toda mala ženka se sodaj ni dala več motiti. Razvnela se je.

»Tedaj je Konfucijeva žena na stopnicah ubila njegovo lepo skodelo, toda uradnik ni

niti z besedo omenil konja, čeprav je popolnoma zgorel. Vidiš, tako dober je bil ta s svojo ženo — — —«

»Stoj!« je zaklical Hašigoro. »Ne pojmiš v kakšni zvezi naj bi to bilo.«

Razjezila se je. »Če se vedno vmešavaš, ne more človek pametno pripovedovati. Takoj ti pokažem.«

Stekla je po možev lonček s cvetličnim vzorcem.

Hašigoro je ugovarjal. »Če hočeš sosedi posoditi lonce, potem vzemi raje kakega drugega in ne ravno tega!«

Okuma je dirjala proti stopnicam, padla po njih, kakor je velelo navodilo, in obležala med babjim prstancem pred vrati.

»Vidiš, zakaj ne greš počasi!« je meni' mož, ne da bi vstal.

»Ubila sem skodelo,« je vekalo spodaj.

Hašigoro je šinil kvišku, kakor bi bil sedel na vzmeti. »Za božjo voljo, pa se vendar nisi vrezala v roko! Drugo skodelo bo lahko dobili, če je le tvoja roka zdrava!«

Tedaj se je žena, še vsa v solzah vzradočila. »O, kako pameten, kako moder je mojster Kumagoro. Ljubi me! Moj Hašigoro me ljubi!«

Mož je stal in zijal, ne da bi razumel.

Ona pa ga je objela okrog vratu. »Ali me res ljubiš, moj dragi?«

»Kako da naj bi te ljubil?«

Kumaš'en v svoji sreči ni mogla najti besed. »Nič ti ni za lepo skodelo,« je brbljala.

»Rad me imaš in te skrbi samo to, če se nisem udarila!«

Tedaj se je Hašigorin obraz zadovoljno zakremžil v smeh. »Kakšno srečo sem imel! Če bi si bila pri tem ranila roko, ne bi bila mogla iti frizirati in jaz bi bil moral cel teden stradati.«

Pa mala Kumaš'en niti te zveze ni prav razumela in je bila zelo, zelo srečna — — —

Modne novosti

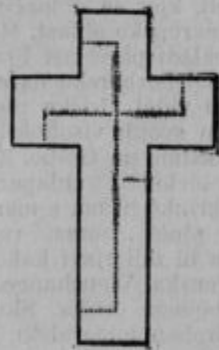

Kazaška obleka iz belega pralnega krepa (levo), ob roboh in na rokavih okrašena s pestro vzorčeno.

Obleka in jopica iz belega crpe marocaina, s pestrimi vzorčnimi okraski.

Uganke

Rešitev: Zidarji v zadregi.

»BRANJEVEC V STISKU.«

Neki branjevec je čez opoldne posodil svoje uteži sosedu. Tedaj se spomni, da mora neki odjemalki takoj poslati en kilogram masla. Kako naj si v naglici pomaga, da blago pravilno navaga brez uteži?

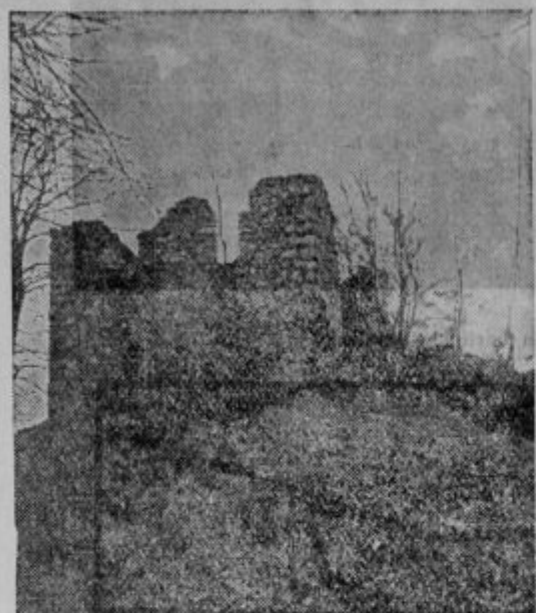
Pri razvalinah sostrških gradov

Enodnevní izlet v zaloške in kašelske hribe

Zalog, 26. 6.

Po otvoritvi postajališča pri Dev. Mariji v Polju in vpeljavi avtobusnega prometa prihaja k nam mnogo Ljubljancev in okolčanov, na izlet. Mnogo pa jih je, ki gredo okrog Zaloga in se vspno na sleme kašelskih in zaloških hribov k razvalinam Sostrških gradov. In vendar ni ta izletna točka nič manj prijazna in zanimiva od drugih v ljubljanski okolici.

Izpred Mestnega doma te vsako uro lahko avtobus pripelje do kašelske vasi v podnožju hriba ali pa vlak. Od prijaznih domačinov boš izvedel, da je bil Zalog in Kašelj dolga stoletja

Razvaline novega gradu.

sedež nekdanj tako znamenitega broderskega urada in postaje, in vse do leta, ko je stekla železnica — živahno rečno pristaniško življenje. Mnogo teh znamenj in življenja boš našel v teh vaseh. Pred vsem velike in starinske hiše. Pri zaloškem mostu je sled pomola oz. rečne luke, kjer se še danes vidijo iz vode štrleči koli za privezovanje ladij. Onstran zaloškega mostu čez Ljubljano ti pogled obstane na velikem rumenem poslopju — domačini mu pravijo — »Ta ruden grad« ali »Povšetov grad«. V pičli četrty ure si v vasi Podgrad, na vznožju tega gradu na koncu kašelskih hribov. Strmine do gradu se ne vstraši, ker jih lahko udobno obideš. Na vzhodni strani v podnožju se v Savo izliva potok Besnica, ki priteka iz Besniške doline kjer daje moč številnim mlinom. Ko smo prekorčili pri gostilni pri »Peclju« Zaloško cesto ter železniški predor in potok Besnico se vspnemo po leni 10 minut senčni poti na vrh strmega pobočja. In že se pred nami pokazuje razvaline gradu. Krasen je razgled s tega pobočja na spodaj ležeče vasi Zalog, Kašelj, na vijugasto Ljubljano, zadaj Polje z Ljubljano ter Kamniške planine.

Zidovje tega starega gradu je iz treh dob. Iz najstarejše dobe je 12 m visoka stena — konec te stene je videti na sliki zelo dobro z vzhodne besniške strani. Stena je izredno močno zidana ter še dobro ohranjena ter je po slavnem zgodovinarju Valvasorju iz l. 1015. Zidali so grad prvič Ostrovrharji (Scharfenberg) zato bo razumljivo ime Stari grad. Zidovje srednje dobe je najti v tleh štiriolegtega prostora, kjer je še videti 120 cm debelo zi-

Stari grad.

dovje. V preteklem stoletju je kupil ta zapuščen grad pokojni naš poslanec in politik Fr. Povše, ki je na staro močno steno prizidal enonadstropno stavbo ter priredil za svoje letno bivališče. Nedvomno, da se je Valvasor zanimal za zgodovino tega gradu, ter si ga tudi sam ogledal. V njegovi knjigi gradov beremo, da je bil grad že v 17. stoletju zapuščen, ker so si njegovi gospodarji v Dolu onstran Save sezidali tistim časom primernejše bivališče. Grad je bil dostopen samo z ene strani ter zavarovan po umetnem jarku, ki je danes delno zasut. Grad je imel lepe dohodke od pobiranja vodne mitnine. Pisani podatki tega gradu so že iz 13. stoletja. Grad je bil v posesti l. 1256 umrlega koroškega vojvode Bernarda ter ga je tega leta podedoval njegov sin Filip. V 16. stoletju so gospodarji Sostrškega gradu grofi Gallenbergi. Leta 1688 ga je kupila rodbina mecenov Erbergov, ter ga imela v posesti, dokler ni prišel v last pokojnega Povšeta, danes je last njegovih dedičev.

Pičle pol ure dalje proti jugu samevajo sredi mladih bukev in vejvja na strmim vrhu razvaline Novega gradu — 445 m. Na vzhodni strani pod njim je Besnica na sprednji pa Kozjakov hrib s spredaj nekdanj cvetočimi kamnolomi. Stene razvalin tega Novega gradu, ki obsega 7/14 m se krepko upirajo zobu časa. V prvem nadstropju se drži še

sem pa tje celo omet. Ima zelo močno obokano klet, prezimovališče ciganov. — V zadnji hudi zimi je en cigan v kleti celo zmrazil. — Valvasor ga v svoji knjigi ne omenja, iz česar se da sklepati, da je bil sezidan pozneje, v začetku 18. stoletja — zato je ta grad imenovan Novi grad. Sezidan je bil sicer po vzorcu srednjeveških gradov, s stolpom, jarkom in mostom. Pred 50 leti so grad zapustili stanovalci.

Tako imaš po teh gorskih slemenih nemalo užitka. Sredi junija te vabijo v te hribe črešnje, ki jih je dobiti ob hišah po hribih raztresenih. S koncem junija in tja do avgusta meseca srečavaš nabiralec borovnic in gob in nehoti je kak samotni Ljubljane s polnim nahrbtnikom gob vesel priromal z izleta domov. V dobri uri hoda po hrib-skem slemenu si ob cesti Litija — Ljubljana pri gostilni Pečarju, kjer se do dobra naje domačega kruha in napiješ jabolčnika, ali pa v bližini izvirajočega studenca kristalno čiste vode. Od tu je prekrasen razgled na Ljubljano, nepozaben pa ob morju luči v večernem mraku. Od tu se cepi cesta v ljubko in prijazno vas Javor s cerkvico sv. Ane. Od tu prideš v dobri uri hoje na Janče, domovino janskih črešnji in kostanja. Od Pečarjeve gostilne prideš, ako hočeš, v pol ure nazaj v Kašelj na avtobus ali v Zalog na postajo po sicer strmi bližnji, ali pa če hočeš po lepi široki senčnati cesti v Zador ali pa v Veveče.

Prirodni užitek enodnevnega izleta ti bo odtehtal 3 urno hojo kašelskih in zaloških hribov, ki naj jih Ljubljanci bolj pogosto obiskujejo.

Radiotermalno kopališče Laško

Priljubljeno, po vsej državi in izven njenih mej sloveče kopališče Laško s svojimi neusahljivimi 37,5° C toplimi vreli, ki vsebujejo radij, je vrnilo že nešteti bolnikom dragoceno zdravje. Kopališče je povsem renovirano, vse zdravilne naprave so izpopolnjene, zlasti pa je kopališče v higijenskem oziru prirejeno po vseh modernih načelih. Kuhinja je urejena po najnovejših principih in ima na razpolago posebno avtomatično hladilno shrambo na električni pogon. Za goste, ki jim predpiše zdravnik dietetično hrano, se pripravila ista po zdravnikovih navodilih. V kopališču je stalno nastavljen kopališki zdravnik-specialist, ki ima na razpolago razne aparate za zdravljenje. Kopanje v velikem, s ploščicami obloženem bazenu, in v kabinah z radiotermalno vodo konstantne toploti 37,5° C je nad vse prijetno. Dovolj je tudi kopalne prilagoditve na prostem v reki Savinji, ki se vije v lahkem toku ob zdraviliškem parku. Poskrbljeno

je tudi za solnčenje in veslanje.

Ker leži kopališče Laško tik ob glavni progi Ljubljana — Maribor, je potovanje brez neprijetnosti, zlasti ker se tudi brzovlaki ustavljajo v Laškem. Vsestranske telefonske in telegrafne zveze omogočajo poslovnim krogom, ki se zdravijo v Laškem, hitro zvezo z domom v nujnih trgovskih poslih. Goste razvedruje kopališki orkester v veliki zabavni dvorani in prenosi radio-koncertov krajšajo čas. Krasna okolica s slikovitimi griči in holmi vabi goste na osvežujoče izlete. Odpočitek v razsežnem in senčnatem zdraviliškem parku je v vročih dneh nad vse prijeten.

Novi lastniki so kopališče Laško modernizirali z velikimi stroški in lepo mestece Laško ob prijazni Savinji bo imelo neprimerno večji dotok gostov, kakor prejšnja leta, kar se kaže že sedaj, ko je kopališče že skoraj do zadnjega prostora napolnjeno.

Sv. Peter pod Svetimi gorami

(Konec članka iz »Ilustr. Slovenec«.)

V današnjem »Ilustr. Slovenec« objavljamo zanimivo serijo »Na pozorišču kmetijskih uporov«, v kolikor so se ti odigravali v Sv. Petru pod Svetimi gorami. Ker ni bilo mogoče zraven spadatačega članka objaviti vsega v »Ilustr. Slovenec«, prinašamo konec na tem mestu in naj izvoli vsak popraviti v »Ilustr. Slovenec« objavljeno pomoto, da izide v drugem delu.

Konec članka se glasi:

Nekoliko višje od kunšperskega gradu nad vasjo Orešje se nahajajo razvaline podružne cerkve Sv. Margarete, katere obstoj zasledimo še v letu 1777. Verjetno je, da se je isto pod cesarjem Jožefom II. zaprlo in je pozneje razpadla.

Dobro četrty ure odžupne cerkve Sv. Petra, se ob izlivu Bistrice v Sotlo nahajajo zgodovinska tla, kjer je bila 8. febr. 1573 poražena kmetijska vojska, ki jo je vodil Ilija Gregorič pod geslom »Za staro pravdo«. Poveljnik Ilija Gregorič je nosil s seboj Kolonomov žegen, ki ga je vzel župniku v Sv. Petru pod Sv. gorami.

Turška šiba tudi Sv. Petru ni prizanesla. Leta 1476. ob svetem Jakobu je drvelo in plenilo skozi župnijo 2000 Turkov. Drugi turški naval zaznamuje zgodovina leta 1494.

Še hušje kot turška šiba je zadela šentpeterske prebivalce kuga, ki je razsajala v kozjanskem okraju leta 1646. in zahlevala samo v šentpeterski župniji 1797 žrtev.

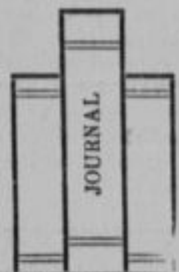
S šolskim poukom so začeli v Sv. Petru nekako okrog l. 1800 v hiši Jožeta Koreninija. Prvo šolsko poslopje so postavili l. 1829. tik kaplanije. Šola je bila prvotno enorazredna, pozneje pa dvozredna. Leta 1895. so zgradili novo šolsko poslopje, naker je šola postala petrazredna. Staro šolsko poslopje so preuredili za občinski urad.

Cerkveni, kakor tudi politični občini pripada 11 vasi. Pisanih vesti o postanku politične občine ni. Pri zadnjem ljudskem štetju je znašalo število prisotnih prebivalcev 2307. Prebivalci se pečajo s kmetijstvom, predvsem z vinogradništvom.

V kraju so nastanjeni župnijski in poštni urad, orožniška postaja, županstvo in zdravstveno okrožje. Denarni promet oskrbuje posojilnica, ki je leta 1930. slavila 30 letnico ustanovitve. Vodi jo z velikim uspehom zaslužni načelnik, gosp. župnik Ivan Lah, ki pastiruje v župniji že 24 let.

Ognjišče prosvetnega dela je »Katoliški prosvetni dom«, ki je kras in ponos Svetega Petra. V domu ima sedež agilno »Kat. prosvetno društvo«, »Dekliška Marijina družba« in »Posojilnica«. Katoliško prosvetno društvo se ponaša s krasno knjižnico, ki jo je preosnoval in jo vodi g. kaplan Štefan Štiper. V kraju še obstoja »Prosvet. gasilno društvo«, čigar načelnik g. Robek Miha je v letu 1923.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNIKA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Rateče — Planica

V naši obmejni vasi Rateče-Planica se je začelo bolj živahno življenje. Tuji prihajajo že od početka tega meseca, znak, da se jim naš kraj dopade, ker tako zgodaj še niso tuji prihajali k nam nobeno leto na oddih. Pričakuje se od 1. julija naprej večji pritek tujcev, ker je bilo dosedaj nešteto popraševanj po sobah, posteljah in cenah. Več sob je že rezerviranih za kraji in daljši čas, večje število sob pa je še na razpolago in si vsak še lahko izbere sobo sebi povojno.

Cene so nizke, dnevna penzija do 43 Din. t. j. hrana in stanovanje. Mleko dobro od planinskih krav, sira in sirovega masla v izobilju. V vasi se nahaja zadružna sirarna, kjer se izdeluje dober sir.

Iz vasi Rateč pelje lepa gozdna pot skozi gozd v eno najlepših alpskih dolin v naši državi, tako zvano Planico. V Planici se nahaja koča Tamar (1½ ure hoda). Od tam se pride do lepega izvira Nadiže, katera izvira iz sredine Ponca, teče v dolino, kjer ponikne in pride zopet na površje v bližini vasi ter dobi ime »Sava dolinka«.

Planica je krasno sprehajališče. Pred seboj vidiš lepi Jalovec (2643 m). Levo stoji svetlo siva Mojstrovka (2632 m) in zeleni Cipernik. Na desni strani pa se vidi tri Ponca, velika (2272 m), srednja in mala. Od koč Tamar, katera je stalno oskrbovana, se pride čez Sleme na Vršč in v Kranjsko goro.

Lep izlet je tudi iz Rateč na tromejo Pož (1905 m) in Petelinjak (1546 m), odkodn je lep razgled na Koroško dolino, hribe, Vrško in Osoj-eko jezero.

Za prehod meje izdaja obmejni komisarijat na Jesenicah in odd. fin. kontrole v Ratečah pro-laznice.

Proti kultu nagote

Škofijski ordinariat v Krku je izdal na ver, nike naslednji poziv:

Dragi verniki! Vsem je znano, kako se žal do akrajnosti razglašena nagota neovirano širi tudi po naših otokih, golota, ki tenta sramežljivost in dolžne obzire nasproti častiljivim običajem našega prebivalstva. Širi se svobodno in svobodno se odpirajo vrata npravnemu propadanju našega naroda. To ni napredek, ki se pogosto slavi sedaj tu sedaj tam, marveč je to nazadovanje in padanje na nizke kulturne običaje divjaskih narodov. A kar je glavno in kar nas najbolj boli je to, da je ta kult in to širjenje golote v očitem nasprotju z božjim zakonom, posebno s šestu zapovedjo dekaloga, ter je premočnim dušam v pohujšanje in veliko duhovno škodo.

Nikdar ta kult in to širjenje golote ne bo narodu in državi v pravo korist, niti jima ne bo prineslo božjega blagoslova!

Znano vam je, kako leto za letom dvigam svoj glas proti nesramni svobodi, ki se dovoljuje v naših kopaliških mestih. Dolžan sem to storiti, ker gre za obrambo svete čistosti v vrstah naše mladine in za obrambo najvišjih duhovnih dobrir mojih vernikov.

Z globoko žalostjo in svetim ogorčenjem sem moral te dni ugotoviti, kako so se po zidovih naših mest nalepile slike v obliki velikih plakato, a slike predstavljajo tri moške figure, popolnoma gole, v odurnih položajih. To je propaganda za goloto najslabše vrste, a slike naj služijo namenu, da se mladina in ljudstvo priučita in neugajeta goloto tako, kakor predstavljajo slike. Kam vodi to? Samo pomislite, kako bi bilo, ako bi začeli tako nagi javno nastopati naši načelniki, naši učitelji, naši očeti, naši bratje itd. itd.; prosim Vam, povejte, kam to vodi? Ali ne kršijo take slike a propagando za nagoto božjih zakonov? Da, in še kakol! Zato kot škof te škofije ogorčeno ugovarjam proti omenjenim slikam, ki jih je dalo tvelodavno društvo nalepiti po naših mestih.

Obžalujem, da se je to moglo zgoditi in sem prepričan, da se mojemu protestu priključujete vsi, ki Vam je kaj do poštenja in v javnem življenju in do krščanske vzgoje mladine. Daleč bodi od nas vsak kult nesramne javne nagote! Obenem Vas pozivam in prosim, krščanski starši, varujte deco in mladino vsakega društva, ki pozablja na krasni nauk sv. apostola Pavla: »Ali ne veste, aa ste hram božji in da Duh božji prebiva v Vas? Ako kdo oskrni hram božji, njega bo Bog pogubil. Kajti hram božji je svet, a to ste Vi.« (I. Kor. 6, 20.)

Na Krku dne 15. junija 1931.

† Josip Sebrnčič, škof.

Sezona od I. V. do I. X. — Starodavno radiolomactjsko kopališče

Dolenjske Toplice

(Toplice pri Novem mestu) postaja Straža — Toplice, pošta, telefon

ozdravijo sigurno reumatizmus, neuralgije (ischias), ženske bolezni l. t. d. Therma 38° C naravne toplote polni z lastnim pritiskom vse kopališke naprave. Krasen, arhitektonično dovršen veliki bazen, s fajans. ploščami obloženi separadni bazeni. Tekoča voda v sobah, ki so v poslopju kopališča. Lastne električne naprave (akumul.). Ves moderen komfort.

Izvrsten penzion. Izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte.

Morsko kopališče

Baška na Krku

Vse informacije daje

Ante Tudor ali **„Putnik“**

Baška Ljubljana

Domache ognjišče

Naš domači zdravnik

A. B. v C. Okužbe z malarijo se bojite? Vaš soprog se je vrnil domov s potovanja, kjer je dobil malarijo. Verjetnost, da se okužite vi in otrok z malarijo od bolnega soproga, je majhna, skorod nič. Malarijo prenašajo posebne vrste komarji (anopheles) in sicer tako, da se komarji okužijo, ko pijejo krv radi malarije bolnega človeka. Učenci, ki so točno preiskovali življenje teh komarjev in malarije, trdijo, da morajo kužne kali malarije (t. zv. plazmodiji) v komarjih nekako zoreti, da okuženi komarji, ki pridejo pit krv na zdravega človeka, tega okužijo. Navadni prenašalec običajne malarije je torej komar. Ali more drugi mrčes, kakor so muhe, bolhe in stenice prenašati malarijo, ni znano. V zdravstvene svrhe vbrizgavajo dandanes krv malaričnih bolnikov in s tem prenašajo malarijo, ki vpliva ugodno na neke živčne bolezni. Znano pa je, da so malarični bolniki okužili kraje, kjer so komarji. Po tej daljni poti je prenos malarije mogoč, preko domačega mrčesa ali pa skupnega življenja malo verjeten. Razven v krvi doslej še niso našli malaričnih kali v organih ali izločinah.

J. C. v Lj. Težko požirate, da morate vsakikrat kar glavo nagniti? To stanje traja že nekaj let in navzile temu, da imate zdravnika za ugotovitev in zdravljenje bolezni brezplačno na razpolago (šolska poliklinika in ambulatorij v splošni bolnišnici), sprašujete, kaj bi utegnili biti in hočete »naravnih« zdravih. Vzrok vaši motnji je kako zoženje v goltu ali začetku požiralnika, kak izrastek ali brazgotina. To mora spoznati samo zdravnik, ki vas preišče!

V. G. v S. Boleče perilo pri 5 let poročni inteligentni ženi je vendar nekaj izrednega, ker bi se po moji sodbi vsaka druga dala že danaj preiskati po kakšnem zdravniku, ki bi ugotovil vzrok (teh je zelo mnogo) in nudil primerno pomoč. Poskušanje s kopelmi je brezsmiselno, ker napačne lege ali zoženja maternice in sličnih prememb ne more popraviti. Torej!

G. P. v O. Vodovodne cevi so navadno iz litega železa in samo napeljuje po zidovju so svinčene. Paziti treba, da so svinčene cevi znotraj dobro pocinjene, zakaj voda rada nekoliko topi svinec in postaja tako strupena. Iz previdnosti treba vodo, ki je količaka stala v svinčeni cevi, odtočiti in rabiti samo ono, ki priteka iz železne cevi. Iz tega vam bo razvidno, koliko svinčene cevi kaže rabiti v vašem primeru.

S. S. v T. Reševanje utopljenec je zares lepo in hvaležno, človekoljubno delo, ki bi je moral poznati vsak odrasel človek in sicer tako, da je zna v potrebi izvajati uspešno — brez uganjanja in poskušanja. Otevanje utopljenec iz globoke vode je kajpada resna in nevarna zadeva, ki se je sme lotiti, če ni čolna ali drugih reševalnih priprav pri rokah, samo izvežban in pogumen plavač. Dokler je utapljač se človek še pri zavesti, je zelo nevaren reševalcu, ker se od groze zmede oklepa brezumno reševalca in onemogoča plavanje, da skorajda redno

utoneta oba. Če mu ne zadošča ponujena roka, ali če si ne da dopovedati, da se sme prijeti samo tvojih ram, potem mu kar potisni glavo pod vodo, da izgubi zavest, zakaj nezvestnega spraviš nalažje na breg. Oživljanje nezvestnih utopljenec je lahko in se posreči navadno, tudi če je bil utopljenec več časa v vodi, do pol ure in čez. (Pravili so mi o primeru uspešne oživitve mladeniča, ki je bil v vodi nad poldrugo uro!) Zakaj je bilo v opisanem primeru oživljanje brezuspešno, ne vem. Morda niste ponesrečenca prav pripravili za umetno dihanje? Izprazniti mu namreč treba usta in golt vode in morebitne druge nesnage (blata, trave, listja in dr.) najbolje s čistim robcem, nato privzdigniti truplo z navzdol visečo glavo in krepko stisniti (samo enkrat!) oprsje, da izteče voda iz sapnika in dušnikov in naposled potegniti jezik naprej, da ne maši gola. Položiti treba ponesrečenca vodoravno s slečnim ali vsaj razpetim truplom tako, da ima podložen tilnik (ne glavo!) in nato izvajati umetno dihanje čvrsto in polagoma, da je slišati vdih in izdih. Umetno dihanje se da izvajati na več načinov, ki so popisani v knjigah in zato menda splošno znani. Priporočam kot najbolj uspešna in povsod izvedljiva dva načina: dviganje lahti navzgor nad glavo in pritiskanje z navzdol spuščeni lahtema na oprsje z obeh strani ali pa dviganje rebrnega oboka, ko nad bedroma klečč reševalec potisne z obema sklenjenima palcema in dlanima ogradi ponesrečenca navzgor proti glavi, potem spusti in pritiskne oprsje od strani navzdol. Obojno dviganje in stiskanje ogradi naj se vrši izdatno in počasi, 15 do 20 krat na minuto. Koristno je tudi, da se večkrat globoko pretrese srčna stran, krepko in kratko udarjajoč nanjo s plosko roko; kdo drugi naj ogreva premrle ude z drgnjenjem, ki naj bo krepkejši v smeri proti srcu. Umetno dihanje treba izvajati vsaj eno uro, način se sme preminjati kakor tudi reševalci, ki so se v vodi zadržali, doživite z resnim oživljanjem razveseljive, nepričakovane uspehe! — Vse kaj drugega je smrt v vodi, ko se človek ne zadržuje z vodo, marveč umre radi srčnega »krča«, prav za prav otrpa. Pri ljudeh, ki imajo srce nakazno, pa tudi pri ljudeh z zdravim srcem se dogodi, da srce naglo zastane zavoljo izrednega strahu ali premočnega vpliva mrzle vode na živčevje (šok). Rado se dogaja pri ljudeh, ki hodijo v vodo s polnim želodcem. Pri ljudeh, ki so umrli v vodi, ne radi zadušnja, je oživljanje brezuspešno. Ker se pa ne more nikdar natančno vedeti, ali je kdo utonil ali mu je srce otrpnilo (večak že utegne pri natančnem pregledu razpoznati vzrok), naj se ravna z vsakim dozevnim ali resničnim mrtvecem kakor pri pravem utoplencu. Kopalcem pa priporočam, da se vadijo v izvajanju umetnega dihanja, ki je družabno bolj potrebna spretnost kakor ples!

N. B. Lj. Brezumni in s tajnimi oznakami podpisani vpraševalci redoma ostanejo brez odgovora.

Pravni nasveti

Sporna omara in skrinja. U. T. Pred leti Vam je oče dal napraviti omaro, mati Vam pa je izročila skrinjo s prti in rjuhami. Mati in oče sta že umrla. Brat, ki je prevzel posestvo, si sedaj lasti omaro in skrinjo, češ, da spada to k hiši. — V morebitni pravdi bo moral brat dokazati, da sta omara in skrinja res hišna last. Tozadevne podatke bo nudil zapuščinski spis po pok. očetu in materi. Če v navedenih spisih sporni omara in skrinja nista zabeleženi kot last očeta ozir. matere in Vi te stvari že nad tri leta dejansko uporabljate, Vam jih brat ne more vzeti.

Zavarovanje preživnine. I. S. M. Ločni mož ne plačuje sodno določene preživnine ženi in namerava prodati posestvo. Kako se naj žena zavaruje. — Če je rubež na premičnine ostala brezuspešna, lahko predlaga žena pri domačem okrajnem sodišču izvršbo s prisilno osnovo zastavne pravice na moževem posestvu tako za že zapadlo in neplačano preživnino kakor tudi v zavarovanje preživnine za eno leto v naprej. S tem je terjatev zavarovana tudi za slučaj prodaje posestva.

Zavarovanje. I. K. B. Leto 1905 ste se zavarovali pri neki češki zavarovalnici na doživetje po 20 letih z 10.000 K. Leto 1925 ste zavarovalnici predložili polico in Vam je plačala 2500 Din. Vprašate, če smete sedaj zahtevati še razliko od 2500 Din na 10.000 čeških kron. — Ne. Sedaj po šestih letih je tak zahtevek neutočljiv. Če ste imeli v polici določeno, da Vam izplača zavarovalnica ob zapadlosti zavarovalnine v Pragi, bi smeli takrat zahtevati na podlagi tozadevnega češkega zakona izplačilo v čeških kronah al pari z avstrijskimi kronami.

Nezgodno zavarovanje »Slovenec«. G. P. O. — A. in B. imata pod skupnim naslovom A. in B. naročenega »Slovenec«. Ali sta v slučaju smrtne nezgode enega ali drugega opravičena do razpisane posmrtnine? — Če so v ostalem izpolnjeni zahtevani pogoji razpisa, zapade cela posmrtnina ob smrti nezgodi obeh naročnikov A.-ja in B.-ja. Če se pa le eden izmed obeh smrtno ponesreči, pripade naslednikom ponesrečenca le polovica razpisane posmrtnine.

Pot do kamnoloma. I. F. V. Imate kamnolom, vendar pa nimate lastne vozne poti. S sosedom pa ste dogovorjeni, da smete brezplačno voziti po njegovem vse kamenje, ki ga rabite za svojo uporabo. Sedaj zidate z družabnikom stavbo, za katero je stavebnik kupil od Vas kamenje. Vprašate, če ste opravičeni to kamenje brezplačno voziti po sosedom. — Ne. Ker ste stavebniku prodali kamenje za stavbo, ki je last Vaša in družabnika, se ne more več tolažiti, da je to kamenje za lastno uporabo. Če se s sosedom ne moreta zjediniti, bo primerno odškodnino določil zvezenec.

Do kodaj je plačati kuluk? F. S. J. Pravilnik o uporabi ljudskega dela določa, da se mora cestna obveznost pretvorjena v denar plačati najkasneje do 1. oktobra vsakega leta. Šele po 1. oktobru se more prisilno iztirjati.

Pokojnina bivših avstrijskih državnih uslužbencev na ozemlju, ki spada pod Italijo. J. M. R. Pokojnina bivših avstrijskih državnih uslužbencev so urejene v takozvani rimski in dunajski konvenciji. Gotovo se nanaša dunajska konven-

Frtaučku Gustl ma beseda

»Kua pa je prouzprout iz Gustlna, de na da nubene štíme več ud sebe. Pa ne, de b ga zašil, ke takla, ke maja iz časupisem za upraut, stujeja zmezi iz ena noga u pržon. Tkula sa lde ugibal, ke nisa najdl moja putreta v »Sluvenec«. Druh sa rekl, de sm šou ta narbl gvišn k muri, kokr hod punavad gespada, kera ma gnar, še raj pa tista, ke gre lohka na puf. Slišu sm pa tud, ke sa lde gvorl, de sm biu puslan ket delegat na mirouna kumferenca u Avstralijsa, al pa, de sm umeru in de me je hedu škoda za te puste materjelne čase, ke se družna ne sliš, ket jamrajne čez razne griže in tku naprej. »Gustl je pa le zmeri dobre vole in mu gre jezek, ker gos rep,« sa rekl. »Res škoda ga je.«

Jest sm pa, kokr vidite, zdrou ket riba u

prej ste dolžni plačevati zvišano najemnino. — Povišano najemnino ste dolžni plačati ob začetku naslednjega trimesečja, ko zapade v smislu dogovora v plačilo najemnina, ne pa že med tekočim trimesečjem.

Dediščina na Goriškem. I. P. Valjevo. Leto 1915 je umrla mati in zapustila Vam in sestri posestvo. Radi vojne niste mogli na posestvo. Šele po vojni je sestra šla tja in ko je videla, da je vsled vojne povsem razdejano, se je izselila v Ameriko. Vprašate, če ste zgubili pravico do dediščine, ker se doslej sploh niste še radi te dediščine zglasili pri sodišču. — Pravice do dediščine še niste zgubili. Poizvedeti morate pri sodišču, v katerem okolišu imate posestvo, ali se je sploh po Vaši pok. materi vršila zapuščinska razprava in kdo se je tedaj zglasil za dediča in če je bila zapuščina dediču s prisvojitom izročena. Če zapuščinske razprave sploh še ni bilo, morate Vi predlagati, da se sedaj vrši. Za Vašo odsotno sestro bo pač postavljen skrbnik. Čim bo Vam od sodišča prisojena zapuščina, boste s svojim delom lahko svobodno razpolagali.

Prepovedana pot. T. P. V. Preko travnika hodijo ljudje že več let, tako da sta izhojeni dve stezi. Ko je lastnik dal nabiti napis »Prepovedana pot«, je ta napis čez noč zginil. Kako naj se ljudem prepreči ta neopravičena hoja čez travnik? — Ker hodijo ljudje že dalje časa čez travnik, ne sme lastnik kratkoma zagraditi steze, ker bi s tem lahko izzval tožbo radi motenja posesti, v kateri bi lastnik podlegel napram vsem tistim, ki že dalje časa redno uporabljajo to pot. Lastnik naj da javno razglasiti, da je hoja preko travnika prepovedana. Kdor bi kljub tej prepovedi še hodil čez travnik, tega naj pozove, da prizna, da nima pravice hoditi čez travnik. Kdor bi se branil podati tako izjavo, ozir. bi kljub temu še hodil čez travnik, tega mora lastnik tožiti na priznanje neobstoja služnostne pravice pota. To tožbo bi zgubil lastnik le napram onim osebam, ki bi dokazale, da sami odnosen njih posestni predniki hodijo po sporni poti v korist svojega zemljišča že nad 30 let ter so si s tem to pot priposestvali.

Odškodnina zakupnika. T. Z. V. Zakupnik se je zavezal posestvo, ki ga je vzel za 5 let v zakup, tekem 3 mesecev izprazniti, če bi bilo prodano in kupna pogodba podpisana. Posestvo je bilo res nato v letu 1929 prodano; zakupniku je bilo takoj odpovedano in je čez 3 mesece posestvo zapustil. Kupna pogodba pa je bila šele leta 1930 podpisana in vknjižena. Ali ima zakupnik pravico do odškodnine, ker je že eno leto pred podpisom kupne pogodbe zapustil posestvo? — Ne. Čim je bil v l. 1929 zakupniku radi prodaje posestva zakup na 3 mesece odpovedan, bi takrat moral zoper to odpoved ugovarjati, češ, da je preurjenjen, ker še ni kupna pogodba podpisana. Ker pa je vzel zakupnik odpoved na znanje in se čez 3 mesece nato umaknil, je pač soglašal takrat z odpovedjo, ker je itak takrat bilo posestvo že prodano.

Dolžnosti nezakonskega očeta. J. J. C. Pred tremi leti ste pri sodišču priznali, da ste oče nezakonskega otroka in se zavezali plačevati za otroka mesečno 150 Din, dokler se z nezakonsko materjo ne poročite. Vsled službenih predpisov Vam ni bila takrat dovoljena poro-

Jedilnik za mesec junij-julij

(Dr. Krekova mešč. gospodinjstva šola).

- Ponedeljek, 29. junija (praznik sv. Petra in Pavla).
- Kosilo: Sadje, borovnice, jagode. 1. Juha s tapijoko ni zelenjavo. 2. Kuhana solata z graham, pečen krompir, pariški zrezki. 3. Črešnjev štrukelj. 4. Ledena kava.
- Večerja: Krompirjevi rezanci in fižol v stročju kot solata.
- Torek, 30. junija.
- Kosilo: Sadje, jagode ali črešnje. 1. Rumford-ska juha. 2. Spargelj s holandsko omako, pražen riž, nadevane bržole. 3. Tolčena smetana in jagode.
- Večerja: Krompirjevi žganci in solata.
- Sreda, 1. julija.
- Kosilo: Sadje, vrtn jagode. 1. Pretlačena koreninska juha. 2. Rižota s piščancem, solata. 2. Peh-tranova potica.
- Večerja: Pretlačeno korenje s kisom in oljem. Pražen testen grah.
- Četrtek, 2. julija.
- Kosilo: Sadje, marelice. 1. Ribance z graham na juhi. 2. Koleraba s krompirjem. 3. Pretaknjeno telečje srce. 3. Češnjeva pogača.
- Večerja: Zdrobovi zrezki in solata.
- Petek, 3. julija.
- Kosilo: Sadje, borovnice. 1. Drobniakov štru-kelj na rumeni postni juhi. 2. Mlade buče s para-

ka. Sedaj, ko je ta ovira odpadla, pa se nezakonska mati brani z Vami poročiti. — Čim ste očetovstvo pri sodišču priznali, ne morete več tega priznanja uspešno preklicati. Če se nezakonska mati brani, je ne morete k poroki prisiliti. Tudi če ima nezakonska mati premoženje, je predvsem oče zavezan k oskrbi otroka in le, če tega ne zmore, preide ta dolžnost na mater in po njej na matrine starše. Nezakonske matere ne morete tožiti na odškodnino za škodo, ki jo imate, ker se noče z Vami poročiti in radi tega ne morete kot državni uslužbenec prejemanj draginjske doklade za nezakonskega otroka, tako da boste morali preživnino plačati od svojih rednih prejemkov.

Pupilarni sklad v Trstu. Z. J. B. Pred vojno je umrl v Trstu trgovec, zapustivši nekaj premoženja in dva otroka. Sodišče je po inventuri denar pupilarno naložilo. Otroka sta med vojno kot begunca zapustila Trst, kamor se doslej, ko sta že polnoletna, še nista vrnila. Kako bi prišla do očetove dediščine? — Oba dosedanja varovanca naj pišeta okrajnemu sodišču v Trstu za informacijo, koliko je tega denarja in kje je naložen. Če ta denar ni bil med vojno naložen v vojno posojilo, bosta oba varovanca dobila izplačan očetov denar z nateklimi obrestmi po ključu 60 centesimov za bivo avstrijsko krono.

Brez obrtnega dovoljenja vršiti obrt ni dovoljeno. J. S. B. Radi bi izvršili nekatera mi-zarska, tesarska in zidarska dela z ljudmi, ki nimajo obrtnega dovoljenja, odnosno koncesije, ker se vam ne izplača najemati koncesijoniranih obrtnikov. Ali je to dopustno? — S svojimi domačimi ljudmi lahko opravite malenkostna takšna domača dela. Če boste pa najeli kvalifi-cirane tuje moči, ki nimajo obrtnega dovoljenja, pa utegne te obrtna oblast kaznovati radi prestopka obrtnih predpisov. Kar se pa stavnih obrtov tiče, vas pa opozarjamo, da poleg graditelja jamči tudi stavebni gospodar za vsako kršitev stavnih predpisov. Graditi itak ne smete brez stavnega dovoljenja. Predno za-čnete graditi morate graditelja javiti županstvu. Stavebna oblast pa dovoli graditi samo koncesijoniranim osebam. Če bi pa začela gra-diti neupravičena oseba, vam mora stavebna oblast delo ustaviti. Zato vam svetujemo, da iz-ročite delo le upravičnim osebam. Glede pla-čila se v naprej pogodite z mojstri in plačajte pač v kraju običajno mezdo.

Ograja ob cesti. J. K. S. Posestnik je po-stavil ograjo tik ob poti. Ali je to dopustno? — Niste povedali, katere vrste pot je to ali občinska, ali banovinska ali privatna. Zato ni mo-góče točno odgovoriti. Če je pot javna, je dolž-nost županstva, da prisili posestnika, da po-stavi župo v skladu s tozadevnimi predpisi in tako, da ne bo oviran promet. Praviloma se ograja ne sme postaviti bliže, kakor 1 meter od cestnega roba.

Ali je nezakonski oče »atac? M. I. S. Sodi-šče vam je določilo za nezakonsko dete plače-vati preživnino, čeprav niste očetovstva pri-znali. Sedaj vas pa otrokova mati in drugi rod-binski člani kličejo z »atac«, kar vam ni všeč in ste jih že opozorili, naj vas tako ne kličejo. Ali jih morete za to tožiti? — Če vam je so-dišče naložilo plačevanje alimentacije, vas je gotovo obsojilo za očeta. Če je sodba pravo-močna, vam izgovor, da očetovstva ne priznate, ne pomaga. Očeta se pa pri nas tudi kliče z »atac«. Če bi vas pa kdo tako klical z namenom, da vas izpostavlja zasmehu, ga seveda lahko tožite. Če se bo sodišče prepričalo, da vas je toženec z navedeno besedo zasmehoval, ga bo obsojilo v kazen in tudi v plačilo stroškov.

vn gledu. Zdej te pa šenkati puzdraum in usta-nem toj prjatu Cene.«

Ke nism vedu, ud kere plati se u prpelu, tud nism mogu vedet, ker ulak u jutrz zjutri ta peru o Iblan. Zato sm šou že zvečer na kulu-dvor in sm čaknu, de um zagledu tri rdeče pu-tonke, pa rdeč šnajetihl. Zjutri, ke je blu se-dem preč, pa res prleze iz Gurejnca moj prjatu Cene.

»Buh te žiu, Cene, sm ga puzdravu in se začudu, de ma sam ena noga. Ke sma se zadn-akat vidla, je mou še dve. »Za božja vola, kam s pa džau ena noga?« sm ga prašu.

»Na Rususkem sm ja pustu. Kua ja čm pa iz saba ulačt, ke se me ni več držala.«

»Ti revež, tile

»Kaj revež. Ena noga več al mn. Ti m raj pukaž hitr kašna dobra gustiuna, de nva šla fruškat. Jest sm lačn ket vuc. Pu fruške m uš pa mal Iblana razkazu. Že več ket dvejet let nism biu tle.«

»Fruškat uva šla kar kela čez u hotel Miklič. Tam je dobr pa pucen. Kar se pa ugledvajna Iblane am tiče, pa ne vem, kuku u šlu. Veš, zdej je Iblana tku razrukumauhana, de še člouk z dvem nugam ne more nkamer pridet, kuku uš pa ti iz ena?« Kuku sva pu fruške hudila po Iblan in kaj sva use vidla, um pa prhodč puvedu.

Srečko M.

Nauki, ki jih kmetu daje kriza

Kmeti so bili že mnogokrat v zgodovini človeštva rešitelji velikih kulturnih vrednot. Saj je on, ki ustvarja vire vsega blaginje. Naj se okrog njega spreminjajo temelji socialnega, gospodarskega in kulturnega življenja, kmet ostane zvest svoji nalogi. On se ji tudi ne bo iznevil v sedanji krizi. Pričakoval je sicer, da se mu bo nudila večja pomoč od zunaj, izkušnje zadnjih let pa so ga morale prepričati, da bo moral seči po samopomoči. To je že storil s tem, da je znižal svoje življenjske potrebe in jih prilagodil razmeram. Niže ne bo mogel več. Ne bo smel, da ne pade med revolucionarni naraščaj naše dobe. Zato bo moral poiskati druga sredstva. Znano je, kako je velika gospodarska kriza prisilila pred 30 leti nizozemskega kmeta, da je popolnoma spreobrnil svoje pridelovanje in si z uvedbo vrtnarstva in izdelavo mlečnih pridelkov ustvaril podlago za njegovo današnje blaginje. Pri nas v Sloveniji se je ta pokret opazil že deloma pri hmeljarjih in pri vinogradnikih. Stalno padanje cen hmelju in vinu, pomanjkanje trga za eno in drugo, je prisililo že večje število naših kmetov, da so opustili pridelovanje hmelja in vina in se obrnili drugam. Pokret je bil zelo pohleven, ker ni našel prave zaslombe pri merodajnih mestih, nekoliko pa tudi radi tega, ker je manjkalo solidarnega nastopa.

Danes se pojavlja v velikem delu Slovenije nerentabilnost gozdov in lesne trgovine, torej bo treba zaenkrat izločiti ta vir kmetijskih dohodkov in iskati drugega bolj rentabilnega. Isto opažamo pri naših žitnih pridelkih. Ne samo zunanji trg nam uničuje naše cene, huiša je domača konkurenca iz bogatih žitnih pokrajin Voljevine. Pridelovanje žita postaja nerentabilno tudi po naših krajih. Zato ni čuda, da se je poročilo pri nekaterih dalje videčih kmetih mnenje, da bi treba tudi pridelovanje žita zaenkrat omejiti.

Nemci v Voljodini so nam v tem pogledu lahko vzor. Centrala njihovih gospodarskih združenj »Agraria« v Novem Sadu je započela zelo široko

akcijo za zadržno živino- in svinjerejo. Začetne težave so zadržne s sodelovanjem vseh in s pravim razumevanjem zadržne misli prebredle in danes lahko kažejo na lepe uspehe. Nedavno, 23. maja, je centrala ustanovila nov zadržni organizem »Selector«, ki se bavi s podrobnostmi živinoreje. Te zadržne se bavijo predvsem, kakor že njihovo ime označuje, z izbiranjem plemen, ki so za pokrajino prikladna, z nakupovanjem čistokrvnih pasem, z uvajanjem plemenega knjigovodstva o produktivnosti živali, z organizacijo številnih plemenskih postaj in zadržnih pašnikov za naraščaj plemenske živine, z zadržnim nakupovanjem sredstev, ki so za uspešno rejo potrebna (hrana, cepjenje), z zavarovanjem živine na zadržni osnovi in z najboljšim izkoriščevanjem vseh poljedelskih pridelkov. Velika novost zadržne centralne »Selector« obstoji v tem, da je raztegnila svoje delovanje tudi na rejo perutninarstva. V Novem Sadu se bo ustanovila centrala za zbiranje jajc in mesa za izvoz. Zadržniki bodo imeli priliko nabaviti si najbolj rentabilne pasme perutnin, posebni strokovnjaki pa bodo na centrali izbirali jajca, ki so za plemo in druga, ki so za prehrano in za izvoz. Tako se bo dosegla standardizacija pridelkov in naša znamka na inozemskih trgih. »Selector« je naročil avtomobile, s katerimi bo razpošiljal med zadržarje enodnevnne piščance, da jih redijo skozi tri mesece, na kar jih bodo zopet prišli pobirati, in sicer manj vredne za izvoz, več vredne za bodo obdržali za plemo.

Ta zgleđ naj služi našim zadržarjem za pobudo. Umna živinoreja, racionalna reja perutninarstva in kar pri nas pride najbolj v poštev, umna sadjereja, to so smeri, v katere se bo moral naš kmet orientirati v bližnji bodočnosti. Geslo: v zadržništvu je rešitev, bo tudi pri nas, kakor je bilo pred 30 leti, moralo postati bojno geslo za našega kmeta. Naj dajo iniciativo naše zadržarje! Kmet jim bo sledil, ker ve, da mu drugega ne preostaja kakor samopomoč.

Murska Sobota

Slovesnost v Rakičanu. V nedeljo, dne 28. t. m. bodo imeli v Rakičanu letos slovesnost. G. kanonik Szlepecz bo blagoslovil krasi poljski križ in zvon za kapelico. Zvonu bo kumoval tamošnji grof. Bolezni razsajajo. V ciganskih kolonijah je zadivjala difterija. V bolnico pripeljejo dnevno po več bolnikov. — V Bakovcih razsajajo ošpice. Pri nekaterih hišah so bolni vsi otroci.

Požar v hlevu. Pred dnevi je v hlevu hotela »Krona« nenadoma izbruhnil požar. V nevarnosti so bili veliki hlevi, avtogaraže, lesene lope, velika množina drv. Požar so k sreči pravočasno opazili in ga zadušili.

15 prvovrstnih mizarjev

veščih tudi na strojih, išče lesna industrija FRAN RAVNIKAR, Ljubljana, Linhartova 25.

Prodajam prav lepo, še novo in komaj dve leti staro, 10 m dolgo in 6 m široko

vrtno verando

iz prvovrstnega mehkega lesa, ker je vsled nove stavbe Grand Hotela Miklič postala nepotrebna. Veranda je zelo pripravna za gostilničarja ali za športne prostore.

Zahvala

Za vse izraze sožalja ob priliki težke izgube našega dragega

Lojzeta

izrekamo tem potom vsem, ki so se nas v najtežjih dneh spominjali, najiskrenejšo zahvalo.

Posebno zahvalo izrekamo preč. duhovščini in pevskemu društvu za v srce segajočo žalostinke in vsem, ki so dragega pokojnika spremlili v tako obilnem številu na zadnji poti. Bog plačaj!

Št. Rupert-Bistrica, 25. junija 1931.

Zalujoča obitelj ZIDARJEVA.

Naznanilo otvoritve mizarske delavnice

Dovoljujem si slavno občinstvo obvestiti, da sem otvoril v Cegnarjevi ulici št. 4 splošno mizarsko delavnico, ter se bom potrudil cenjene moje naročnike vedno najboljše in najsolidnejše postreči. Priporočam se za vsa v mojo stroko spadajoča dela.

KAROL PARIZEK, mizarski mojster, Ljubljana, Cegnarjeva ulica 4.

Domače gospodarstvo

Ribolov na naši obali tekom 1930 je bil zadovoljiv. Po statistikah ministarstva za kmetijstvo je bilo ulovljenih vsega skupaj 6.834.828 kg rib. Od teh je bilo prodanih v inozemstvo 993.066 kg, ostalo je prevzel domači konzum. Denarna vrednost ulovljenih rib znaša 50.205.233 Din. Naši ribiči razpolagajo z ribiškimi brodomi 5497 ladij. Ribičev je 17.176. Tonaža ribiških ladij pa znaša 11.524 ton. V državi obstaja 14 tvornic za konserviranje rib. Bruto dobiček znaša 75 odstotkov, tako da se lahko računa, da je vsak ribič zaslužil 3353,23 Din. Kg rib se je prodajalo po Din 7,39. Ribiške obratne nepremičnine in premičnine so narasle v vrednosti za 2.100.000 Din.

Izvoz jajc iz državne banovine je nazadoval. Govori se, da se je kvaliteta naših jajc poslabšala. Na svetovnem trgu rabijo sveža jajca, ki tehtajo najmanj 58 gramov, medtem ko naša ne presega 50 gramov. Zato nam delajo Rusi veliko konkurenco, ker imajo izvrstno blago in nudijo tudi nižje cene. Ugotovilo se je tudi, da boljše blago ostaja doma in se prodaja po mestih in bolnicah. V tem pogledu bo treba priporočiti, da se bolj pazi na kvaliteto — izbiranje tur — in da se ne uničuje našega imena na tujem trgu z manjvrednim blagom.

Jajčno tržno poročilo Zadruga za izvoz jajc potrjuje gornje informacije, češ, da so tako iz Švice kakor iz Nemčije in Italije javlja slabša tendenca. Popraševanje popušča in ni izključeno, da bo že prihodnji teden cena jajcu padla, osebno ker se vsled žetve tekom meseca julija itak pričakuje močnejša produkcija.

Prvo hrvatsko-slavonsko d. d. za industrijo sladkorja v Osijeku je imelo svoj občni zbor, ki je izkazal 4.459.451 Din čistega dobička, 3.969.000 Din se bo izplačalo delničarjem kot 120stotna dividenda. Dividende so izredno velike in same dovolj glasno poudarjajo potrebo solidarnega boja proti sladkornemu karteliranju v naši državi.

II. kmetijska razstava v Karlovcu se bo otvorila jutri 28. t. m. Pričakujejo se velike zanimivosti v pogledu živinske, svinjske in čebelarke razstave. Najlepsi eksemplariji bodo dobili darila. Živinski sejem v Varaždinu je pritegnil 893 glav rogateg živine, 276 konj in 471 zrebcev. Cene so še vedno padale. Teleta so se prodajala po 300—750 Din, konji po 800—3000, zrebca po 400 do 1500 Din. Juncel in volf so se kupovali po Din 6,50, bikli po 4,50—5,50, krave po 3—4,50, junice od 5,50—6,50 Din za kg žive teže. Italija je kupila 88 glav živine. Pri svinjah je kg žive teže padel za 50 par, tako da so se svinje prodajale po 5,50—7,50 Din. Očiščena svinja je šla po 9 Din za kilogram.

Petrolejski vrelci so bili najdeni v Gračacu. Pri prekopavanju terena so zideh na premož in v globini 7 metrov tudi na nafto. Nafta se je pokazala v zelo gostem stanju. To je do sedaj najbolj pozitivna najdba nafte v naši državi. Gospodarski krogi se za prisotnost petroleja zelo zanimajo.

Sejmsko poročilo iz Maribora. Na svinjski sejem dne 26. t. m. je bilo pripeljanih 195 svinj in 6 ovce; cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari, komad po 60—80 Din, 7—9 tednov po 90—130 Din, 3—4 mesece po 160—250 Din, 5—7 mesecev po 350—400 Din, 8—10 mesecev po 450—500 Din, 1 leto 600—700 Din, 1 kg žive teže 7—8 Din, 1 kg mrtve teže 9—10 Din; ovce, komad po 130 Din. Prodanih je bilo 148 svinj in 1 ovce.

Mednarodno gospodarstvo

Nemško-romunska trgovinska pogodjanja so zastala. V prvotnem načrtu, ki bi imel biti podpisan v Ženevi, Nemčija ponuja romunskemu ječmenu 50odstotno, pri koruzi pa celo 60odstotno znižanje carin. Nasprotno znižuje Romunija carine za celo vrsto nemških industrijskih pridelkov. Nemčija ni priznala preferenčne carine, pač pa se govori, da je v načrtu tajna klavzula o povratku carinskih izdatkov, tako da je dejanska preferenca dosežena. Pogodjanja so zastala zato, ker je zadnje čase Nemčija stavila vedno večje pogoje, tako tudi zahtevalo, naj Romunija kupuje v Nemčiji vse svoj železniški material, Romuni so to zahtevo odklonili. Ni znano, kdaj se bodo pogodjanja nadaljevala.

Največja romunska banka, Banca Generale Tarje Romanesti, ki je za časa okupacije po nemških armadah izdajala bankovce za okupacijske uprave, je falirala. Svojim upnikom je obljubila polno kritje, toda šele v teku 3 let. Krah se pripisuje temu, da je zadnje tedne bilo potegnenih iz banke nad 250 milijonov deponiranega denarja.

V Zlatcu je hmelj imel sledeče cene tekom preteklega tedna: od 120—300 Kč za 50 kg za žački hmelj, drugi hmelj pa po 80—110 Kč za 50 kg. Poročilo pravi, da je v 1930 Nemčija producirala za 9.591.000 hl manj piva kot 1929. Svetovna produkcija piva je znašala 1930 197.294.000

hektolitrov proti 204.240.000 hl v letu 1929.

Češkoslov.-madjarski trgovinska pogodjanja so prekinjena, ker čl. delegacije ni bilo v Ženevi, kjer naj bi se pogodba zaključila.

Ruski les bo zopet nastopil v Sredozemlju. Kakor poročajo italijanski viri, je sovjetska trgovinska delegacija v Londonu v zvezi s najem na stotine ladij za izvoz lesa iz vseh sovjetskih pristanišč. Visti govorijo, da hočejo Rusi nuditi svoj les za 3 odstotkov ceneje, kakor zahteva današnja normalna trgovina. Isti viri pravijo, da je Rusija letos posejla 2 milijona in pol hektarjev zemlje (nasproti poldrugemu milijonu v l. 1929) s bombažem.

Carinska zveza med Avstrijo in Madjarsko se je praktično uvedla s pomočjo trg. pogodb, ki so sprejele preferenčni sistem. Izmenjavanje blaga med temi tremi državami se bo vršilo tako, da bodo izvozniki plačali toliko manj, kot bi znašala izvozna premija. Izvozne premije in carinska povračila s tem odpadejo. To je prvi zgleđ pametne pozitivne trgovinske vzajemnosti.

Donau-Save-Adriabahn (bivša južna železnica) je zaključilo svoje poslovno leto s dobičkom 399.553 zl. frankov (proti 1929: 290.850) ali v našem denarju 3 in pol milj. Din. 5% poide v rezervni fond, ostalo se porabi za odkup obilgati. Dohodki od nepremičnin so se zmanjšali radi eksproprijacij nepremičnin v Italiji.

Nemška Narodna banka je dobila večji kredit od Angleške banke. Višina še ni objavljena. Visti o ameriškem posojilu so demantirane.

Nezaposlenih ima Belgija 707.672.

Dunajski jesenski sejem 1931. Termin dunajskega jesenskega sejma 1931, ki se vrši vedno neposredno za lipškim sejmom, je določen na čas od 6. do 13. septembra.

Borza

Ljubljana, 27. junija.

Denar

Curth. Belgrad 9.12375, Pariz 20.24, London 25.16, Newyork 517.10, Bruselj 72, Milan 27.00, Madrid 48.50, Amsterdam 208.10, Berlin 122.75, Dunaj 72.70, Stockholm 138.70, Oslo 138.50, Kopenhagen 138.50, Sofija 3.745, Praga 15.315, Varšava 57.90, Budimpešta 90.18, Atene 6.72, Carigrad 2.46, Bukarešta 3.08, Helsingfors 13, Buenos-Aires 165. Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.545, (valuta) 12.525.

Vrednostni papirji

Notacije drž. papirjev v inozemstvu: Newyork: 8% Bler. pos. 89.75—91.50, 7% Bler. pos. 79.75—80.25, 7% pos. DHB 79.25—79.75.

Dunaj. Don. sav. jadr. 93.25, Wiener Bankverein 15.—, Escompteges 151.90, Živno 81.25, Mundus 90.50, Alpine 17.45, Trboveljska 33.—, Rima Murany 53.—.

Žitni trg

Novi Sad. Oves ne notira, vse ostalo neizpremenjeno. — Promet: pšenica 7 vagonov, koruza 16 vagonov, moka 5 vagonov. — Tendence: neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence: komaj stalna. Promet: miren. — Koruza: julij 13.25—13.30, zaklj. 13.30—13.32; avgust 13.37—13.40, zaklj. 13.36—13.37; maj 11.44—11.54, zaklj. 11.48—11.50.

Cerkije

Vihar in toča sta v četrtek zvečer ob pol 11 prihrumela tam od Krškega in naredila tudi pri nas precej škode. Najbolj so trpele vasi Krška vas, Skopice in Boršt. — Zadnji nedeljni zvečer pa so se toča vrgla nad Gadovo peč, kjer so najbolj prizadeli vinogradniki: Kerin, baron Lazarini, župan Unetič in Rapljenovič. Toča je najbolj škodljiva v tem oziru, ko ne oklešči samo za tisto leto, ampak za par let naprej onemogoči roditev. Zadnjih par let nam je prizanesla popolnoma, a letos pa menda hoče zaostanke nadomestiti. Bojimo se in Bog daj, da bi je ne bilo več!

Letošnji pridelki: ječmen in krma so že pod streho. Se je dobro obneslo. Češenj je bilo letos izredno veliko, kar bi — po mnenju ljudi — pomenilo, da bo tudi vina veliko. Češenj ni toča, a grozdje je deloma že. To dni žanjejo ljudje rž, dočim pride pšenica na vrsto takoj prih. teden. Če bi se kruh ne prirastel, potem je na kmetih konec življenja.

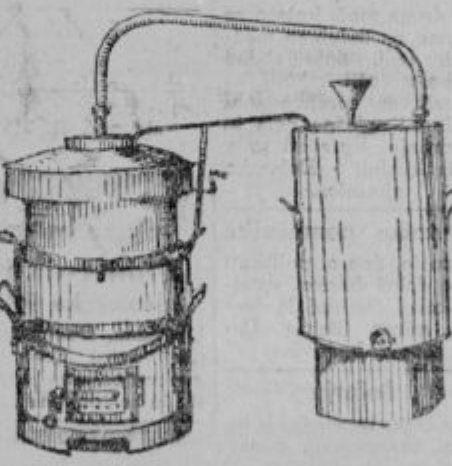
Trbovlje

Vpis v meščansko šolo. V torek 30. t. m. od 8 dalje se bo vpisovalo za vse razrede. Za vpis v prvi razred je potreben izkaz v dovršenem četrtem razredu osnovne šole in krstni list, za vse ostale pa zadnje šolsko izpričevalo. Na novo vstopivši naj pridejo v spremstvu staršev.

„Dürkopp“, „Torpedo“, „Waffenrad“ kolesa iz najboljšega materijala najceneje kupite vendar le pri

„Tehnik“ JOSIP BANJAI - Ljubljana Miklošičeva cesta 20. Palača Okrožnega urada. Gramofoni in plošče v največji izbiri!

Raznovrstni bakreni kotli za destilacijo, žganje-kuho, dalje brzoparilne kotle in kotle za pralnice izdeluje v solidni predvojni kvaliteti tvrdka

JOSIP OTOREPEC, D. Z. O. Z. V LJUBLJANI, Za Gradom št. 9. Ob koncu Streliške ulice.

Naša zlata mamica

Ana Pirc roj. Verbič

nam je umrla danes v soboto, 27. junija 1931 ob 11. uri. Pokopljemo jo v ponedeljek, 29. t. m. ob 5. uri pop. iz hiše žalosti Rožna ul. 41. Priporočamo jo v molitev!

V Ljubljani, dne 27. junija 1931.

Zalujoči rodbini Pirčeva in Komarjeva.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem tužno vest, da je naš oče, brat, svak in stric, pospod

Andrej Cengle

posestnik, izdelovatelj cementin in dolgoletni odbornik gasilnega društva v Radovljici

v danes ob 8. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, Bogu udano umrl.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, 29. junija ob 8. uri dopoldne.

Radovljica, dne 27. junija 1931.

Žalujoča rodbina.

Boj proti Bogu

Prejšnji svobodomiselniki so se vedno prikrivali pod pretvezo, da nimajo nič proti veri sami, ampak nasprotujejo samo duhovščini in njenemu poseganju v politično življenje. Novodobni nositelji protiverstva — komunisti, boljševiki so odvrgli vsako krinko in začeli boj neposredno proti Božji misli, proti Bogu samemu. Kako poguben je ta boj in kako daleč že sega, poroča »Kraljestvo božje«, glasilo Apostolstva in bratovščine sv. Cirila in Metoda, v letošnji št. 7—8:

Toscenini in soproga v Bayreuthu. Kakor znano, je imel slavni italijanski dirigent Toscenini hud spor s fašisti.

Boljševiki so vedno proglašali, da je vera strup za ljudstvo in da jo je treba popolnoma iztrebiti in uničiti. Predlansko leto so protiverški boj poosttrili in proglasili, da morajo vse boljševiške organizacije in vse njihove množice pospeševati brezbožnost. Zadnje dni julija (1929) so podrli kapelico Iverske Matere božje v Moskvi, veliko rusko narodno svetinjo. To je bil bojni signal za veliki naskok proti veri. Od takrat so se organizirani brezbožniki silno razmahnili. Število organiziranih borbenih brezbožnikov se je v pol leta potrojilo in doseglo dva milijona. Lansko leto so zopet silno napredovali; letos jih je že blizu štiri milijone.

Meščanstvo je že razbito in uničeno, sedaj uničujejo še kmečko vas, razbijajo kmečke družine in s tem zadnje zavetje družinskih in verskih izročil. Vsi organizirani nasprotniki brezbožnega boljševizma so že razbiti. Silna in strumna boljševiška in brezbožniška organizacija ima torej na vseh straneh dovolj prostora, da se razmahne in utrdi.

Brezbožni tisk.

S številom brezbožnikov obenem grozno narašča brezbožni tisk, napredujejo brezbožniški časniki in knjige. Petdnevni tedenski »Brezbožnik« je letos napredoval za 100 tisoč izvodov in dosegel pol milijona tedenških izvodov; polmesečni bogato ilustrirani »Brezbožnik« se tiska v 200.000 izvodih, polmesečni delavski »Brezbožnik« dosega do 100 tisoč izvodov, poljudno znanstveni »Antireligioznik« se tiska mesečno v 35.000 izvodih na 128 straneh velike osminke, strogo znanstveni mesečnik »Voinstvuščij Ateizm« v 5500 izvodih istega obsega; poleg tega izhajajo še »Mladi Brezbožnik«, »Vaški Brezbožnik« ter milijoni brezbožnih knjig in brošur. Brezbožniki sami tožijo, da imajo njihovi časniki slabosti in pomanjkljivosti; a vsem se pozna, da so živahno urejani in da imajo mnogo vnetih dopisnikov in čitateljev. Sploh je boljševiško časnikarstvo izredno živahno in skrbno organizirano, ima živahno organizirane množične pisarnike in agitatorje, vedno se spopolnjuje in napreduje po vsebini, tehniki in številu. To je strašna moč, ki globoko posega med ruski narod, ga prekvaša in presnavlja v boljševiškem in brezbožnem duhu.

Brezbožna vsoučilišča rastejo; letos jih je že blizu 80. Brezbožnih muzejev je okoli 50. Poleg tega je še mnogo brezbožnih tečajev, predstav v gledališčih in v kinu, predavanj v radiu in na shodih.

Obenem se z vso odločnostjo razglša in

izvaja, da morajo vse organizacije in vse šole pospeševati brezbožnost. Brezbožniki nadzorujejo vse učiteljstvo in vse nameščence. Ako opazijo, da je kdo še veren ali pa samo neodločen, ga takoj naznanijo in ne mirujejo, dokler ni odstavljen; tudi delavci lahko izgube delo, ako so še verni. Tedenski »Brezbožnik« ima v vsaki številki oddelek za take ovadbe in zraven še oddelek »Brezbožnik je pomagalec«, ki objavlja uspehe tega ovađstva. Z vso odločnostjo in brezobzirnostjo se razglša in izvaja, da mora brezbožnost zajeti vse ljudske množice. Sporedno z gospodarsko petletko naj gre tudi brezbožna petletka; čez dve leti mora biti 16 milijonov brezbožnikov.

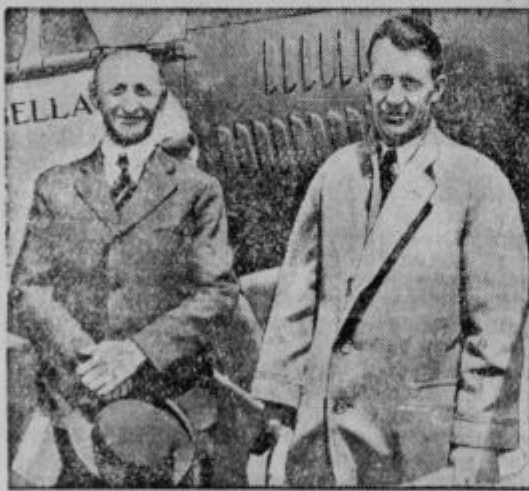
Brezbožnost med mladino in ženskami.

To je program brezbožnikov za letošnje leto. S podvojeno silo prodira brezbožnost med stotisoče in milijone nedorasle mladine v boljševiških otroških zavetiščih in šolah. Otroke trgajo iz družine in jih vzgajajo v skupnih zavetiščih. Vsaka šola, vsak učitelj in učiteljica mora vzgajati v brezbožnem duhu, rvati korenine krščanske vere in pravosti. Vse šole imajo brezbožne pisarne in brezbožne koticke; v čitankah, deklamacijah in pismenih nalogah navajajo otroke k brezbožnosti in bogokletju. Ko so razbite kmečke družine, zajema brezbožna povodenj tudi milijone kmečke mladine.

Nad vse bogato žetev si ohetajo brezbožniki med ženskim svetom. Doslej je med brezbožniki komaj dobra desetina žensk, a po boljševiškem načrtu jih mora biti vsaj štiri desetine. Ker so razbiti kmečki domovi, ker se rušijo družinska ognjišča in ker narašča število tovarniških delavk, je mogoče, da se bodo polagoma približali tej številki. Že samo s tem bi število brezbožnikov naraslo za nova dva milijona. S pomočjo žensk in mladine upajo najbolj korenito razkristjaniti družine in potepati stara verska družinska izročila.

Povodenj boljševiške brezbožnosti grozi vsemu svetu.

Boljševizem je kakor strašna povodenj, ki je že predrla jezove in nasipe ter presto-

Danska letalec Holris in Hillig, ki sta preleteja Atlantik in pristala v Krefeldu.

pila bregove. Umazani valovi te povodnji že pljuskajo preko mej ogromne Rusije, da bi preplavili ves svet.

Boljševiki nete svetovno revolucijo, da bi po vsem svetu zaplapolali kresovi boljševiškega požara. Družabnih, gospodarskih in političnih krivic je po vsem svetu obilo; povsod je dovolj bede, nezadovoljnosti in zagrenjenosti. Netiva za boljševiški požar je povsod dovolj.

Po vsem svetu imajo že organizirane zavezničke — komuniste in brezverske svobodomislece.

Mnogi so pričakovali, da si bodo boljševiki razbili glave ob kmečki vasi in v besni brezbožnosti. Toda kmeta so že premagali. Brezbožnost pa jih celo utrja in navdušuje za nove uspehe in jim pridobiva novih zaveznikov. Brezbožniki so v sovjetski Rusiji glavne naskakovalne čete boljševiške socialne in gospodarske revolucije, najbolj vneti graditelji novega družabnega in gospodarskega reda. To so udarniki, udarne brigade — kakor jih nazivajo boljševiki. Brezbožniki dajejo polet, ogenj in zanos boljševizmu, da se sredi gospodarskih in drugih težav tolaži in vnema v

Post in Gatty ob prihodu na berlinsko letališče.

Zemljevid o poti ameriških letalcev okrog sveta.

upanju svetovne zmage in srečnega raja na zemlji. Brezbožniki so elitne čete boljševizma.

To poslanstvo in ta uspeh brezbožnosti s ponosom naglašajo brezbožna glasila in brezbožniški voditelji. Vrhovni brezbožniški voditelj Jaroslavskij naglašja še drugo poslanstvo brezbožnosti, namreč pridobivanje zaveznikov in pristašev boljševizma v takih krogih, ki bi sicer še ne bili zreli za komunizem.

snuje organizacije in celice brezbožnikov. Kakor ruski brezbožniki tvorijo jedro izbranih boljševiških čet in dajejo razmah boljševiški podjetnosti, tako naj tudi mednarodna zveza brezbožnikov povsod podžiga ogenj in ognjevitost boljševiške borbenosti ter pripravlja tla in čete za svetovno revolucijo. Revolucionarji in brezverci po vsem svetu pogumneje dvigajo glave in se drznejše obračajo proti cerkvi, kakor se vidi v Španiji in drugod. Ruski brezbožniki pa dobivajo iz Berlina dotok novega gradiva in netiva za poglobitev in osveženje brezbožniške agitacije. Boljševiki so pridobili močne zavezničke in čvrste postojanke v Nemčiji in po vsem svetu.

Boljševiška brezbožnost je zlasti nevarna mladim slovanskim narodom, ki nimajo tako trdnih izročil kakor starejši evropski narodi. Nam še posebe veljajo opomini sv. cerkve.

Proti skupni grozeči brezbožni nevarnosti pa je potrebna sloga med kristjani, edinost vseh, ki še verujejo v Kristusa in časte prečisto Bogorodico. To misel v duhu sv. cerkve pospešuje Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije. Mesec julij naj bo torej posvečen delu in molitvi za razmah te apostolske bratovščine, da bi se utrjevalo kraljestvo božje med Slovani in da bi Slovani po edinosti v eni Kristusovi cerkvi postali nositelji požrtvovalne krščanske ljubezni in edinosti, ne pa netilci razdejanja in brezbožnega sovraštva.

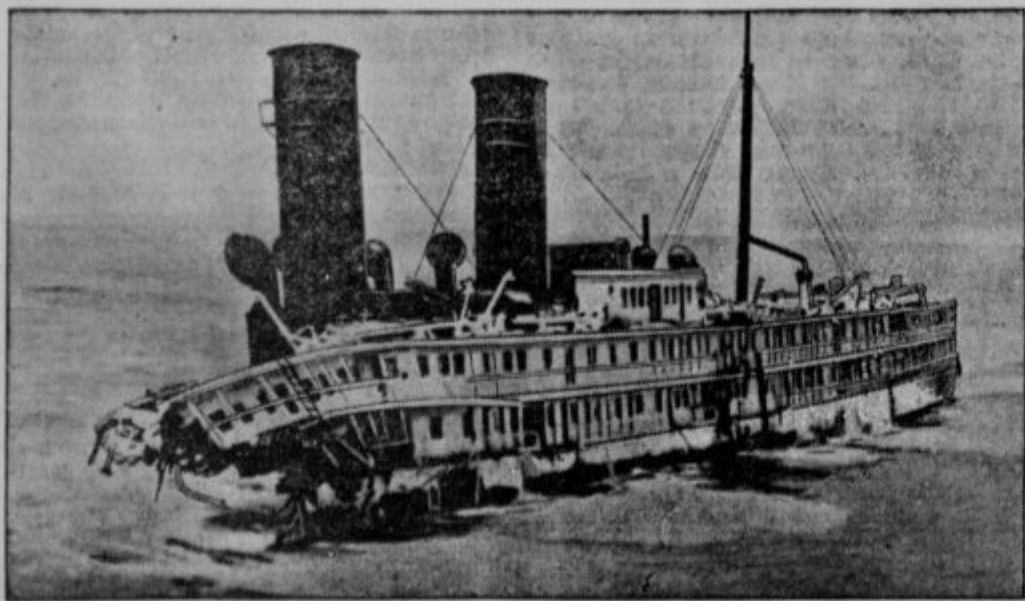
Živa reklama

Lani smo čitali, kako so si trgovci ponekod izmislili za svoje izložbe nova reklamna sredstva: postavili so vanje žive živali, pa naj so bile z robo v kaki zvezi ali nobeni. Amerika je v tem šla že dalje in po newyorških izložbah že čisto naleteli na — živa dekleta. Tako je na Sesti aveniji v neki izložbi mlada, nežna zamorka v beli čepici in belem predpasničku, ki ves dan razkazuje zločljiv divan, ki služi ponoči za postelj. Izložba je urejena kot soba. Zamorka napravi iz divana postelj, jo pogrne z rjuhami, prižge luč. »Aha,« pravi eden izmed gledalcev, »sedaj pojde spat.« Toda tega zamorska sobarica nima v programu; namesto tega ugasne luč, razdene postelj in sestavi divan. In potem zopet razdene divan in napravi postelj — pa zopet obratno; osem ur dnevno. — V Park Row je v neki komaj meter široki izložbi mlado plavalasno dekletce, ki piše z nalivnim peresom. Potem udari s kladivom na konico peresa, jo s silo zabode v les, vrže peresnik na tla. Nato pa sede in zopet piše — peresu se ni zgodilo nič! In tako ravna osem ur dnevno za največ trideset dolarjev na teden.

Peterček: »Prosim za pet dinarjev rict-novega olja, ampak dajte prav malo.«
»Zakaj prav malo?«
»Zato, ker bo zame.«

»Ali bi mogel govoriti z milostljivo gospo?«
»To sem jaz!«
»No, potem pa raje ne bom govoril z niole«

Ameriški parnik »Harvard«, ki je v Tihem oceanu zavožil na pesek in se razbil ob koralnih čerch.

Američan Frank Shields, ki ima največ nade, da zmaga na mednarodnem turnirju v Wimbledonu.

Mednarodna zveza proletarskih svobodomislecev je že prešla v boljševiške roke. Ta uspeh so dosegli boljševiki na mednarodnem kongresu te zveze v Bodenbachu (Podmokly) na Češkem, sredi novembra lanskega leta. Obenem se je sedež zveze prenesel z Dunaja v Berlin, ki je že sicer veliko središče nemške in ruske boljševiške agitacije. Boljševiki so to mednarodno zvezo prenovili in podprli z vsem bogastvom svojih izkušenj in sredstev.

S tem je mednarodna brezverska zveza dobila boljševiško smer. Iz Rusije dobiva pobudo, navodila in sredstva, da po vsem svetu

Zastopniki

150 do 300 din dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstev! Za odgovor znamko - Kosmos, Ljubljana, pošt. predal 307.

Zastopniki se iščejo za vse večje kraje v državi za senzacionalen reklamni predmet, brez katerega ne sme biti nobena boljša trgovina. Obširne ponudbe pod »Velika zarada« na Publicitas, Zagreb, Ilica 9.

Objave**Dvigajte ponudbe**

pod šifro: Dobro blago, 1542, Bliznjak periferija, Kopalnice, Lična, Metle, Predm. stavbna parcela, Spretna Jožeta, Zelo poštena.

Prostov. razprodaja

pohištva, moške obleke, perila, malega radio aparata, pisalnega stroja, violine in drugih premičnin. se vrši radi odpotovanja v sredo, dne 1. julija 1931. Ljubljana, Dolenska cesta št. 18, I. nadst. desno.

Preklic

Podpisana Kozelj Jakob in Franciška, posestnika na Klancu, preklicujeta in obžalujeta zaljubljenke, ki sva jih dne 10. aprila t. l. na Primorskem izrekli napram Kermel Ani istotam in se ji zahvaljujemo, da je odstopila od tožbe. — Jakob in Franciška Kozelj.

Preklic

Podpisani Belc Ivan, p. d. Minarjev, sin posestnice v Sori pri Medvodah, obžalujem, da sem raznašal o g. Lustriku Lazaru iz Gorican neresnične govore, ga prosim za odpustanje in se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenske tožbe proti meni. Sora pri Medvodah, dne 25. junija 1931. — Belc Ivan, I. r.

Razpis

Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah razpisuje službo

obratovodje

ki bi bil obenem monter. Nastop službe 1. septembra 1931. Plača po dogovoru. Prošnje, opremljene s priporočili in osebnimi listinami, je vlagati pri mestni elektrarni v Brežicah (občinski urad) do 15. julija t. l. — Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah.

Kupimo

Rabljene zaboje različne velikosti kupimo večjo množino. Naslov v upravi pod št. 7309.

Suhe gobe kupuje po najvišji ceni trdka Peter Setina, Rače. — Ponudite povzročeno.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadst.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakovrstno**zlato kupuje**

po najvišjih cenah

CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom, duhovščini in prijateljem za osebo pomoč. Nadalje tovarni »Titan« v Kamniku, uradništvu in uslužbencem tovarne »Titan«, pevskega društva »Solidarnost« v Kamniku, organizaciji »OPEST« v Ljubljani in vsem ostalim za številne vence in šopke ter častno spremstvo. Posebno pa pevcem, ki so ga s pesmijo spremljali na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA.

Povodom teške izgube nepozabnega sina in brata, gospoda

RUDOLFA VALJAVCA

absolv. str. del. šole

izrekamo vsem, ki so nam lajšali grenko bol v najtežjih dneh, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo: gg. zdravnikom

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase s strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pritožbina za šifro 2 Din. Vsak oglaševalec plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Zaradi nesreče inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po gl. boko znižanih cenah. — Se vladno priporoča

Marija Rogelj, Sv. Petra cesta št. 26 Ljubljana

Savski tivoli

restavracija, (čez Črnuški most levo) ima vsako nedeljo sveže ribe. — Cene zmerne. — Se priporoča

Fanči Pustova.

Službe iščejo

Lesni manipulant!

ali oskrbnik kakega gozdnega veleposredstva, išče primerne službe ali kaj sličnega. — Ponudbe na upravo pod št. 6604.

Mlad trg. pomočnik mešane stroke želi mesta v trgovino. Nastopi lahko jakoj. Naslov pove upr. lista pod št. 7065.

Pekovski pomočnik

priden in pošten, srednjih let, vajen boljšega in slabšega dela, išče službo za jakoj. — Gerhard Anton, Velka, gost. Šikar, p. Marija Snežna, Slov. Gorice.

Preizkušen kurjač

s petletno prakso, išče službo. Onemu, ki bi mu preskrbel službo, posodi 5000 Din za pol leta brez obresti. Pismene ponudbe na: Mojser Ivan, tovarna vžigalic, Ruše.

Prodajalka

začetnica trgovine z meš. blagom, išče službo na ležali, najraje na bivšem Stajerskem. Vajena sem tudi kuhanja in vseh hišnih del. — Ponudbe na upravo pod št. »Poštena prodajalka« št. 7260.

Služkinja

za vsa hišna dela in za pomoč v kuhinji išče službo pri stranki brez strokov. — Naslov v upravi pod št. 7292.

Trgovski pomočnik

mlad, mešane stroke, z ležali, išče mesta. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 7287.

100 Din

na nagrado dam onemu, ki mi dobi službo kuharice na orožniški stanici, ali mesto gospodinjice kjerkoli. Imam 7 letnega otroka. — Naslov v upravi lista pod št. 7359.

200 Din

na nagrado dobi, kdor mi preskrbi mesto prodajalke v manufakturni ali speceriji, trgovini v Ljubljani. — Naslov v upravi pod št. 7329.

Železostugar

zelo vesten in vojašine prost, želi nameščenja pri kakem večjem podjetju. Naslov pove uprava pod št. 7338.

Trgov. sotrudnik

perfekten, želi premeniti mesto takoj ali s 1. okt. toda pogojno: katoliška trgovina. Ponudbe pod »Naša misel« št. 7326, na upravo.

Dlačice na bradi itd.

Vam šenirajo, cenj. dame. Kvarijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »Venera« eliksir Vas reši v par sekundah — brez bolečin, brez opasnosti — vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir, ne bo Vam žal.

Bočica 10 Din (predplačilo), povzette 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din, pošlje franko

R. COTIČ, LJUBLJANA VII
Kamniška ulica št. 10 a (Janševa).

Pekarskega vajenca

sprejem. Hrana in stanovanje pri mojstru. Drugo po dogovoru. — Karol Bele, Rožna dolina - Vič.

Učenko

z 2 razr. mešanske šole, sprejme trgovina z živili. Ponudbe na upravo lista pod »Zanesljiva učenka« št. 7231.

Vrtnar

za vrt, v bližini mesta na Gorenjskem, se išče. — Prednost imajo, ki se nekoliko tudi na polje razumejo. Nastop začetkom prihodnjega leta. Ponudbe z navedbo, kje in koliko časa so bili že v vrtnarstvu zaposleni, na upravo lista pod št. 7371.

Vajenca

za mesarsko in prekajevalsko obrt sprejme takoj mesarija in prekajevalnica Franc Grobšček, Brežice.

Mlinar. pomočnika

pridnega, zanesljivega in vajenca nad 17 let starega mladega ter mlinarskega sprejem takoj. Mesečna plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Nastopiti 1. julija 1981. — Anton Polanc, valjni mlin, Radeče.

Mlažje dekle

sposobno, in ima veselje tudi do gostilne, se sprejme za domačo opravilo. Predstaviti: Slavku Lebe, predvci in gostilničarju, Razvanje pri Mariboru.

Učenca

za meš. trgovino v Ljubljani sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 7414.

Kuharica

kot druga moč, katere se razume na izdelavo močnatih jedi, dobi stalno službo v večji kuhinji. — Istotam se sprejme tudi dekle za splošna dela in serviranje. Vprašati je v javni kuhinji - Delavska zbornica.

Mizarske pomočnike

ki znajo dobro politirati in so dobri delavci, sprejme takoj Nikolaj Mrdžev, mizar, Stapar, Dunavska banovina.

Šoferja

samskega, treznega, k tovr. avtomobilu, z najmanj enoletno prakso, ki je vozil samo tovr. avtomobila, sprejem. Avtomobili izključeni. Nastop takoj, plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe pod šifro »Šofer« št. 7378 na upr.

Kovaškega vajenca sprejem z vsjo oskrbo v hiši. Frelj Jurij, kovač, St. Rupert.

Učenko

išče trgovina z mešanim blagom na deželi. Prednost ima ona, ki ima že enoletno trgovsko prakso. Ponudbe pod »Pridna« št. 7280 na upravo.

Kovaški vajenec

zdrav in močan, ne pod 14 let star, se išče. — Celje Kocenova ulica 11.

Pridno dekle

20—26 let staro, ki zna nekoliko kuhati, se takoj sprejme. — Maribor, Betnavska ulica 47.

Čevljarski pomočnik

ki zna tudi prirojevati, se sprejme. Ponudbe na upravo pod št. 7211.

Čevljarski vajenec

se sprejme takoj po dogovoru. Peter Bertonec, čevljar, Godešič št. 21, p. Skofja Loka.

Vajenec

za krojaško obrt, 14—15 let star, se sprejme. — I. Smole, št. Vid nad Ljub.

Učenko

za strojno pletenje, 14—16 let staro, se takoj sprejme. Naslov pove uprava pod št. 7253.

Učenko

sprejme takoj šivilja. — Roškar, Trnovski pristan št. 14.

2 kolarska vajenca

sprejme takoj Ivan Zanoškar, umetno kolarstvo, izdelovanje auto karoserij, kočij in vozov, Gospodarska c. št. 16, vhod v delavnico z Bleiweisove ceste.

Vajenca

iščem za pilarsko obrt. — Hrana in stanovanje v hiši, Ivan Figar, pilarski mojster, Vošnjakova ul. št. 6, Ljubljana.

Korespondenta-(injo)

za slovensko in nemško, ev. češko korespondenco, z znanjem slov. in nemšk. stenografije, sprejem. — Ponudbe s pričevali na: Zadržna posredovalnica, Maribor, Miklošičeva 2.

Učenko

sprejme v oddelek za čevlje, veletrgov. v Ljubljani. Naslov v upravi lista pod št. 7391.

Douk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponj

Oblastveno koncesijonirana

šoferska šola

I. Gabersčik

bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska cesta 31, nedaleč od kolodvorov. Vhod tudi z Bleiweisove ceste. Prihodnji redni tečaj prične 1. julija.

Zenitbe

Trgovec

dobro vpeljan in posetnik v Ljubljani, želi tem potom poznanstva z dobro situirano gospodinjico ali vdovo. Le resne ponudbe pod »Takojšnja ženitev« na upravo lista.

Gospodična

lastnica doma v Ljubljani, bi poročila državnega ali bančnega uradnika. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Miroslava«.

Mladenč

star 34 let, trezen in marljiv, lepega značaja, z dobrim poklicem, se želi priženiti k vdovi z otroci ali gospodinjici, na trgovino ali posestvo. Dopise po možnosti s sliko na upravo pod »Srečen zakon« št. 7327. — Tajnost zadržana.

Gospodična

25 let stara, neomadeževane preteklosti, s 100 tisoč Din gotovine in nekaj dete, se želi poročiti s solidnim gospodom 30 do 35 let. Prednost imajo višji državni uradniki. — Resne ponudbe je poslati na upravo pod št. 7330.

Dijaki

2 dijakinji

sprejem za jesen. Nemška konverzacija. Naslov v upravi pod št. 7332.

Dijaki v Ljubljani

od prvega gimn. razreda dalje, se počutijo dobro in se lepo vzgajajo v krasnem salezijan. zavodu in sicer ceneje kot kje drugje. Zavod je na svetem zraku, v krasni okolici. Pišite takoj po pogovoru: Vodstvo Sal. zavoda na Rakovniku v Ljubljani.

Dijaki z duhovniškim

ali misijonskim poklicem, se sprejmejo zelo ugodno v sal. dom v Veržeru pri Ljutomeru. Pišite! — Vodstvo Sal. doma - Marija-nišče v Veržeru, p. Križevci pri Ljutomeru.

Dijaka

prvo ali drugošolca, kršč. kmetskih staršev, sprejem v svo oskrbo — po nizki ceni. Naslov pove uprava pod št. 7408.

Dijak

šestošolec, išče kakršnekoli zaposlitve čez politične. Ponudbe pod zn. »Sposoben za vsako delo« št. 7407 na upravo.

Dijaki

iz boljših rodbin se vzamejo v celo, dobro preskrbo v lepi, solnčni vili z vrtom. Stalno nadzorstvo, pomoč pri učenju, klavir v hiši, na željo tudi instruktor ter francoska in nemška oz. srbohrvaška konverzacija. — Cena zmerna. — Vprašati pod »Inženjer« na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Stanovanja

Lepa soba

separirana se odda Mirje št. 25/II.

Starejša gospa

tudi obrtnica, dobi v najem eno sobo proti malemu popravilu v hiši, pri starejšem gospodu v Ljutomeru. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Starejša najemnica« št. 6342.

Iščem za počitnice

v okolici Ljubljane blizu državne ceste, opremljeno sobo s souporabo kuhinje in vrta pri solidnem gospodarju. Ponudbe z zahtevki na upravo lista pod »Letovanje« št. 7315.

Stanovanje

dvosobno, se takoj odda v vili blizu artilerijske vojašnice. Naslov pove upr. pod št. 7321.

Soba

oddam. Domžale, Bistriška ulica 4.

Stanovanje

v pritličju, soba, prostorna kuhinja, se takoj odda mirni stranki. — Cesta v Rožno dolino 11.

Stanovanje

soba in pritlikline, oddam 1. avgusta mirni stranki. — Novi Udmat, Ričniška ulica 10.

Sezonsko stanovanje

v bližini Bleda, kompletno opremljeno, z lepim razgledom na Bled, obstoječe iz 2 sob, 4—5 postelj, kuhinje in verande, oddam po ugodni ceni. — Vprašanja: Jos. Pristov, trg., Zgornje Gorje št. 37 pri Bledu.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje, shrambe, kleti in vrta se odda v najem s 1. avgustom v Guncijah. Poizvedbe: Vižmarje št. 2.

Opremljeno sobo

lepo, zračno, komfortno, s strogo separiranim vno na Miklošičevi cesti oddam takoj boljšemu gospodu. Naslov v upravi pod št. 7347.

Lepa soba

solnčna, s separiranim vdomom se odda. Zitnik, Celovška c.

Na hrano in stanov.

s poseb. vdomom sprejem gospode za 150 Din tedensko. Zitnik, Celovška 56, Ljubljana 7.

Lepa soba

opremljena, s posebnim vdomom, se takoj odda. Stari trg 11 a, II. nadstr.

Stanovanje

trisosobno s kopalnico in vsemi pritliklinami, blizu banske uprave, išče za 1. avgust stranka brez otrok. Ponudbe na upravo pod »Snažno stanovanje« št. 7400.

Stanovanje

dvosobno, se takoj odda v vili blizu art. vojašnice. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7321.

Dom penzionistov

v Mariboru v krasni, moderni, solnčni vili z lepimi opremljenimi ali praznimi sobami, dobro prehrano in postrežbo, kopalnici, vrtom, sprejme starejše dame in gospode, tudi zakonske pare. — Vprašati pod zn. »Samski dom« na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Vabilo

Nad tremi ribniki stoji gostilna Kot lovski dom široko znana na okoli. Če žija huda te pritiska silna. In gladen se želodec krči v boli. Obrni tja se, tam dobiš boš vsega, Kar duša in telo ti Tvoje tvega. Nedelja dan slavnostne otvoritve, Vas zbralo vse bo v svrhu pogostitve, Prašičke pekel bom na ražnju gibčnem In kapljico izbrano, pivo v sodu ličnem Vam nudim bom po skrajno nizki ceni, Kot ni zgodilo se v gostilni še nobeni.

Za obilno udeležbo za prihodnjo nedeljo in z stalno naklonjenost dragih gostov se priporočata

DOBLJEKAR CVETKO IN KATL

Vnajem

Gostilno

Dobro idočo vzajem v najem v kakem jako prometnem kraju s 1. julijem ali tudi pozneje. Ponudbe na upravo pod »Prometna« št. 6603.

Izkuh

dobro obiskan, se odda na Celovški cesti št. 56. Poizve se v trgovini istotam.

Gostilno

ali vinotoč v Ljubljani, vzajem v najem. Ponudbe na upravo pod »Plačam dobro« št. 7349.

Lokal

primeren za vsako obrt, se takoj odda. Zitnik, Celovška c. 56.

Glasba

Harmonij

kupimo. — Ponudbe: Šola Dolina, Trzic.

Posvetva

Stavbne nasvete

daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/1

Hiša

na Kodeljevem se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Slomškova 17.

Hišo, enonadstropno

novo zidano, eno stirsobno in dvoje manjših stanovanj, elektrika, parketi, vodovod, kanalizacija, 1.400 m² vrta, vsajenih nad 50 sadnih dreves, ugodno prodam pod Rožnikom (ob posestvu g. Kolmana). Potreben kapital Din 130.000. Naslov v upravi pod št. 6530.

Na Bledu

se proda radi odpotovanja lepa enodružinska vila - po zelo nizki ceni. Zidar, Gregorčičeva ul. 12. Ljubljana.

Lepo posvetvo

poleg glavne ceste, z lepim lokalom za obrt, v Stepanji vasi 68, p. d. pri Sihu, se proda. Poizvedbe pri Ivanu Irtu, kamnoseku, Stepanja vas.

Dvonadstropna hiša

na Dunaju se zamenja za hišo v Ljubljani (mesto) ali proda. — Posredovalci izključeni. — Dopise pod značko »Dunaj« št. 7212 na upravo »Slovenca«.

GRADBENE PARCELE

solčna lega za visokoprtilne stavbe v Melju pod Stolnim hribom, gradbene parcele na Zg. Radvanju ter lepo lepo stavbišče za vilo ob Einspielerjevi in Trdinovi ulici, prodaja Julius Glaser, mestni stavbenik, Maribor, Meljski dvor.

Parcelo

v lepi legi v Trnovskem predmestju, 714 m² v izmeri, po 40 Din za m², prodam. Naslov v upravi pod št. 7293.

Posestvo

10 minut oddaljeno od kolodvora, 2 orala zemlje, vinogradi in sadonosnika, poceni naprodaj. — Vrečar Martin, Gorica 22, p. Store.

Arondirano posvetvo

24 oralo, dobičkanosno, vila, novo gospodarsko poslopje, velik sadonosnik, poln žlahtnega sadja, vse v ravnini, se proda. Pojasnila daje Ivan Vizjak, Leskovec, p. Slovenška Bistrica.

Kdo si želi

lasten dom? 10 minut od kolodvora na bohinjski progi enonadstropna hiša s pritliklinami za 25.000 Din naprodaj. — Naslov v upravi pod št. 7238.

Hiša

Hiša z gospodarskim poslopjem in 4 jobe zemlje, se poceni proda radi selitve. Zitnik, Celovška c. št. 56, Ljubljana 7.

Usnjarijo

s posvetvom na Dolenjskem proda Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilno

in

Znanstvena banka kraljevine Jugoslavije a. d. podružnica Ljubljana

Telefon šte. 30—20.

Dunajska cesta šte. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Račun pošne hranilnice šte. 14.003

Centrala: BEOGRAD

Glavna podružnica: ZAGREB

Podružnica: SARAJEVO

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom, in lombardira državne vrednostne papirje.

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvarja tekoče in žiro račune. Izdaje kavijske in garancijske pisma.

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikom in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Modni kamgarni, sportni ševci, ZA FINE OBLEKE.
Velika izbira, ugodne cene.
R. Miklavc - Pri Škofu
Ljubljana

Najnovejši „Sachs“
motorji, dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, nosa mezni deli, pneumatika. Ceniki franco. Najnižje cene.
„TRIBUNA“ F. B. L.
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa

Prvovrstni izdelek in material. Najlažji tek. Cene brez konkurence!
VIKTOR BOHINEC - LJUBLJANA
Dunajska cesta 21 Cenik brezplačno!

Zvonolivarna „Zvonoglas“ v Mariboru, (Dravska banovina.)

Priporoča se za livanje in prelivanje bronastih cerkvenih zvonov, po danes najnižji konkurenčni ceni in to proti večletnemu odplačilu brez vsake kapare ter z večletnim jamstvom za dober material, glas in harmonične intonacije zvonov velike in male količine.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umelna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje

vodovodno in električno inštalacijo

za stanovanjsko hišo v Celju, Razlagova ulica.

Vsi potrebni pripomočki kot proračun ter razpis se dobe pri podpisnem zavodu od 30. junija dalje med uradnimi urami za Din 50.—.

Pravilno sestavljene in zapečatenе ponudbe je vložiti do 8. julija t. l. do pol 12. ure dopoldne pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani, Gledališka ulica 8.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Blago za ženske obleke
svilen, volnen in perlen, zadnje novosti, velika izbira in znano solidne cene.
II. MIKLAUC - Pri Škofu
Ljubljana

VATA tudi po 50 kg bale, vedno na razpolago. — Zahtevajte vzorce in cenik! —
TOVARNA VATE, Maribor.
Dravska ulica 15.

Samo kdor v miru izbira — dobro kupi!

Ako morate iz trgovine v trgovino, da si ogledate blago, se boste v stiski in naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kotali!

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate čas, da pregledate in precenite vzorce kos za kosom, nikdo vas ne bo prigovarjal za nekaj, kar ne odgovarja vašemu okusu. **ZAHTEVAJTE NASO KOLEKCIJO**

GRADLA IN DRUGEGA ZA SPODNJE HLACE in dobili jo boste v par dneh, seveda brezplačno in brezobvezno.

Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgovarja vašemu okusu. Ker nabavljamo blago direktno iz tovarne in ga prodajamo naravnost vam odpadejo razne provizije. Vi kupite torej boljše blago za manj denarja.

Že pol stoletja strežemo zadovoljnim odjemalcem.

Največja trg. in odprema trdnica

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

4.000.000 je v rabi pisalnih strojev

UNDERWOOD

ker je neprekosljiv v trpežnosti, zato tudi najcenejši. — Zaloga:

LUDV. BARAGA - LJUBLJANA Šelenburgova ul. 6
Telefon šte. 29-80

Strahotno potovanje na luno

Korus skomigne z rameni: »Prav za prav mi moje lastno znanje kaj malo koristi, ako ne morem o njem poročati svojemu časopisu.«

Egon pa je resno odvrnil: »Vse, kar bomo opazili, bomo natančno zapisali. Delali bomo kakor zdravniki, ki ve, da mora umreti, pa vendar do zadnjega trenutka zapisuje svoje občutke in svoja doživanja na lastnem telesu, ker upa, da bo s tem človeštvu koristil. Vsak dan bomo zvečer skupaj sestavili zapisnik in ga vsakokrat zaprli v nepremokljivo puščico iz berilija. Četudi bo nas zdrobilo, vendar bi utegnil kakršenkoli slučaj nekaj teh puščic prinesiti seboj na zemljo in z njimi koristiti znanosti.«

Korus je poskočil in bi skoraj zopet postal žoga, ko je stisnil Egonu roko. »Hvala vam, gospod doktor!«

»Zakaj?«

»Mislim sem, da bom vse svoje življenje navaden poročevalec; zdaj pa mi usoda ali bolje vaša energija poklanja življenjsko nalogo.«

Tudi Američan je sprožil svojo roko, a dobro pazil, da se ni ganil z mesta ter rekel: »All right.«

Egon je vstal. »Stoj! Ne smemo napravljati električne luči!« Pritisnil je na neki gumb. Na desni strani letala so se od debelih steklenih okenskih šip odločile beriljske ploče, ki so bile na zunanji strani, obenem pa je planila v kabino taka množica neskončno bliščeče svetlobe, da so morali zamižati. Egon pa je tipaje poiskal drug gumb in okna zopet zatemnil. Nato je odprl okna na levi strani rakete, in ko so se njihove oči prilagodile novi svetlobi, so zagledali tako

nenavaden prizor, da so onemeli kakor brez moči.

Obdajal jih je neizrekljivo črn prostor. Nikjer modrega ali oblačnega neba, kakršno so poznali na zemlji, ampak povsod sama strašna črnina.

Iz te črnine so se svetlo odražale trde in mrzle podobe zvezd z ostrimi orisi, za seboj natančno za hrbtom, pa so videli zemljo kakor orjaško, v solnčni svetlobi se lesketajočo pločo, na njej pa so jasno razločili različne njene dele.

Korus je zmajal z glavo.

»Neverjetno! Vzleteli smo navpično navzgor, s konico naprej, zemlja torej leži pod nami, zdaj jo pa vidimo za hrbtom. Morali bi vendar stati na zadnji steni in z glavo proti konici, ki je za nas zgoraj!«

Egon pa je bil drugačnih misli. »To je tudi bil naš položaj, dokler je na nas vplivala zemlja. Rekel sem vam pa že, da je zdaj za nas merodajno samo še težišče rakete. »Sprejaj« je za nas vedno smer naše vožnje, torej konica, »zadaj« pa kraj, od katerega proč letimo, torej v našem slučaju zemlja, zato jo imamo za hrbtom.«

»Raketa je pravcati čudež.«

»Ni drugega ko oživotvorjen sad že davno znanih znanstvenih dognanj.«

»Še za en čudež bi rad pojasnil.«

»Prosim.«

»Izpostavljeni smo strašni vročini solnčnih žarkov, ki treskajo na našo raketo, ne da bi jih omiljevala zračna plast. Kako je torej mogoče, da se popolnoma ne sevreemo in se kovina naše rakete kratkoma ne stopi?«

Egon se nasmehne. »To pa je tajna mojstra Apela. Kakor moramo zdaj prenašati ogromno vročino, tako ponoči mraz vsemirja, ki ima dve sto tri in sedemdeset stopinj pod ničlo. Zoper vse to pa je raketa ne

le črno prepleškana, ampak tudi z neko snovjo prevlečena, ki sploh ne propušča ne vročine ne mraza, zato smo tudi v kabini od vnarnega sveta docela neodvisni in si lahko sami proizvajamo kakršno toplino hočemo.«

Američan vpraša: »Kako je pa na mesecu?«

»Tega vam pa žal ne morem povedati. Sam se prvokrat peljem nanj.« Egonu je ob teh besedah zaigral smehljaj na ustnicah, pa zopet ugasnil. »Zvezdoslovci se v tej stvari ne strinjajo. Če ima Hörbiger s svojim vsekakor duhovitim naukom o svetovnem ledu prav, je mesec nebesno telo, ki je popolnoma pod ledom in ki nima prav nič ozračja, toplino pa jako prijetno, kakor sem že omenil, namreč dve sto tri in sedemdeset stopinj pod ničlo.«

Korus je postal že navdušen raziskovalec in je obžalovaje omenil: »Potemtakem nam bo nemogoče izstopiti iz kabine, tudi če dospemo tja in se nam posreči celo pristati. Saj bi ob takem mrazu morali v delcu sekunde odpreneti.«

»Malo drugače bo že. Prav zato, ker na mesecu ni zračne plasti, nam mraz ne more do živca, ako imamo na sebi četudi le na koži obleko iz iste snovi, s kakršno je prevlečena raketa in ki ne propušča toplote, ker na ta način naša lastna telesna toplota ne more odhajati. Kajpada si bomo morali nataktni tudi potapljaške čelade, ki so prevlečene z isto snovjo, tako da ne propuščajo zraka in so zvezane z bombami kisika, da bodo pljuča mogla sopsti.«

Američan vpraša: »Samo še tole: V kabini je ves čas dober zrak, torej se najbrž neprestano umetno dovaja kisik in ga izboljšuje. Rekli pa ste, da imamo le prav malo kisikovih bomb. Kmalu torej pride čas, ko se bomo čisto preprosto zadušili.«

»Zaenkrat še ne.«

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 29 zvezek: Savinšek: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 30 zvezek: Sienkiewicz: NA POLJU SLAVE, 28 Din. — 31 zvezek: Conan Doyle: IZJUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami) 24 Din. — 32 zvezek: Reimich: ZAGORSKI ZVONOVI, Slavica, NA SINAJ 30 Din. — 33 zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din. — 34 zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 35 zvezek: 42 Din. — 36 zvezek: 42 Din. — 37 zvezek: 42 Din. — 38 zvezek: 42 Din. — 39 zvezek: 42 Din. — 40 zvezek: 42 Din.

**Vedno
prihajajoče
novosti!**

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

L. Mikus - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov
solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Naznanilo

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzela restavracijo pri kolodvoru v D. M. v Polju. Otvorila jo bom dne 1. julija t. l. Skrbela bom za prvovrstna pristna štajerska vina kakor tudi za raznovrstno domače žganje; nadalje za dobro kuhinjo. Dobila se bodo vsak čas topla in mrzla jedila. Na razpolago soba za tuje. Postrežba točna, cene nizke. Za obilen obisk se najtopleje priporoča

TEREZIJA SAVSEK,
gostilničarka.

Monopolna prodaja

patent-kislina za baterije (svetovna senzacija, konec napolnjevalne postaje) se takoj odda. Ob zadostni varščini se odda zaloga. Gospodje, ki so uvedeni v avtomobilskih- in radio-krogih, imajo prednost. Dopise z navedbo dosedanjega delovanja na naslov:

CARL KURT GRÜNING
FABRIK CHEMISCH-TECHN. PRODUKTE
HAMBURG 33, NEMČIJA

Glazbila za vse!

Violino od Din 89—
Klitar od Din 129—
Trombe od Din 480—
Harmonike od Din 85—

Kromatične in klavirske harmonike. Jazz instrumenti. Zahtevajte veliki brezplačni CENIK od

na največje in najcenejše pošilj. tv. glazbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

Tovarna glazbil in harmonik

Prod. podr. Maribor št. 102

Brezplačen pouk v sviranju. Navodila v ceniku.

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

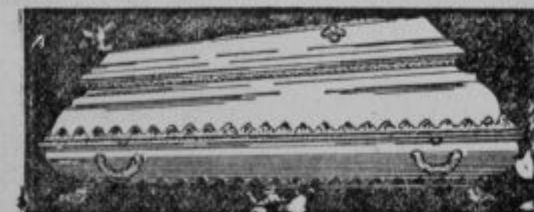
Steklo

zrcalno 6—8 mm. mašinsko 4—6 mm. portalno, leusav alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43

Zagreb Celovška 81 Osijek

NAJVEČJA ZALOGA KOVINASTIH KRST

V DRAVSKI BANOVINI

Kovinaste krste za deco: do 2300— iz zaloge v Mariboru. Izbira v vseh velikostih. Najmanj 40% prihranka pri nakupu pri izdelovalcu.

Maks Usar, Maribor. Gregorčičeva ul. 17

POPOLNA RAZPRODAJA

Oblashteno dovoljena

Vsled popolne opustitve manufakturne trgovine na debelo

se razprodaja detailno celotna zaloga vsakovrstnega manufakturnega blaga po tovarniških cenah.

Blago se bo razprodajalo — dokler traja zaloga — ob ponedeljkih, sredah in četrtek med navadnimi poslovnimi urami ter ob sobotah dopoldne.

Kdor želi pri nakupu prihraniti, naj ne zamudi izredne prilike.

J. Ravnikar

manufakturna veletrgovina

Ljubljana

Miklošičeva cesta 7/I. (obizu hotela »Union«)

MANUFAKTURE!

Oblashteno odobren

enoletni trgovski tečaj

Slovenskega trgovskega društva v Mariboru.

Pouk se bo vršil v prostorih drž. trgov. akademije v Mariboru, Zrinjskega trg 1/I. Predmeti: knjigovodstvo, trgovsko računstvo, slovenska in nemška korespondenca, nauk o trgovini in menicah, gospodarski zemljepis, slovenska in nemška stenografija, strojepljse, blagoznanstvo, ter nemščina in slovenščina.

Otvoritev tečaja bo 9. septembra 1931.

Vpisovanje je dnevno od 10. do 11. ure dopoldne na Zrinjskega trgu 1/I soba št. 28a. Pismene prijave sprejema ravnateljstvo tečaja. Slovensko trgovsko društvo v Mariboru.

Hranilnica

Dravske Banovine

Celje Ljubljana Maribor

Najvarnejša in najboljša prilika
za nalaganje prihrankov

Najlepša ugodnost za najemanje
cenenih posojil

Za vloge in vse obveznosti jamči
Dravska Banovina z vsem svojim
premoženjem in davčno močjo

S TRAMVAJEM NA VIC

potem je pa v isti smeri le še pičle četrt ure do gostilne »Pri dolgem mostu«, kjer je velik senčnat vrt in prav dobra postrežba.

Ali že veste,

da dobite kislo juho za Din 1'30 mali golaš za Din 2'—, izborna štajersko vino liter za Din 8'—, Celi dan gorka jedila po nizki ceni le v staroznani gostilni
SAFARIC, MARIBOR, Splavarska ulica št. 5
Tudi priiske pogance.

Surovo maslo (Tafelbutter)

najfinejše, dobavlja v vsaki množini od 4 kg naprej franko, in sicer po ceni 30'— Din proti povzetju.

Franc Kolleritsch
APACE PRI GORNJI RADGONI

Auto-taxi

IVAN DOLMOVIČ, Novo mesto, nudi potnikom udobno potovanje s svojima dvema 4 in 6—7 sedežnima limuzinama. — Telefonska števil. 11.

Brezalkoholne pijače:

malinovec, limonada, oranžni, marelični, ribezov, jagodov, borovničev bezgov, češnjev in višnjev sok se prodajajo v pisarni

„SVETE VOJSKE“ v Ljubljani
Dunajska cesta 17 (Medijatova hiša).

Pri večjem naročilu primeren popust!
Privoščite si jih v vročini in postrezite ž njimi tudi drugim!

S tem podpirate tudi delo za treznost.

Stoj in čitaj!

Is ustreljivosti — torej popolnoma zaslonj — Vam dam, v kolikor Vas zanima, podrobne informacije glede naslednjih stvari: Kje morete dobiti stalno domačo službo za pismena dela, kje se morete zastopati naučiti dobrikanosne domače obrti, ali če se želite baviti s prodajo nekega zelo dobro izdane predmeta proti primerenemu mesečnemu pavšalu, ozir. ako event. želite prevzeti v okrajih zastopstvo neke velike ugledne tvrdke. Pisite mi in priložite znano o za odgovor. Oskar Luetig, ravnatelj, Osijek, Krečmina ul.

Čas vkuhanja se je pričel!

Dobra gospodinja uporablja najpopolnejše WECK-ove priprave za vkuhanje. — Pri nakupu pazite na znamko

Tovarniška zaloga za Jugoslavijo:

FRUCTUS - LJUBLJANA, Krekov trg št. 10

Krajevni prodajalci: Celje: J. Jagodič, Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard, Ptai: F. Vogel, Brezice: V. Petan, Kranj: Merkuri, Ljubljana: F. Huber, S. vnica: A. Katicic in E. Setina, Slovenjgradec: I. Rojnik in K. Rojnik.

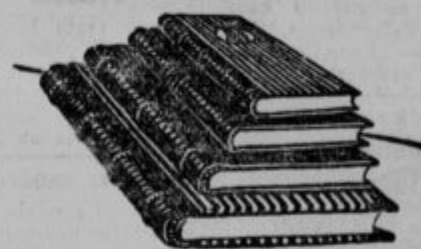
Rane in kožne bolezni

razpokline, brazgotine, srbež izpuščaje, razjede od potu in vlage, volka od hoie zlasti pri otrocih, braste, opekline in ozeblina zdravi in po redni uporabi preprečuje splošno znana Bartuličeva

ZDRAVILNA MAST.

ki jo proizvaja in razpošila stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulič, Zagreb, Jelačićev trg 20. — Cena skatljice 10 Din. — Dobi se v vsaki lekarni.

Usakovrstne trgovske knjige,
štrake, mape, nože, herbarije,
odjemalne knjižice, bloke, zvezke
l. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! — Na drobno!

ANTON JANEŽIČ

Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.

Okrajne inšpektorije

»prejmemo proti mesečnemu navšalu Din 2400 in nadprovisiji. Nadalje podučujemo in zaposlujeemo v vsakem okraju po eno spretno žensko zaradi daljnega poučevanja v strojnem pletenju kot hišni obrti. Ako se pošle znanka za odgovor, pošljemo obsežna navodila. Zadruga Jugoslov. pletalca, Osijek-k.

Delniška družba pivovarne

Union

Pivovarna in sladarna. — Tovarna za špirit in kvas v Ljubljani I. Poštni predal 45. — Podružna pivovarna (preje T. Götz) v Mariboru. — Priporoča svoje izborne izdelke in sicer svetlo in črno pivo v sodih in steklenicah. — Pekovski kvas. — Čisto rafinirani špirit.

Ljubljana

Telefoni:
LJUBLJANA 2310 in 2311
MARIBOR 2023

Brzjaviti:
Pivovarna »UNION« Ljubljana
Pivovarna »UNION« Maribor